

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

mardi

dinsdag

10-02-2004

10-02-2004

Après-midi

Namiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
VLAAMS BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	plenum
COM	réunion de commission	COM	commissievergadering

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Question de Mme Colette Burgeon à la ministre de l'Environnement, de la Protection de la consommation et du Développement durable sur "les obligations de la Belgique en matière de réduction des émissions de gaz à effet de serre" (n° 1373)

Orateurs: **Colette Burgeon, Freya Van den Bossche**, ministre de l'Environnement, de la Protection de la consommation et du Développement durable

Question de Mme Muriel Gerkens à la ministre de l'Environnement, de la Protection de la consommation et du Développement durable sur "la conférence des parties-membres de la Convention sur la Biodiversité" (n° 1647)

Orateurs: **Muriel Gerkens, Freya Van den Bossche**, ministre de l'Environnement, de la Protection de la consommation et du Développement durable

Question de Mme Muriel Gerkens à la ministre de l'Environnement, de la Protection de la consommation et du Développement durable sur "le projet de directive REACH d'enregistrement et d'évaluation des substances chimiques" (n° 1588)

Orateurs: **Muriel Gerkens, Freya Van den Bossche**, ministre de l'Environnement, de la Protection de la consommation et du Développement durable

Question de M. Yvan Mayeur à la ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Égalité des chances sur "le changement de dénomination des CPAS" (n° 1582)

Orateurs: **Yvan Mayeur, Marie Arena**, ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et l'Égalité des chances

Question de M. André Perpète à la ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Égalité des chances sur "des enfants mendians de 4 ans" (n° 1594)

Orateurs: **André Perpète, Marie Arena**, ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et l'Égalité des chances

Question de Mme Greet van Gool à la ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Égalité des chances sur "l'accueil et l'accompagnement en psychiatrie d'étrangers en situation illégale" (n° 1600)

Orateurs: **Greet van Gool, Marie Arena**, ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des

INHOUD

Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Leefmilieu, Consumentenzaken en Duurzame Ontwikkeling over "de Belgische verplichtingen inzake de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen" (nr. 1373)

Sprekers: **Colette Burgeon, Freya Van den Bossche**, minister van Leefmilieu, Consumentenzaken en Duurzame Ontwikkeling

Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de minister van Leefmilieu, Consumentenzaken en Duurzame Ontwikkeling over "de conferentie van de leden die partij zijn bij het Verdrag op de Biodiversiteit" (nr. 1647)

Sprekers: **Muriel Gerkens, Freya Van den Bossche**, minister van Leefmilieu, Consumentenzaken en Duurzame Ontwikkeling

Vraag van de heer Muriel Gerkens aan de minister van Leefmilieu, Consumentenzaken en Duurzame Ontwikkeling over "het ontwerp van richtlijn REACH over de registratie en de evaluatie van chemische stoffen" (nr. 1588)

Sprekers: **Muriel Gerkens, Freya Van den Bossche**, minister van Leefmilieu, Consumentenzaken en Duurzame Ontwikkeling

Vraag van de heer Yvan Mayeur aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "de wijziging van de benaming van de OCMW's" (nr. 1582)

Sprekers: **Yvan Mayeur, Marie Arena**, minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen

Vraag van de heer André Perpète aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "bedelaartjes van vier jaar" (nr. 1594)

Sprekers: **André Perpète, Marie Arena**, minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen

Vraag van mevrouw Greet van Gool aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "de opvang en begeleiding van illegalen in de psychiatrie" (nr. 1600)

Sprekers: **Greet van Gool, Marie Arena**, minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie,

grandes villes et l'Egalité des chances		Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen	
Question de Mme Frieda Van Themsche au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le remboursement de la Rilatine" (n° 1512) <i>Orateurs: Frieda Van Themsche, Rudy Demotte</i> , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique	14	Vraag van mevrouw Frieda Van Themsche aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de terugbetaling van Rilatine" (nr. 1512) <i>Sprekers: Frieda Van Themsche, Rudy Demotte</i> , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	14
Question de Mme Frieda Van Themsche au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le nombre de pédopsychiatres" (n° 1511) <i>Orateurs: Frieda Van Themsche, Rudy Demotte</i> , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique	15	Vraag van mevrouw Frieda Van Themsche aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het aantal kinderpsychiaters" (nr. 1511) <i>Sprekers: Frieda Van Themsche, Rudy Demotte</i> , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	15
Question de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le sous-financement structurel des hôpitaux" (n° 1110) <i>Orateurs: Luc Goutry, Rudy Demotte</i> , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique	17	Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de structurele onderfinanciering van de ziekenhuizen" (nr. 1110) <i>Sprekers: Luc Goutry, Rudy Demotte</i> , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	17
Question de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le fonctionnement du centre d'expertise" (n° 1116) <i>Orateurs: Luc Goutry, Rudy Demotte</i> , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique	21	Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de werking van het Kenniscentrum" (nr. 1116) <i>Sprekers: Luc Goutry, Rudy Demotte</i> , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	21
Questions jointes de - M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la tendance au déconventionnement des médecins généralistes" (n° 1135) - M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'appel au déconventionnement lancé par un certain nombre d'associations de médecins" (n° 1156) <i>Orateurs: Luc Goutry, Koen Bultinck, Rudy Demotte</i> , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, Yolande Avontroodt	24 24 24	Samengevoegde vragen van - de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de deconventietrend van de huisartsen" (nr. 1135) - de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de oproep tot deconventie van een aantal artsenverenigingen" (nr. 1156) <i>Sprekers: Luc Goutry, Koen Bultinck, Rudy Demotte</i> , ministre van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Yolande Avontroodt	24 24 24
Question de Mme Greta D'hondt au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les pédopsychiatres en formation" (n° 1185) <i>Orateurs: Greta D'hondt, Rudy Demotte</i> , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique	30	Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "kinderpsychiaters in opleiding" (nr. 1185) <i>Sprekers: Greta D'hondt, Rudy Demotte</i> , ministre van Sociale Zaken en Volksgezondheid	30
Questions jointes de - Mme Yolande Avontroodt au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la prévention contre la légionellose" (n° 1219) - M. Mark Verhaegen au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la prévention de la légionellose" (n° 1481) <i>Orateurs: Yolande Avontroodt, Mark Verhaegen, Rudy Demotte</i> , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique	33 33 33	Samengevoegde vragen van - mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "legionellapreventie" (nr. 1219) - de heer Mark Verhaegen aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de legionellapreventie" (nr. 1481) <i>Sprekers: Yolande Avontroodt, Mark Verhaegen, Rudy Demotte</i> , ministre van Sociale Zaken en Volksgezondheid	32 32 32

Question de Mme Annelies Storms au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la loi relative aux droits du patient et l'instauration d'une fonction de médiation dans les hôpitaux" (n° 1239)	38	Vraag van mevrouw Annelies Storms aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de wet betreffende de rechten van de patiënt en het instellen van een ombudsfunctie in ziekenhuizen" (nr.1239)	38
<i>Orateurs:</i> Annelies Storms, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Annelies Storms, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de Mme Annelies Storms au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la suspension par le Conseil d'Etat de l'arrêté royal du 16 mai 2003 portant nomination du président, de son suppléant et des membres de la commission fédérale "Droits du patient"" (n° 1240)	41	Vraag van mevrouw Annelies Storms aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de schorsing van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 houdende de benoeming van de voorzitter, zijn plaatsvervanger en de leden van de Federale Commissie "Rechten van de patiënt" door de Raad van State" (nr. 1240)	41
<i>Orateurs:</i> Annelies Storms, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Annelies Storms, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Questions jointes de	43	Samengevoegde vragen van	42
- M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la reconnaissance de la profession de prothésiste dentaire" (n° 1242)	43	- de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de erkenning van het beroep van tandprothesist" (nr. 1242)	42
- Mme Hilde Dierickx au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les denturologistes" (n° 1522)	43	- mevrouw Hilde Dierickx aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "denturisten" (nr. 1522)	43
<i>Orateurs:</i> Luc Goutry, Hilde Dierickx, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Luc Goutry, Hilde Dierickx, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la réglementation en matière de psychologie, d'orthopédagogie et de sexologie cliniques" (n° 1243)	45	Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de regeling inzake klinische psychologie, orthopedagogie en seksuologie" (nr. 1243)	45
<i>Orateurs:</i> Luc Goutry, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Luc Goutry, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Questions et interpellations jointes de	46	Samengevoegde vragen en interpellaties	46
- M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le financement des tests ESB" (n° 1244)	46	- de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de financiering van de BSE-testen" (nr. 1244)	46
- Mme Yolande Avontroodt au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le financement des tests ESB" (n° 1281)	46	- mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de financiering van de BSE-testen" (nr. 1281)	46
- M. Mark Verhaegen au ministre des Finances, au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique et à la ministre des Classes moyennes et de l'Agriculture sur "le financement des tests ESB" (n° 214)	46	- de heer Mark Verhaegen tot de minister van Financiën, tot de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en tot de minister van Middenstand en Landbouw over "de financiering van de BSE-testen" (nr. 214)	46
- M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique et à la ministre des Classes moyennes et de l'Agriculture sur "le financement des tests ESB" (n° 221)	46	- de heer Koen Bultinck tot de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en tot de minister van Middenstand en Landbouw over "de financiering van de BSE-testen" (nr. 221)	46
<i>Orateurs:</i> Koen Bultinck, Mark Verhaegen, Yolande Avontroodt, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Koen Bultinck, Mark Verhaegen, Yolande Avontroodt, Rudy Demotte , ministre van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
<i>Motions</i>	58	<i>Moties</i>	58

Questions jointes de	59	Samengevoegde vragen van	59
- M. Walter Muls au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les brasseries de lambic du Pajottenland et de la vallée de la Senne" (n° 1302)	60	- de heer Walter Muls aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de lambikbrouwerijen in het Pajottenland en de Zennestreek" (nr. 1302)	59
- M. Jan Mortelmans au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la survie des authentiques brasseries de gueuze lambic et des brasseurs de gueuze" (n° 1584)	60	- de heer Jan Mortelmans aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het voortbestaan van de authentieke lambiekbrouwerijen en geuzestekers" (nr. 1584)	59
<i>Orateurs:</i> Walter Muls, Jan Mortelmans, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Walter Muls, Jan Mortelmans, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	

COMMISSION DE LA SANTE
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIETE

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

du

van

MARDI 10 FEVRIER 2004

DINSDAG 10 FEBRUARI 2004

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14.24 heures par Mme Yolande Avontroodt, présidente.
De vergadering wordt geopend om 14.24 uur door mevrouw Yolande Avontroodt, voorzitter.

01 Question de Mme Colette Burgeon à la ministre de l'Environnement, de la Protection de la consommation et du Développement durable sur "les obligations de la Belgique en matière de réduction des émissions de gaz à effet de serre" (n° 1373)

01 Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Leefmilieu, Consumentenzaken en Duurzame Ontwikkeling over "de Belgische verplichtingen inzake de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen" (nr. 1373)

01.01 Colette Burgeon (PS): Madame la présidente, madame la ministre, la capacité de la Belgique à remplir ses obligations de réduction de gaz à effet de serre semble avoir été mise à mal ce 20 janvier par le ministre flamand de l'Économie. La ministre Ceysens semble rejeter en bloc votre proposition visant à concilier les points de vue des trois Régions sur les efforts respectifs à mener en vue de diminuer de 7,5% par rapport à 1990 et d'ici 2012 les émissions de gaz à effet de serre. Ce sont les obligations de Kyoto.

01.01 Colette Burgeon (PS): Op 20 januari jongstleden verwierp Vlaams minister van Economie Patricia Ceysens uw voorstel om de respectieve inspanningen van de drie Gewesten met het oog op de beperking van de uitstoot van broeikasgassen conform de Kyoto-akkoorden te bundelen.

La commission nationale "Climat" devait se pencher le 21 janvier sur une méthode de calcul qui tentait de ménager les souhaits des trois Régions. Il aurait été proposé que la Wallonie réduise ses émissions de 7,5% par rapport à 1990, la Flandre et Bruxelles de leur côté prenant comme référence les chiffres de 2001 en raison de la forte croissance de leurs émissions pendant la dernière décennie. La Belgique ne remplirait toutefois pas ses obligations internationales, si bien que l'État fédéral financerait la différence par des investissements propres à l'étranger et le recours à des permis de polluer.

De Nationale Klimaatcommissie kwam op 21 januari bijeen met op de agenda de uitwerking van een voor de drie Gewesten bevredigende berekeningsmethode. Volgens het voorstel zou het Waalse Gewest zijn uitstoot met 7,5% verminderen ten opzichte van 1990, terwijl voor Vlaanderen en Brussel de referentiecijfers van 2001 zouden gelden gelet op de forse toename van de uitstoot in die Gewesten. België zou evenwel niet voldoen aan zijn internationale verplichtingen, en de federale overheid zal waarschijnlijk moeten betalen.

Les positions des Régions par rapport aux propositions avancées par la commission "Climat" sont-elles connues et ont-elles fait l'objet de discussions avec les différentes autorités régionales? Notre pays sera-t-il prêt pour le 1er avril, date à laquelle il devrait rentrer son plan d'allocations à la Commission européenne? Quel serait le coût pour la Belgique d'un éventuel recours à des permis de polluer entre 2008 et 2012?

Wat is het standpunt van de

Gewesten over de voorstellen van de Klimaatcommissie?

Heeft u hierover al gediscussieerd met de gewestelijke overheden?

Zal ons land klaar zijn tegen de datum waarop we ons plan voor de toewijzing van emissierechten moeten indienen bij de Europese Commissie?

Hoeveel zou een eventuele gebruikmaking van uitstootvergunningen tussen 2008 en 2012 kosten?

01.02 Freya Van den Bossche, ministre: Madame la présidente, madame Burgeon, les réponses officielles des gouvernements des Régions sont, en effet, connues. En bref, la Région de Bruxelles-Capitale et la Région wallonne acceptent ma proposition de compromis comme base de discussion, mais elles ont toutes deux des exigences particulières.

La Région de Bruxelles-Capitale, par exemple, veut qu'il soit tenu compte de la spécificité bruxelloise, où il n'y a presque pas d'émissions industrielles et agricoles. La Région wallonne, quant à elle, veut des actions en matière de transport, la reconnaissance par le fédéral des accords régionaux CO₂ énergie. Des décisions ont été prises à ce sujet à Gembloux. La Région flamande a indiqué qu'elle voulait une répartition prenant notamment en compte les différents coûts marginaux des réductions dans les Régions. Toutefois, ses représentants insistent aussi sur une plus grande responsabilisation des entités fédérées en ce qui concerne l'incertitude de l'évolution des émissions dans les années à venir.

Ces différentes positions ont, bien entendu, été concertées avec les représentants des Régions au sein de la commission nationale "Climat". Il s'agit principalement d'une compétence régionale. Lors de la dernière réunion de coordination, les Régions déclaraient qu'elles essaieraient de respecter les délais, mais que ce serait ambitieux. Il est donc assez réaliste de penser que le plan national d'allocation, composé des trois plans régionaux, ne sera peut-être pas prêt à temps. Cela dépendra des Régions. Si elles sont prêtes à temps, nous le serons également.

En ce qui concerne le coût des permis de polluer entre 2008 et 2012, deux situations se présentent: l'achat d'air chaud, en Russie notamment, au cas où cette dernière ratifierait le protocole de Kyoto. On peut estimer que la situation de la Russie sera quasiment monopolistique en la matière.

Cela risque de faire varier le prix entre 5 et 50€ par tonne de CO₂. Nous serions comme des marionnettes, dépendant de la bonne volonté de la Russie. Nous ne pouvons même pas estimer le coût puisque le marché ne s'ouvrira qu'en 2008. Selon moi, il ne serait pas souhaitable, d'un point de vue écologique mais aussi économique, d'acheter de l'air chaud en Russie.

01.02 Minister Freya Van den Bossche: De antwoorden van de gewestregeringen zijn gekend. Zij aanvaarden mijn voorstel, maar stellen er welbepaalde eisen bij: voor Brussel, rekening houden met het specifieke karakter van de stad, met name weinig of geen uitstoot door industrie of landbouw; voor het Waals Gewest, acties op touw zetten om het vervoer te bevorderen en de gewestelijke akkoorden inzake de energie- en CO₂ taks erkennen, wat in Gembloers werd geregeld. Het Vlaams Gewest wenste een verdeling op basis van de marginale kosten voor de vermindering, en een grotere responsabilisering van de deelgebieden op het stuk van de verdere ontwikkeling van de uitstoot.

Deze standpunten werden besproken in de Nationale Klimaatcommissie. De Gewesten - die hiervoor in hoofdzaak bevoegd zijn - zullen de termijnen trachten na te leven, maar dit zal niet gemakkelijk zijn. Het Nationaal Toewijzingsplan, dat de drie gewestelijke niveaus omvat, zal slechts af zijn wanneer de gewesten klaar zijn.

Wat de kosten voor de vervuilingvergunningen tussen 2008 en 2012 betreft, kan men warme lucht kopen in Rusland, indien het Kyoto bekrachtigt.

Par contre, investir dans des projets concrets de réduction d'émissions à l'étranger nous donne la possibilité de commencer dès aujourd'hui, et donc de connaître le coût. Les Pays-Bas le font déjà. Ils paient moins de 10€ par tonne de CO₂. Ce coût peut même être nettement inférieur, nous pouvons déjà l'estimer. En tout cas, ce sera moins cher. Cela a également le grand avantage de réduire les gaz à effet de serre à l'échelle planétaire.

Rusland bekleedt ter zake bijna een monopoliepositie.

Het zou niet raadzaam zijn warme lucht te kopen in Rusland, want de evolutie van de prijs per ton CO₂ is onvoorspelbaar. De markt wordt immers pas in 2008 opengesteld. Die prijs kan dus variëren van 5 euro tot 50 euro, wat ons geheel afhankelijk zou maken van de goede wil van de Russen.

Als we daarentegen investeren in projecten voor emissiebeperking in het buitenland, zouden we zoals Nederland maar 10 euro per ton CO₂ moeten betalen. In dat geval zijn de kosten te voorzien, en die kosten zullen sowieso lager liggen. Bovendien kunnen we zo bijdragen tot een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen op wereldschaal.

01.03 Colette Burgeon (PS): Madame la présidente, je tiens à remercier Mme la ministre pour les réponses qu'elle a bien voulu me donner.

01.03 Colette Burgeon (PS): We gaan maar stapje voor stapje vooruit. De tijd dringt echter meer en meer: we moeten nu werk maken van een schone aarde. Het Belgische aandeel in die inspanningen mag dan niet groot zijn, iedereen moet zijn steentje bijdragen. Ik reken op u om de Gewesten ertoe aan te zetten dienaangaande vooruitgang te boeken.

Je suis cependant inquiète car nous n'avançons qu'à petits pas. Or, il devient de plus en plus urgent d'assurer la propreté de la planète. Il est vrai que la Belgique ne représente rien à l'échelle mondiale. Mais il est important que chacun apporte sa petite pierre.

Je compte beaucoup sur vous, madame la ministre, pour insister auprès des Régions pour qu'elles activent ce dossier afin de pouvoir avancer rapidement.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

02 Question de Mme Muriel Gerkens à la ministre de l'Environnement, de la Protection de la consommation et du Développement durable sur "la conférence des parties-membres de la Convention sur la Biodiversité" (n° 1647)

02 Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de minister van Leefmilieu, Consumentenzaken en Duurzame Ontwikkeling over "de conferentie van de leden die partij zijn bij het Verdrag op de Biodiversiteit" (nr. 1647)

02.01 Muriel Gerkens (ECOLO): Madame la présidente, il s'agit d'une question très courte. La septième conférence des parties membres de la Convention sur la Biodiversité a lieu du 9 au 20 février à Kuala Lumpur. Cette conférence est un des moments les plus importants de cette année en matière de protection de l'environnement.

02.01 Muriel Gerkens (ECOLO): De 7de Conferentie van de lidstaten die partij zijn bij de Overeenkomst over de biodiversiteit vindt plaats van 9 tot 20 februari in Kuala Lumpur. Volgens bepaalde inlichtingen zou u ingeschreven zijn om aan die Conferentie deel te nemen, maar zou u er de voorkeur aan hebben

D'après certaines informations et notamment un article du "Standaard", on dit que vous vous êtes inscrite à cette conférence mais qu'en tant que conseillère communale à Gand et vu qu'il y a

réunion de ce conseil communal pendant la même période, vous avez changé d'avis et vous avez décidé de ne pas y aller. Cela m'étonne un peu car, d'une part, c'est un moment important sur le plan international et, d'autre part, l'accord gouvernemental dit que le gouvernement accorderait une attention particulière à la protection des forêts tropicales, de la forêt vierge et de la biodiversité.

J'aurais voulu savoir si cette information était correcte?

Parmi les 15 Etats membres de l'Union européenne, quels sont ceux qui ont envoyé un ministre ou un secrétaire d'Etat ayant la compétence en matière d'environnement?

Président: Yvan Mayeur, président

Voorzitter: Yvan Mayeur, voorzitter.

02.02 **Freya Van den Bossche**, ministre: Monsieur le président, chers collègues, comme vous le savez, la 7e Convention sur la Biodiversité est constituée d'un segment général et d'un segment ministériel. Les ministres des Etats membres sont uniquement représentés à ce dernier segment, qui se déroule les 18 et 19 février.

En ce moment, l'organisateur de la Convention n'a pas encore idée du nombre de ministres qui seront effectivement présents, mais l'information sera fort probablement disponible à la fin de la semaine prochaine.

Il est évidemment important d'être présent à une pareille conférence. C'est une occasion idéale pour rencontrer des gens, échanger des expériences et défendre nos idées. Mais il est également important que ma présence à Kuala Lumpur n'ait pas de conséquence négative sur des dossiers en Belgique.

Et ce serait le cas: au cours de cette même semaine, le jeudi, se déroulera une réunion importante du Conseil fédéral du développement durable. Cette réunion du CFDD n'a lieu qu'une fois par an. Le suivi de tous les avis demandés par chaque ministre fédéral au cours de l'année écoulée est discuté. La réunion se déroulera en présence du Prince Philippe, notre président d'honneur.

Vous reconnaîtrez comme moi que le développement durable et la politique de développement durable joueront un rôle de plus en plus important dans le futur. En tant que ministre du développement durable, j'estime que ma présence à cette réunion est d'une importance essentielle.

Il s'ensuit que j'ai dû faire un choix. Ma présence à la réunion annuelle du CFDD prévaut sur ce voyage à Kuala Lumpur afin de soutenir la position européenne. Par ailleurs, la Belgique est déjà bien représentée à Kuala Lumpur. J'ai toute confiance dans les divers représentants des administrations concernées qui, ensemble, forment une importante délégation.

La position belge a été largement préparée et concorde avec celle défendue au sein de l'Union européenne. Le point de vue européen à la Convention sera défendu par la présidence irlandaise. Cette

gegeven de gemeenteraad van Gent, waar u gemeenteraadslid bent, bij te wonen. Dat verbaast mij, want die conferentie is een belangrijk gegeven inzake milieubescherming, een aangelegenheid die volgens de regering alle aandacht verdient.

Bevestigt u die informatie?

Welke EU-lidstaten hebben een ter zake bevoegde minister naar die conferentie afgevaardigd?

02.02 Minister **Freya Van den Bossche**: De 7de conventie over biodiversiteit bestaat uit een algemeen gedeelte en een ministerieel gedeelte. Tijdens die laatste bijeenkomst, op 18 en 19 februari, komen de bevoegde ministers van de lidstaten samen. Het is natuurlijk belangrijk op een dergelijke conferentie aanwezig te zijn. Mijn aanwezigheid in Kuala Lumpur mag echter niet ten koste gaan van de Belgische dossiers. Dat zou wel het geval zijn, aangezien op donderdag 19 februari een belangrijke vergadering van de Federale Raad voor duurzame ontwikkeling (FRDO) plaatsvindt. Tijdens die vergadering, die maar eens per jaar wordt georganiseerd, worden de adviezen die alle federale ministers in de loop van het afgelopen jaar hebben gevraagd, besproken. Mijn aanwezigheid daar is onontbeerlijk. Ik heb dus een keuze moeten maken. De Belgische delegatie in Kuala Lumpur bestaat uit vertegenwoordigers van de betrokken administraties, in wie ik het volste vertrouwen heb.

Het Belgische standpunt werd grondig voorbereid en stemt overeen met het standpunt dat namens de Unie door het Ierse voorzitterschap zal worden verdedigd. België speelde een voortrekkersrol bij de bepaling van

position a été établie lors du Conseil Environnement d'octobre 2003 et la Belgique a joué un important rôle de pionnier dans la définition de cette position.

dat standpunt tijdens de Milieuraad van oktober 2003.

J'estime que ma présence n'est pas indispensable à Kuala Lumpur. Je dois, c'est vrai, assister tous les mois à une ou deux séances du conseil communal. Mais je n'ai pas l'intention de vous imposer la lecture de mon agenda car ce ne sont pas ces réunions qui m'empêchent de me rendre à Kuala Lumpur.

Mijn aanwezigheid in Kuala Lumpur is dus niet absoluut vereist. Ik woon inderdaad een of twee vergaderingen van de gemeenteraad per maand bij, maar daarom ben ik nog niet aan mijn stad gekluisterd.

02.03 Muriel Gerkens (ECOLO): (.....)

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

03 Question de Mme Muriel Gerkens à la ministre de l'Environnement, de la Protection de la consommation et du Développement durable sur "le projet de directive REACH d'enregistrement et d'évaluation des substances chimiques" (n° 1588)

03 Vraag van de heer Muriel Gerkens aan de minister van Leefmilieu, Consumentenzaken en Duurzame Ontwikkeling over "het ontwerp van richtlijn REACH over de registratie en de evaluatie van chemische stoffen" (nr. 1588)

03.01 Muriel Gerkens (ECOLO): Pour rappel, en octobre dernier s'est tenu un Conseil des ministres de l'Environnement auquel la Commission a présenté une proposition de directive qui s'appelle REACH et qui vise à enregistrer et évaluer l'impact des substances chimiques diffusées dans l'environnement par les produits de consommation courante. Le principe est de soumettre à évaluation toutes les substances chimiques qui ne sont pas testées à l'heure actuelle afin de réduire les risques d'exposition à des substances dangereuses pour la santé publique et l'environnement.

03.01 Muriel Gerkens (ECOLO): Tijdens een EU-raad van de ministers van Leefmilieu die in oktober jongstleden plaatsvond, stelde de Commissie een voorstel van richtlijn onder de naam REACH voor. Die richtlijn heeft betrekking op de registratie en de evaluatie van de impact van de scheikundige stoffen die door gewone consumptiegoederen worden verspreid. Bedoeling is na te gaan welke scheikundige stoffen aan geen enkele test worden onderworpen teneinde de risico's voor de volksgezondheid en het leefmilieu te beperken.

Ce projet a déjà suscité des réticences de la part des acteurs économiques dans le secteur de la chimie, tandis que les associations de défense des consommateurs et de l'environnement considèrent ce projet comme étant trop faible. Il est trop faible parce que des amendements ont été introduits assez rapidement, modifiant l'évaluation permanente en évaluation ponctuelle des produits fabriqués ou importés en quantité supérieure à dix tonnes. Les polymères synthétiques, qui sont pourtant les plus présents dans les matières plastiques, les vêtements, les peintures et les vernis échappent à la législation modifiée alors qu'ils font partie des priorités du gouvernement en termes de pollution intérieure. De la même manière, la clause de contrôle adéquat qui permettrait aux entreprises de remplacer leurs produits chimiques nocifs par d'autres qui le seraient moins, par des alternatives plus sûres, serait également mise entre parenthèses sous le lobby des entreprises chimiques.

Dit ontwerp stuit echter op weerstand van de chemiesector en van consumenten- en milieuverenigingen die het te zwak vinden omdat het werd geamendeerd met het oog op een gerichte evaluatie van de producten die in hoeveelheden boven tien ton voorkomen. Synthetische polymeren zouden aldus aan evaluatie ontsnappen terwijl zij een belangrijk aandeel in de binnenlandse vervuiling hebben.

Malgré tous ces affaiblissements, il semble que l'industrie chimique continue à exercer des pressions importantes à la fois sur vous, en votre qualité de ministre de l'Environnement et sur Mme Moerman, ministre de l'Economie. Un exemple en est la séance organisée par la FEB le 27 janvier dernier, où le projet REACH a été dénoncé pour son coût excessif par l'industrie chimique et par le risque qu'il faisait peser sur l'emploi. Le spectre de la délocalisation apparaît. Ce projet annonce des chiffres du style "disparition de 30% des produits chimiques" ou "perte de 1,7 million d'emplois en Allemagne".

Daarenboven zou de clausule die in een aangepaste controle

Parallèlement à ces chiffres avancés par le lobby industriel, des chiffres sont mis sur la table tant par les organisations environnementales que par la Commission européenne. Elles mettent en évidence des coûts évités en matière de santé. Ainsi, on considère que le coût du traitement des allergies professionnelles en Europe est estimé à 29 milliards d'euros, et celui de l'asthme professionnel entre 400 et 800 millions d'euros par an.

La Commission estimait que le projet REACH tel que présenté permettait des économies dans le domaine de la Santé publique de 50 milliards d'euros en 30 ans, à la suite de l'amélioration de la santé de la population, et une étude du WWF fait état de 260 milliards d'euros de bénéfices pour la société d'ici 2020, si on prend en compte tous les coûts indirects à l'exposition des substances chimiques.

Je m'arrêterai à ces chiffres mais on se rend compte que si cette directive est appliquée, elle aura des conséquences importantes en termes de réduction des substances nuisibles pour la santé. On le sait, ce ne sont pas des croyances farfelues, on peut discuter des évaluations. Les liens existent de manière incontestable et se marquent, par exemple, par la perte de fertilité, surtout masculine, l'augmentation des troubles du système endocrinien, l'augmentation des maladies chroniques. Evidemment, toutes ces maladies pèsent lourdement sur les budgets des soins de santé.

Maintenant, il est clair aussi que l'entreprise chimique a le droit d'être respectée en tant qu'acteur économique et qu'il faut sans doute prendre des dispositions pour lui permettre de concrétiser ce projet en tenant compte de sa compétitivité et de son organisation du travail. Lorsque nous en avons discuté lors de l'exposé sur la note de politique générale, il n'apparaissait pas aussi clairement que cela que ce sujet allait continuer à être traité dans les matières environnementales. Il y avait des problèmes de compétences au niveau européen et donc sans doute au niveau belge aussi.

Finalement, avez-vous décidé qui, de Mme Moerman ou vous, est la ministre compétente et comment allez-vous organiser les synergies de travail?

Les choses ayant évolué, quelle est la position que vous allez défendre au niveau européen puisque les discussions s'accroissent sur ce dossier?

Bref, quelle est la position belge à propos de REACH?

voorziet en die ertoe strekt de bedrijven alternatieve oplossingen aan te bieden, eveneens worden afgewezen.

Naar het schijnt zou de chemische nijverheid druk uitoefenen op de minister van Economie, mevrouw Moerman, en op u in uw hoedanigheid van minister van Volksgezondheid en Leefmilieu. De economische actoren uit deze sector dreigen immers voortdurend met het schrikbeeld van de bedrijfsmigratie omdat het REACH-project peperduur zou zijn.

Naast de cijfers die de industri lobby naar voor schuift benadrukken de Europese Commissie en de milieuorganisaties de besparingen die men op het vlak van de volksgezondheid kan realiseren.

Volgens een schatting van de Commissie zou het REACH-project een besparing van ongeveer 50 miljard euro over een periode van 30 jaar opleveren. In een studie van het WWF is er sprake van een winst van 260 miljard euro tegen 2020.

Als die richtlijn wordt toegepast, kan zij belangrijke gevolgen hebben voor het terugschroeven van de aanwezigheid van stoffen die schadelijk zijn voor de gezondheid. Het is bekend dat zij de kans op het ontstaan van ziekten die zwaar drukken op de begroting van de gezondheidszorg doen toenemen.

Het chemisch bedrijf moet uiteraard de kans krijgen zijn plannen ten uitvoer te brengen. Tijdens de bespreking van de beleidsnota gingen wij er niet van uit dat die aangelegenheid nog onder de milieuaangelegenheden ressorteerde. Er rijzen bevoegdheidsproblemen op Europees en Belgisch vlak.

Heeft u beslist of uzelf dan wel

minister Moerman ter zake bevoegd is? Op welke manier werkt u samen?

Welk standpunt zal u binnen de Europese instanties verdedigen?

Wat is het Belgisch standpunt met betrekking tot de ontwerp-richtlijn REACH?

03.02 Freya Van den Bossche, ministre: Monsieur le président, bien que le Sommet européen de l'automne dernier ait décidé de faire passer le dossier REACH dans la filière Economie, cela ne signifie pas pour autant que la ministre de l'Economie soit seule à prendre attitude sur ce dossier.

En effet, la position belge et sa représentation au sein des instances européennes sont le fruit d'une importante coordination. La position belge est élaborée par un groupe de travail ad hoc, institué au sein du Comité de coordination politique internationale de l'environnement.

Ce groupe de travail est présidé par le pilote du dossier, qui est un fonctionnaire de la Direction générale de l'environnement du SPF Santé publique, Sécurité de la chaîne alimentaire et Environnement. Il associe tous les départements fédéraux et régionaux directement concernés, c'est-à-dire l'Environnement, la Santé, l'Economie et le Bien-être au travail.

Concrètement, c'est ce pilote, assisté d'un fonctionnaire du SPF Economie, qui élabore une proposition de position belge, laquelle est ensuite validée par le groupe de travail avant d'être défendue auprès des instances européennes. Un groupe ad hoc REACH du COREPER a été instauré en vue de préparer tous les travaux de chaque Conseil concerné par REACH, qu'il s'agisse des Conseils Compétitivité ou Environnement.

Au Conseil, la Belgique défend la position telle qu'arrêtée par la coordination Europe des Affaires étrangères, qui précède tout Conseil.

Etant donné que ce sont désormais les ministres régionaux qui occupent le siège belge des Conseils Environnement, c'est le ministre Sannen qui a défendu une position claire lors du dernier Conseil Environnement du 22 décembre 2003. Le ministre Foret fera de même lors des Conseils des 2 mars et 27 juin prochains. Selon le même schéma, dans la filière Economie, ce sont les ministres Ceysens ou Kubla qui seront chargés de défendre ce même point de vue coordonné lors des Conseils Compétitivité.

Comme il est expressément repris dans l'accord du gouvernement de juillet 2003: "la protection de la Santé et de l'Environnement sont au cœur des préoccupations belges, sans pour autant compromettre la compétitivité et la capacité d'innovation du secteur chimique belge". Nous soutenons globalement la nouvelle proposition REACH et l'étude d'impact réalisée par la Commission, moyennant quelques ajustements à apporter en cours de négociation.

03.02 Minister Freya Van den Bossche: Ook al behoort het REACH-dossier sinds de jongste Europese top tot het beleidsdomein "Economie", daarom is de minister van Economie nog niet als enige ter zake bevoegd.

Het Belgische standpunt bij de Europese Unie wordt uitgewerkt door een werkgroep van het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid. Die werkgroep, waarin alle betrokken departementen een zetje hebben, wordt voorgezeten door een ambtenaar van de FOD Volksgezondheid (DG Leefmilieu), die het Belgische standpunt bepaalt, daarin bijgestaan door een ambtenaar van de FOD Economie, en dat standpunt vervolgens verdedigt voor de Europese instanties.

Daarnaast werd een REACH-werkgroep opgericht bij het Coreper, die de werkzaamheden van Raden waarbij REACH op de agenda voorkomt, voorbereidt. Het Belgische standpunt bij de Raad wordt bepaald door Buitenlandse Zaken, meer bepaald door "Europese Zaken en Coördinatie".

De Belgische zetel in de Milieuraden wordt voortaan bezet door de gewestministers. Minister Sannen was present op 22 december 2003, minister Foret zal op 2 maart en 27 juni de vergadering bijwonen. Mutatis mutandis zullen de ministers Ceysens of Kubla ons standpunt verdedigen op de vergaderingen van de Raad

En ce qui me concerne, j'insiste en particulier sur les aspects liés à la protection des consommateurs. Par exemple, sur l'importance d'intégrer dans REACH la gestion des substances dans les articles, tant pour les articles importés que ceux produits dans l'Union. Par ailleurs, nous parions que REACH sera également source de création d'emplois. De nouvelles capacités d'innovation seront encouragées par le développement d'alternatives de substitution. Via le système d'enregistrement obligatoire, REACH va enfin permettre de collecter des données actuellement inexistantes ou non divulguées afin d'assurer une meilleure gestion des risques.

Je sais que, dans sa forme actuelle, le projet prévoit l'enregistrement, sur onze ans, de seulement 30.000 des 100.000 substances existantes mais, comparé à la situation actuelle, ce premier objectif est déjà ambitieux puisqu'il lèvera le voile et incitera à des alternatives moins nocives. J'estime que si ce contrat est rempli, REACH aura déjà permis d'accomplir un pas important en matière de lutte contre la pollution environnementale.

Comme vous le savez, en raison du calendrier des élections européennes, le dossier ne sera adopté en première lecture par le Conseil et le Parlement que fin 2004, au plus tôt. Il s'ensuivra peut-être une seconde lecture, voire une conciliation formelle. Cela signifie que ce n'est malheureusement pas avant 2006, voire 2007, que REACH entrera pleinement en vigueur. Il n'empêche, une stratégie intermédiaire sera d'application dès 2004 pour assurer une transition douce vers REACH. La division "Maîtrise des risques" de la direction générale de l'Environnement, déjà fortement impliquée dans la négociation du dossier, s'y prépare activement.

(...)

03.03 Muriel Gerken (ECOLO): Le problème est que nous ne sommes pas seuls à décider. Le niveau européen existe bel et bien et nous devons nous battre en son sein. Dans votre réponse, vous dites que vous êtes d'accord avec la dernière proposition qui émane de la Commission en tenant compte de certaines modifications. Je voudrais savoir lesquelles.

Vous dites que vous êtes favorable à l'intégration dans REACH de la gestion des substances tant pour les produits fabriqués que pour les produits importés, que vous êtes favorable au principe de substitution.

Concurrentievermogen.

We staan achter de krachtlijnen van het nieuwe REACH-voorstel en achter de studie die in opdracht van de Commissie werd uitgevoerd, al dient tijdens de onderhandelingen hier en daar nog wat te worden bijgeschaafd.

Zelf vraag ik aandacht voor alles wat met de bescherming van de consument te maken heeft. We denken overigens dat REACH voor bijkomende werkgelegenheid zal zorgen, innoverende initiatieven zal aanmoedigen en de gelegenheid zal bieden gegevens te verzamelen die vandaag niet beschikbaar zijn of niet openbaar worden gemaakt. Dat zal een efficiënter risicobeheer in de hand werken.

Het bestaande ontwerp schrijft voor gedurende elf jaar 30.000 van de 100.000 bestaande stoffen te registreren. Het gaat om een ambitieuze eerste doelstelling, die het zoeken naar minder schadelijke alternatieven zal stimuleren.

Ingevolge de Europese verkiezingen, zal dit dossier niet voor eind 2004 door de Raad en het Parlement worden goedgekeurd. Daarna volgt wellicht een tweede lezing en misschien wordt een beroep gedaan op het bemiddelingscomité. REACH zal dus pas echt van kracht worden in 2006 of 2007. Vanaf 2004 zal een overgangsregeling in voege treden, als voorbereiding op REACH.

03.03 Muriel Gerken (ECOLO): We kunnen in deze niet alleen beslissen, maar we moeten knokken om ons standpunt binnen de Unie te verdedigen. Welke wijzigingen wil u aan het laatste voorstel van de Commissie aanbrengen?

Moet ik uit uw antwoord afleiden

Vous ajoutez que l'enregistrement de 30.000 substances, c'est toujours mieux que ce qui se fait aujourd'hui. Vous avez pris la précaution de dire que vous étiez, personnellement, pour ces deux modifications. Cela signifie-t-il qu'au niveau belge, entre le versant Economie et le versant Environnement, aucun accord n'a été conclu sur ces principes et que les négociations doivent encore avoir lieu? Il est évident que le lobby économique a les moyens de peser nettement plus lourd que le lobby environnemental et santé.

dat in België geen akkoord werd bereikt omtrent de hoofdstukken Economie en Leefmilieu? Moet daarover nog worden onderhandeld? De economische lobby staat veel sterker dan de milieu- of de gezondheidslobby.

03.04 Freya Van den Bossche, ministre: En tout cas, les groupes de travail instaurés doivent décider en la matière. Ce ne sera pas facile. Ce n'est pas pour rien qu'au sein de l'Union européenne, on a décidé de transmettre ce dossier au Conseil de la compétitivité. Le lobbying a été très fort. Il est évident que c'est la même chose en Belgique. Mais je crois que le groupe de travail qui est en train de prendre position est assez fort pour résister. En tout cas, je me battraï pour les soutenir.

03.04 Minister **Freya Van den Bossche**: De werkgroepen moeten in dat verband tot een beslissing komen. Dat wordt geen gemakkelijke opgave. Niet voor niets werd beslist het dossier aan de Raad Mededinging voor te leggen. Er werd, ook in België, sterk gelobbyd. De werkgroep zal echter niet toegeven aan externe druk. Ik zal dat standpunt in elk geval met hand en tand verdedigen. Het substitutiebeginsel mag uiteraard niet worden ingevoerd en verdedigd.

Le principe de substitution n'est pas évident à introduire et à défendre.

Personnellement, je le défends et j'attends vraiment les résultats des débats. Donc, en effet, il n'y a pas encore de décision définitive. Dans les grandes lignes et les principes, nous sommes pour REACH. Mais en ce qui concerne certains points très concrets sur lesquels la Belgique doit encore prendre position et – je l'espère - aller plus loin peut-être que d'autres Etats membres, rien n'est encore décidé.

Dat substitutiebeginsel ligt niet voor de hand. Ik ben daar niettemin voor gewonnen, ook al werd er nog geen definitieve beslissing genomen, met name over concrete punten waarover België nog een standpunt moet innemen; ik hoop daarin verder te kunnen gaan dan andere lidstaten.

03.05 Muriel Gerken (ECOLO): Existe-t-il des échéances au niveau belge: des groupes de travail, des rapports, etc.?

03.05 **Muriel Gerken** (ECOLO): Zijn er termijnen die op Belgisch niveau moeten worden nageleefd (werkgroepen, verslagen)?

(...)

Le **président**: En principe, vous avez dépassé votre temps de parole.

03.06 **Muriel Gerken** (ECOLO): Monsieur le président, l'autre question était très courte. J'en ai expressément posé deux, et ainsi la moyenne convient!

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

04 Question de M. Yvan Mayeur à la ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "le changement de dénomination des CPAS" (n° 1582)

04 Vraag van de heer Yvan Mayeur aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "de wijziging van de benaming van de OCMW's" (nr. 1582)

04.01 **Yvan Mayeur** (PS): Madame la ministre, chers collègues, si

04.01 **Yvan Mayeur** (PS): Vanaf

vous le permettez, je poserai ma question sans changer de place.

Ce sera très court. Les CPAS ont changé de nom grâce à Mme Burgeon, dont le collaborateur est présent dans la salle. Ils s'appellent désormais les Centres publics d'action sociale! On ne va pas refaire tout l'historique des CPAS, mais va-t-on dorénavant appeler les "Conseils de l'aide sociale", les "Conseils de l'action sociale"?

C'est une question existentielle qui se pose dans un certain nombre de CPAS, dont un que je connais. Ils me demandent comment libeller leur papier à en-tête!

04.02 Marie Arena, ministre: Ma réponse sera aussi courte que la question. Effectivement, si c'était une compétence fédérale de pouvoir changer le nom "Centre public d'action sociale", c'est une compétence régionale et communautaire de pouvoir procéder à la modification du nom du "Conseil de l'aide sociale" car il s'agit d'un organe de gestion et non pas de la définition de la compétence.

Aujourd'hui, un travail est réalisé à la Région wallonne en vue du dépôt d'une proposition de décret. Nous avons simplement glissé dans l'oreille de nos collègues wallons que Bruxelles devrait faire la même démarche dans la mesure où les textes du fédéral devront être modifiés en conséquence. Etant donné qu'il est fait référence dans nos lois au "Conseil de l'aide sociale", il faudra modifier en "Conseil de l'action sociale". Mais si la Région bruxelloise et la Région wallonne prennent une disposition différente, il faudra spécifier dans nos textes la différence entre Bruxelles et la Région wallonne. Il serait quand même plus simple de faire référence au "Conseil de l'action sociale" pour les deux entités fédérées.

Cela n'a pas été le cas en Flandre dans la mesure où le nom ne demandait pas que l'on précise "l'action sociale" car il s'agit de "l'action sur le bien-être social". La Flandre avait déjà intégré la notion de promotion sociale dans sa définition de l'OCMW. La modification ne doit donc pas être apportée ni à la Région flamande ni dans le texte flamand.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

05 Question de M. André Perpète à la ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "des enfants mendiants de 4 ans" (n° 1594)

05 Vraag van de heer André Perpète aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "bedelaartjes van vier jaar" (nr. 1594)

05.01 André Perpète (PS): Monsieur le président, madame la ministre, un quotidien titrait, dans son édition du 4 février dernier, "Enfants mendiants de 4 ans à Bruxelles". A la lecture de cet article, on apprenait que de grandes artères de la capitale et d'autres villes du pays étaient devenues, pour des enfants en bas-âge, des lieux de mendicité. Ces enfants passent parfois plus de huit heures par jour dans les rues, dans des positions très inconfortables, parfois même à

nu heten de CPAS "Centres publics d'action sociale". Zal de benaming van de "conseils de l'aide sociale" veranderd worden in «conseils de l'action sociale»?

04.02 Minister Marie Arena: De naamswijziging van de OCMW's is een federale bevoegdheid. De naamswijziging van de raden voor maatschappelijk welzijn is een gewestelijke en gemeenschapsbevoegdheid.

Het Waals Gewest is thans bezig met het opstellen van een ontwerp van decreet. Brussel zou eveneens de benaming "conseil de l'action sociale" moeten invoeren. Zoniet zullen we in de federale wetten een verschil moeten maken tussen het Brussels en het Waals Gewest. Het ware eenvoudiger mocht men in de twee Gewesten de benaming "conseil de l'action sociale" gebruiken.

Vlaanderen heeft van zijn kant het begrip "sociale promotie" reeds in zijn definitie van het OCMW opgenomen. De benaming moet dus niet worden gewijzigd voor wat het Vlaams Gewest betreft, noch in de Nederlandstalige versie van de federale wetten.

05.01 André Perpète (PS): Kleine kinderen staan in onze straten te bedelen. Vaak brengen ze meer dan acht uur per dag op straat door, in zeer oncomfortabele houdingen. Doorgaans houden hun ouders

genoux. Les parents de ces enfants sont très souvent au courant de la situation car, la plupart du temps, ils sont dans une rue toute proche à guetter ce que font leurs enfants et ce qu'ils vont "rapporter".

La police, pour sa part, sait bien que des enfants mendient dans les rues mais semble ignorer le très jeune âge de ces enfants. Le quotidien évoquait des enfants de 4 ans. On dit maintenant que l'enfant identifié avait 7 ans. Ce problème reste toutefois très préoccupant.

Ma question, madame la ministre, est la suivante. En sachant, bien entendu, que c'est essentiellement le département de l'Intérieur et les forces de police qui doivent intervenir auprès des ascendants pour identifier les abus et les situations critiquables, que pourriez-vous faire pour venir en aide à ces enfants? Il faut savoir que la Convention du 20 novembre 1989 relative aux droits de l'enfant contraint les Etats parties à prendre toutes les mesures appropriées pour protéger l'enfant contre l'exploitation pendant qu'il est sous la garde de ses parents.

05.02 Marie Arena, ministre: Monsieur le président, monsieur Perpète, vous faites référence à une situation tout à fait inacceptable parce que mettre des enfants à la rue pour mendier est, on le sait, très dommageable pour l'enfant, d'autant que les premières années de sa vie sont déterminantes pour son avenir. Il est également inacceptable de constater que la mendicité existe en tant que telle et que des personnes n'ont pas d'autre solution que de mendier dans la rue pour subvenir à leurs besoins.

Il est vrai qu'il est difficile de faire la différence entre des personnes qui auraient une alternative et qui, malgré tout, utilisent leurs enfants pour organiser les revenus du ménage et d'autres qui n'ont pas d'autre choix. Quoi qu'il en soit, comme vous le disiez tout à l'heure, on travaille sur trois plans différents.

Le premier plan, beaucoup plus général, est la lutte contre la pauvreté. En tant que ministre fédérale de l'Intégration sociale je travaille sur cette matière en partenariat avec les Communautés et les Régions. Bien entendu, dans ce cadre, nous travaillons sur cette réalité de la pauvreté des familles et des personnes qui sont à la rue.

Le deuxième plan est le maintien de l'ordre qui relève de la compétence exclusive des communes qui doivent prendre des règlements de police et veiller à protéger l'enfant contre ce type d'exploitation. Il s'agit ici d'un niveau plus ponctuel, moins préventif. Toutefois, les communes ont la possibilité d'agir dans des cas évidents.

J'en viens au troisième plan. Comme vous l'avez dit, la Convention des droits de l'enfant prévoit, en son article 36, que l'Etat partie protège l'enfant contre toute forme d'exploitation préjudiciable à tout aspect de son bien-être. La loi sur la protection de la jeunesse du 8 avril 1965 permettait au tribunal de la jeunesse de connaître des réquisitions du ministère public relatives à des mineurs âgés de moins de 18 ans accomplis, trouvés mendiant ou vagabondant ou se livrant habituellement à la mendicité ou au vagabondage. Toutefois, cette possibilité a été abrogée pour la Communauté flamande par le décret du 28 mars 1990 et pour la Communauté française par le décret du 4

zich op in een straat in de buurt en houden van daaruit hun kinderen in de gaten. De politie schijnt niet te weten hoe jong die kinderen soms nog zijn.

Het is in de eerste plaats de taak van het departement Binnenlandse Zaken en van de politie om de ouders of familieleden aan te pakken teneinde het misbruik in kaart te brengen. Wat kan u doen om die kinderen te helpen?

05.02 Minister Marie Arena: De situatie die u daar beschrijft, is onaanvaardbaar. Het is evenwel niet gemakkelijk om een onderscheid te maken tussen mensen die wel een alternatief hebben en die desondanks hun kinderen gebruiken om het gezin van een inkomen te voorzien, en mensen die geen andere keuze hebben.

Wij opereren op drie gebieden. Ten eerste zet ik mij in voor de armoedebestrijding, samen met de Gemeenschappen en de Gewesten. Ten tweede is er de ordehandhaving, en daarvoor zijn de gemeenten uitsluitend bevoegd; zij moeten politiereglementen uitwerken en erop toezien dat kinderen tegen dit soort uitbuiting beschermd worden.

Ten derde neemt de jeugdrechtbank krachtens de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming kennis van de vorderingen van het openbaar ministerie betreffende minderjarigen die bedelend of zwerfend worden aangetroffen. Die mogelijkheid werd in de Vlaamse Gemeenschap evenwel afgeschaft bij het decreet van 28 maart 1990, en in de Franse Gemeenschap bij het decreet van

mars 1991.

4 maart 1991.

On se situe donc ici dans des actions relevant purement du ressort des entités Communauté française et Communauté flamande. Je pourrais leur faire part de votre préoccupation à ce sujet, dans le cadre de la commission interministérielle "Lutte contre la pauvreté".

Ik zal de Gemeenschappen melden dat deze problematiek u ter harte gaat.

Bien entendu, nous resterons attentifs à cette situation.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 **Vraag van mevrouw Greet van Gool aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "de opvang en begeleiding van illegalen in de psychiatrie" (nr. 1600)**

06 **Question de Mme Greet van Gool à la ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Égalité des chances sur "l'accueil et l'accompagnement en psychiatrie d'étrangers en situation illégale" (n° 1600)**

06.01 **Greet van Gool** (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, residentiële psychiatrische voorzieningen moeten in toenemende mate instaan voor de kosten van opvang en begeleiding van personen die illegaal in ons land verblijven. In het geval van gedwongen plaatsing van illegalen doen er zich problemen voor. Het gaat hier om personen die dringend worden geplaatst, hetzij door de vrederechter, hetzij door de procureur.

06.01 **Greet van Gool** (sp.a-spirit): En cas de placement forcé, les personnes qui séjournent illégalement dans notre pays ne peuvent généralement être admises dans les sections psychiatriques des hôpitaux généraux. Elles sont transférées vers des hôpitaux psychiatriques résidentiels. Ces établissements ne sont toutefois pas pris en considération dans le cadre de la réglementation de l'aide médicale urgente. Le CPAS n'intervient donc pas et les institutions doivent prendre elles-mêmes en charge les coûts d'accueil et d'accompagnement. Ces patients peuvent néanmoins représenter un danger pour leur propre personne et leur entourage. Ils ont dès lors besoin d'aide urgente.

Meestal worden die mensen niet in de diensten psychiatrie van de algemene ziekenhuizen geplaatst, maar komen ze terecht in psychiatrische ziekenhuizen. Die ziekenhuizen zijn echter uitgesloten van de regeling van dringende medische hulp. Het OCMW komt dus niet tussen voor deze patiënten. De instellingen moeten zelf de kosten van opvang en begeleiding dragen, zonder dat er inkomsten tegenover staan. Het gaat om personen die een gevaar kunnen zijn voor zichzelf en voor hun omgeving. Zij hebben dan ook dringend hulp nodig.

Combien d'illégaux ont-ils été placés dans un hôpital psychiatrique au cours des cinq dernières années par le procureur ou le juge de paix? La ministre estime-t-elle admissible que l'établissement doive supporter lui-même les coûts dans ce cas? Souhaite-t-elle adapter la réglementation?

Mevrouw de minister, vandaar mijn volgende vragen.

Hoeveel mensen die illegaal in ons land verblijven werden in de loop van de voorbije vijf jaren door de procureur of de vrederechter geplaatst in een psychiatrisch ziekenhuis? Vindt u het aanvaardbaar dat bij gedwongen plaatsing van illegalen de regeling van de dringende medische hulp niet van toepassing is en dat de zorgvoorzieningen in die gevallen zelf de kosten voor opvang en begeleiding moeten dragen? Overweegt u een aanpassing van de regelgeving zodat ook de kosten voor gedwongen plaatsing in psychiatrische instellingen als dringende medische hulpverlening worden beschouwd, of denkt u misschien aan een andere oplossing om deze extra lasten voor de voorzieningen te financieren?

06.02 **Minister Marie Arena:** Mijnheer de voorzitter, mevrouw van Gool, wat uw eerste vraag betreft beschik ik niet over statistieken betreffende mensen die illegaal in ons land verblijven en die in de psychiatrie worden geplaatst op bevel van het parket of de vrederechter. De statistieken waarover wij beschikken betreffen alleen

06.02 **Marie Arena,** ministre: J'ignore combien de personnes séjournent illégalement dans notre pays et sont placées dans un établissement psychiatrique. Par

de terugbetalingen. Wij hebben geen specifieke statistieken voor de psychiatrie.

Het door u aangehaalde probleem in uw tweede vraag betreft niet de dringende medische hulpverlening, maar de afwezigheid van een onderstanddomicilie in hoofde van mensen met een onwettig verblijf. Het toepassingsveld van het koninklijk besluit betreffende de dringende medische hulp sluit immers geenszins uit dat men psychiatrische verzorging kan krijgen. Het medisch attest is hiervoor bepalend.

Si le caractère urgent des soins psychiatriques est attesté par un certificat médical, la personne en séjour illégal pourra bénéficier de l'aide nécessaire à charge du CPAS de sa résidence. C'est donc bien le certificat médical qui atteste de l'urgence de l'aide.

Il en va autrement s'agissant des remboursements effectués en application de la loi du 2 avril 1965 relative à la prise en charge des secours accordés par les centres publics d'aide sociale. Cette législation ne prévoit en effet pas le remboursement des frais psychiatriques pour les personnes sans domicile de secours lorsque ces soins sont dispensés dans un hôpital psychiatrique ou une maison de soins psychiatriques. Par contre, si les soins psychiatriques sont dispensés dans une section psychiatrique d'un hôpital général, l'Etat remboursera le prix de la journée pour ces personnes.

La difficulté que vous soulevez réside donc à ce niveau: la différence d'application si l'on est dans une aile psychiatrique d'un hôpital général ou dans une maison psychiatrique. Cette règle est valable tant pour les personnes en séjour illégal que pour les ressortissants belges qui sont rayés d'office du registre de la population.

J'ai l'intention de revoir la loi du 2 avril 1965 en profondeur, notamment sur la base des constats dressés par les CPAS eux-mêmes. A cette occasion, la problématique que vous avez soulevée – à savoir le traitement différencié entre un hôpital général et un hôpital psychiatrique – sera certainement étudiée, dans la mesure où nous constatons que de nombreuses personnes en situation illégale ont recours à l'aide urgente psychiatrique. Il serait donc important de pouvoir s'appuyer sur ces constats.

06.03 Greet van Gool (sp.a-spirit): Ik dank de minister voor haar antwoord. Vooral het laatste is hoopgevend. Ik ben immers onlangs in een psychiatrische instelling in Antwerpen geweest. Het Academisch Ziekenhuis van Antwerpen heeft een psychiatrische afdeling, maar daar gebeuren geen gedwongen plaatsingen. Die gedwongen plaatsingen gebeuren in de psychiatrische instellingen. Daar werden in één week tijd vier illegalen gedwongen geplaatst, met als gevolg

contre, je suis en possession de statistiques sur les remboursements, sans toutefois disposer de données spécifiques concernant la psychiatrie.

La deuxième question porte en réalité sur l'absence de domicile pour les illégaux. Le champ d'application de l'arrêté royal relatif à l'aide médicale urgente n'exclut nullement de pouvoir recevoir de l'aide médicale. C'est le certificat médical qui est déterminant à cet égard.

Als de personen die onwettig in ons land verblijven in het bezit zijn van een medisch attest waaruit blijkt dat zij dringende psychiatrische verzorging nodig hebben, kunnen zij aanspraak maken op OCMW-steun.

De wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door OCMW's voorziet niet in de terugbetaling van psychiatrische verzorging verstrekt in ziekenhuizen of in verzorgingstehuizen. De verzorging in een psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis wordt door de overheid terugbetaald, aan het tarief van de ligdagprijs. Die regel geldt zowel voor de personen die onwettig in ons land verblijven als voor Belgen zonder vaste verblijfplaats.

Ik ben zinnens die wet grondig te herzien. Het probleem dat u opwerpt - een verschillende behandeling naargelang het een algemeen en een psychiatrisch ziekenhuis betreft - zal worden onderzocht, omdat tal van illegalen een beroep doen op dringende psychiatrische hulpverlening.

06.03 Greet van Gool (sp.a-spirit): Ce dernier élément surtout ouvre de nouveaux horizons. En une semaine, quatre personnes en situation illégale ont été placées contre leur gré dans l'établissement psychiatrique d'un

een zware financiële last voor de instellingen. Indien hiervoor een oplossing kan worden uitgewerkt, dan zal dat een zeer goede zaak zijn.

hôpital universitaire anversois. Une telle situation ne s'était jamais produite. L'établissement doit dès lors supporter une lourde charge financière. La recherche d'une solution à cet égard serait une très bonne chose.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 **Vraag van mevrouw Frieda Van Themsche aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de terugbetaling van Rilatine" (nr. 1512)**

07 **Question de Mme Frieda Van Themsche au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le remboursement de la Rilatine" (n° 1512)**

07.01 **Frieda Van Themsche** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb in de kranten gelezen en ik had ook al ergens gehoord dat Rilatine binnenkort terugbetaald zou worden. Dat is goed nieuws aangezien de prijs ervan erg is gestegen.

Wanneer zal de terugbetaling precies ingaan? Hoeveel zullen de ouders dan nog moeten opleggen?

Gebeurt die terugbetaling onder zekere voorwaarden? Immers, Rilatine of Concentra – ik zou die twee medicijnen eigenlijk samen moeten noemen – zouden alleen terugbetaald worden indien een multidisciplinair team vaststelt dat een kind wel degelijk lijdt aan ADHD of ADD.

Het gebeurt dat sommige ouders hun kind laten onderzoeken bij een neuroloog, waarbij de hersenen worden gecontroleerd en waarbij na een kort gesprek de neuroloog ADHD diagnosticeert bij het kind en medicijnen voorschrijft. Nadien worden de voorschriften zonder meer door de huisarts afgeleverd.

Wij stellen vast dat dit tot misbruiken leidt. Een van mijn dochters die in het laatste jaar van het middelbaar onderwijs zit, zegt dat zij leerlingen kent die Rilatine nemen om te kunnen studeren. Dat is verontrustend. Het is toch nog altijd een medicijn dat verslavend kan werken. Naar verluidt werden er ook kinderen uit de school gezet omdat zij Rilatine op de speelplaats verkopen. In combinatie met softdrugs zou Rilatine ook een speciale roes veroorzaken. Daarrond moet ook worden gewerkt.

Dit behoort niet meteen tot uw bevoegdheid, mijnheer de minister, maar wij moeten ernaar streven dat deze medicijnen op school enkel gegeven worden onder toezicht, op een secretariaat. Uit eigen ervaring kan ik zeggen dat niet elke school daar happig op is. Toch zou dat zo moeten verlopen. Kinderen nemen immers niet altijd hun medicijn. Op die manier zouden wij ook misbruiken kunnen tegengaan.

Er is tenslotte slechts één grondig onderzoek nodig. Na een bepaalde tijd, bijvoorbeeld jaarlijks of tweejaarlijks, zou men toch opnieuw naar een dergelijk centrum moeten gaan om de evolutie vast te stellen. Tussentijd kunnen de voorschriften bij de huisarts afgehaald worden. Toch moet regelmatig door een degelijk team vastgesteld worden in

07.01 **Frieda Van Themsche** (VLAAMS BLOK): Le 24 janvier, on pouvait lire dans *Het Laatste Nieuws* que l'assurance-maladie rembourserait la Rilatine sous peu. J'approuve cette initiative, car le prix de ce médicament avait fortement augmenté ces derniers temps.

Selon moi, la Rilatine ou le Concentra ne peuvent toutefois être remboursés que s'ils ont été prescrits après un examen sérieux et multidisciplinaire de l'enfant. En outre, le patient devrait faire procéder à un examen de suivi de temps à autre. Il faut éviter les abus. J'entends dire que certains enfants dans l'enseignement secondaire consomment de la Rilatine pour étudier. D'autres enfants ont, eux, été surpris alors qu'ils vendaient le médicament à l'école. En combinaison avec des drogues douces, la Rilatine provoquerait en effet de l'euphorie. En fait, la Rilatine ne devrait pouvoir être distribuée à l'école que sous surveillance.

Quand le remboursement débutera-t-il?

Quelle somme les parents devront-ils encore déboursen en plus?

Le remboursement est-il assorti de conditions?

hoeverre dat medicijn nog nodig is.

07.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van Themsche, terzake wil ik alle misverstand vermijden.

De betrokken firma heeft op 7 januari 2004 een aanvraag tot terugbetaling ingediend bij de Commissie Terugbetaling Geneesmiddelen, de zogenaamde CTG. Dat betekent dat die aanvraag nu bekeken wordt in die commissie. De commissie zal zich buigen over de noodzaak, de eventuele voorwaarden en de mate van de terugbetaling door de verplichte ziekteverzekering.

Er is dus nog geen antwoord op de vraag of Rilatine terugbetaald zal worden en, zo ja, in welke mate die terugbetaling zou gebeuren. Daarvoor moet ik de beslissing van de CTG afwachten.

Een procedure voor terugbetaling duurt ongeveer 180 dagen.

Dat wil zeggen dat dag 180 de dag is waarop de CTG een beslissing aan het bedrijf moet kenbaar maken. Dag 180 voor het dossier Rilatine valt op 5 juli 2004. Pas op dat moment zal er meer duidelijkheid zijn.

Mijn kabinet heeft alleen bevestigd dat deze aanvraag was ingediend. In het geval dat de CTG een gunstig advies zou geven, zouden de eventuele voorwaarden van de terugbetaling nog moeten worden bepaald. Ik ga helemaal met u akkoord: men kan geen geneesmiddel voorschrijven zonder enkele voorwaarden te respecteren.

07.03 **Frieda Van Themsche** (VLAAMS BLOK): Dank u voor dit antwoord. De volgende vraag hangt er in zekere zin een beetje mee samen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 **Vraag van mevrouw Frieda Van Themsche aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het aantal kinderpsychiaters" (nr. 1511)**

08 **Question de Mme Frieda Van Themsche au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le nombre de pédopsychiatres" (n° 1511)**

08.01 **Frieda Van Themsche** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, mijn volgende vraag houdt in zekere zin verband met de vorige vraag. Het gaat over het aantal zelfmoorden bij kinderen, waarvan er – naar ik heb gelezen – toch een achttal per jaar zijn. Dat zijn dan gelukte zelfmoorden. Er zijn ook heel veel kinderen die pogingen ondernemen. Ik heb ook gelezen dat zowat 6% in de kinderjaren een depressie doormaakt.

Dat kan heel moeilijk worden ontkend. Ik heb het zelf meegemaakt bij onze zoon. Hij nam onder meer ook Rilatine. Het kind had ook ADHD, of beter de mengvorm ADD. Vooral eer we dat merkten en vooraleer hij werd onderzocht – dat geldt trouwens voor alle kinderen in het algemeen –, gebeurden er ook op school bepaalde zaken. Op school kent men het ziektebeeld immers niet voldoende. Het kan gebeuren dat de kinderen worden gepest. Het ene kind zal het vertellen, het andere kropt het op.

07.02 **Rudy Demotte**, ministre: Ce mois-ci, la société concernée a introduit une demande de remboursement auprès de la Commission de remboursement des médicaments (CRM), qui examine la nécessité du remboursement.

A l'heure actuelle, il n'est donc pas encore certain que la Rilatine sera remboursée. La situation sera seulement plus claire le 5 juillet 2004. En cas d'avis positif, des conditions éventuelles doivent être déterminées. Quoi qu'il en soit, je partage l'avis selon lequel les médicaments ne peuvent pas être prescrits sans que certaines conditions ne soient respectées.

08.01 **Frieda Van Themsche** (VLAAMS BLOK): Chaque année, huit enfants se suicident en moyenne en Belgique. Derrière ce chiffre, il y a de nombreuses tentatives de suicide qui échouent. Plus de six pour cent des enfants font une dépression, ce qui est difficile à déceler chez les enfants. Vu le manque de pédopsychiatres, il existe des listes d'attente interminables, ce qui peut causer de sérieux problèmes.

Le ministre est-il au courant de ce problème?

Er zijn trouwens nog heel wat andere oorzaken voor een depressie, zoals de grote druk die op kinderen wordt gelegd, het teveel aan buitenschoolse activiteiten, en dergelijke. Dat komt ook allemaal voor.

Het is echter heel erg moeilijk om te zien of een kind al dan niet depressief is.

Als de ouders dan bij een kinderpsychiater terecht kunnen, moeten zij soms heel lang wachten of kunnen zij slechts elke drie tot vier of vijf weken op consultatie komen. Voor sommige kinderen is dat echt te weinig. Trouwens, ook de dokters zelf krijgen niet vlug genoeg een inzicht in de kinderen. Dan kunnen er ernstige problemen optreden.

Het is pas door een klein artikeltje in een krant dat ik op internet ben gaan zoeken en zelf heb gemerkt dat er bij ons kind meer aan de hand was. Ik begrijp dat dit voor heel wat ouders een echt drama kan zijn.

Mijn vragen zijn dus de volgende.

Bent u op de hoogte van het probleem?

Wat kan u doen om het aantal kinderpsychiaters te vergroten?

Zou een centrale databank eventueel geen oplossing kunnen bieden? Wij zijn immers zelf bij drie verschillende kinderpsychiaters geweest. In hoeverre kan het dossier naar een centrale databank gaan, waartoe bijvoorbeeld ook de huisarts toegang kan krijgen? Dat zou heel wat onderzoeken voorkomen.

08.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, ik zou enkele seconden van mijn tekst willen afwijken door te zeggen dat ik heel gevoelig ben voor de problematiek. Ik ben op de hoogte van de geestelijke gezondheid van een bepaalde groep kinderen en van het feit dat het aanbod aan kinderpsychiatrische hulp daarvoor wellicht onvoldoende is.

Kinderpsychiaters zijn natuurlijk niet de enigen die voor deze problematiek aangewezen zijn. Ook andere hulpverleners in de geestelijke gezondheidszorg kunnen tussenbeide komen en begeleiding bieden.

Een bijkomend probleem is dat de arbeidsvoorwaarden in het buitenland, zeker in Nederland en in Duitsland, voor kinderpsychiaters beter zijn. Het is dus niet enkel zaak om te zorgen dat er voldoende nieuwe kinderpsychiaters worden opgeleid, maar eveneens dat de carrièremogelijkheden in België interessant blijven.

Wat betreft de kinderpsychiaters werden er verschillende beslissingen genomen. De specialisatie kinderpsychiater werd pas officieel erkend in 2002.

Op 1 januari 2003 waren er binnen deze nieuwe officiële erkenning 25 kinderpsychiaters. Oudere cijfers bestaan niet. Jammer genoeg kunnen we pas vanaf dan de evolutie van kinderpsychiaters volgen. De evolutie van dit cijfer zal natuurlijk nauwgezet worden gevolgd.

Op dit ogenblik wordt in het KB van 30 mei 2002, betreffende de

Que compte-t-il faire pour veiller à augmenter le nombre de pédopsychiatres?

Va-t-on constituer une base de données centrale qui serait accessible également aux médecins généralistes, de façon à ce que le médecin traitant ait connaissance d'études antérieures?

08.02 **Rudy Demotte**, ministre: Je suis très sensible à ce problème. Le nombre de pédopsychiatres n'est sans doute pas suffisant pour veiller à la santé mentale d'un groupe déterminé d'enfants. D'autre part, d'autres soignants peuvent apporter un réconfort.

A l'étranger, les conditions de travail sont meilleures pour les pédopsychiatres. Outre l'augmentation du nombre de pédopsychiatres, il faudrait également prêter une attention suffisante aux possibilités de carrière de ces derniers. La spécialité n'a été reconnue qu'en 2002. Au 1er janvier 2003, il y avait vingt-cinq pédopsychiatres. Nous ne disposons pas d'autres chiffres. Nous allons suivre attentivement l'évolution de la situation. Pour la période de 2004 à 2010, vingt pédopsychiatres seront prévus chaque année en dehors du numerus clausus, ce qui devrait

contingentering van geneesheren, een groep van 20 kinderpsychiaters per jaar immuun gemaakt voor de jaren 2004 tot en met 2010. Dit wil zeggen dat zij buiten de numerus clausus vallen. Dit zou voldoende instroom moeten garanderen.

In 2003 werden de honoraria en de vergoedingen van de psychotherapeutische akten van geaccrediteerde psychiaters verhoogd. Dit dient het beroep aantrekkelijker te maken. Een centraal medisch dossier in een centrale databank stuit op veel problemen, niet alleen van technische aard, maar ook wat betreft deontologie en privacy. Bovendien is het wellicht geen voldoende antwoord op de gestelde hulpvraag van depressie en risico op zelfmoord. Een versteviging van de eerste lijn en van de multidisciplinaire teams in de geestelijke gezondheidszorg kan hierop in de nabije toekomst een antwoord geven.

Dit is echter niet alleen een federale bevoegdheid. Wij zullen het probleem eveneens aankaarten bij de bevoegde overheden, bij de Gemeenschappen en de Gewesten. Op federaal niveau zal onder meer worden gewerkt aan de erkenningen van de gezondheidswerkers in de geestelijke gezondheidszorg, zoals klinische psychologen.

08.03 **Frieda Van Themsche** (VLAAMS BLOK): Dank u voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 **Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de structurele onderfinanciering van de ziekenhuizen" (nr. 1110)**

09 **Question de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le sous-financement structurel des hôpitaux" (n° 1110)**

09.01 **Luc Goutry** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de onderfinanciering van de ziekenhuizen – zowel de private als de openbare ziekenhuizen – neemt volgens mijn informatie steeds zorgwekkender vormen aan. Wij hebben hieromtrent reeds lang de alarmklok geluid. Ik heb ook bij de bespreking van de begroting en de beleidsnota heel duidelijk aangetoond dat ik mij grote zorgen maak, samen met de mensen uit de sector, uit de private en openbare ziekenhuizen, over de dreigende grote structurele tekorten die er zijn ontstaan. Er wordt wel gesproken over de aanpak van de noden. Er is ook een studie geweest, een werkgroep enzovoort. In de praktijk – laten we eerlijk zijn – is hiervan niet zo veel in huis gekomen.

U hebt de suggestie gelanceerd om op een bepaald ogenblik met een zekere versoepeling van de normen te gaan werken. Ik heb u daarover toen ook een vraag gesteld. Dat is wellicht iets dat nog zal terugkeren.

Er is dus een studie uitgevoerd, collega's, door een speciaal daarvoor geïnstalleerde werkgroep. De resultaten zijn ook bekendgemaakt en waren in het rapport opgenomen, maar toen is beslist om alles terug aan het Kenniscentrum over te zenden en daar de zaken verder te laten onderzoeken.

garantir un afflux suffisant. Les honoraires ont été revus à la hausse en 2003.

Je ne suis pas partisan d'une base de données centrale en raison des difficultés techniques et des problèmes de déontologie et de protection de la vie privée que cela entraîne. En revanche, les équipes de première ligne et les équipes multidisciplinaires doivent être renforcées.

Il ne s'agit pas seulement d'une compétence fédérale. J'évoquerai la question au niveau des Communautés et des Régions.

09.01 **Luc Goutry** (CD&V): Le sous-financement déjà dénoncé à plusieurs reprises prend une tournure de plus en plus préoccupante. S'il est bien question d'y remédier, l'approche suivie se résume à peu près à ceci: un groupe de travail a mené une étude et en a communiqué les résultats à un centre d'expertise. A cette cadence, la situation finira probablement par être désespérée. Le principal poste de dépenses d'un hôpital sont les frais de personnel qui sont en moyenne de l'ordre de 65 à 70 pour cent. Une piètre situation financière a évidemment des répercussions à cet égard.

Le sous-financement concerne tant les hôpitaux publics que privés. D'aucuns ont affirmé que les hôpitaux publics doivent

Ik kom op mijn kritiek. Als de procedure met deze snelheid – ironisch bedoeld – blijft gaan, vrees ik dat de onderfinanciering steeds groter wordt en misschien wel hopeloos. Dat zou natuurlijk absoluut te vermijden zijn.

De voornaamste uitgave van elk ziekenhuis, collega's, is de betaling van de personeelsleden. Het gaat om 65 tot 70 procent, en soms meer, van de kosten. De slechte financiële toestand van de ziekenhuizen zal uiteraard zijn eerste terugslag op het personeel hebben, op de verloning, op de betaling en op het nakomen van engagementen.

Bovendien – dat is belangrijke nieuwe informatie – blijkt uit een recente studie dat de structurele onderfinanciering zich zowel bij private als bij openbare ziekenhuizen voordoet. Van de openbare ziekenhuizen werd meermaals beweerd dat zij een groter aantal sociale gevallen opnemen die zij als openbaar ziekenhuis verplicht moeten verzorgen. Daardoor zou hun financiële situatie nog moeilijker zijn. Uit de studie blijkt echter dat dit eigenlijk in verhouding is. Zestig procent van de markt wordt bezet door de private ziekenhuizen die ook 60 procent van de marginale mensen – de mensen met sociale problemen – opvangen, terwijl de ongeveer 40 procent openbare ziekenhuizen ook ongeveer 40 procent van die doelgroep opvangen. Eigenlijk kan dat niet verklaren waarom op dat vlak een onderscheid zou moeten worden gemaakt.

Mijn vragen aan de minister zijn de volgende.

Ten eerste, wat is de actuele, precieze toestand inzake de onderfinanciering van de ziekenhuizen? We horen daarover diverse cijfers. Welke zijn de concrete cijfers op vandaag?

Ten tweede, wat zijn deze cijfers uitgesplitst tussen, enerzijds, de openbare en, anderzijds, de private ziekenhuizen? Is er een verschil in die onderfinanciering merkbaar?

Ten derde, wat is de concrete procedure en de timing voor het verder onderzoek via het Kenniscentrum, zoals het werd aangekondigd?

Ten vierde, bevestigt de minister dat pas vanaf 2005 een begin kan worden gemaakt aan het oplossen van deze onderfinanciering aangezien wij hiervoor in de begroting van 2004 geen specifieke middelen hebben gevonden? Ik ga uit van de veronderstelling dat er ook in 2004 niets zal gebeuren. Vreest de minister niet dat dan de situatie dermate dramatisch zal worden dat er ernstige problemen kunnen ontstaan, met – niet het minst – een terugslag op de betaling van de personeelsleden?

09.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer Goutry, ik zal u vraag per vraag antwoorden.

Ten eerste, wat is de precieze actuele toestand inzake de onderfinanciering van de ziekenhuizen? Het rapport dat terzake recent werd opgesteld, het zogenaamde rapport-Tasiaux, becijfert de structurele onderfinanciering op 364.512.237 euro.

Ten tweede, wat zijn de resultaten opgesplitst in enerzijds de openbare en anderzijds de private ziekenhuizen? Het rapport

prendre en charge davantage de 'cas sociaux', ce qui pèse sur leur situation financière. Il s'avère toutefois aujourd'hui que, proportionnellement, ces deux catégories d'hôpitaux comptent chacune autant de patients issus de ce groupe cible.

En matière de sous-financement des hôpitaux, quels sont les chiffres précis actuels, ventilés par catégorie?

Quels sont la procédure ultérieure et le calendrier en ce qui concerne l'étude menée par l'entremise du centre d'expertise?

Le problème du sous-financement ne peut-il être résolu qu'à partir de 2005 étant donné que le budget de 2004 ne prévoit pas de moyens supplémentaires?

Le ministre ne craint-il pas que la situation ne devienne dramatique et n'ait une incidence négative sur le paiement de la rémunération des membres du personnel?

09.02 **Rudy Demotte**, ministre: Le rapport Tasiaux a chiffré le sous-financement structurel des hôpitaux à 364.512.237 euros. Le rapport n'établit pas une distinction entre hôpitaux publics et privés car le financement des établissements ne se base pas sur cette différenciation mais bien sur des critères inhérents au patient. La

differentieert niet volgens het statuut van het ziekenhuis. Dat is ook logisch vermits de federale ziekenhuisfinanciering geen onderscheid maakt in het statuut van het ziekenhuis. Dit geldt ook voor de specifieke financiering voor ziekenhuizen met een sociaal-economisch zwak patiëntenprofiel, de zogenaamde B8. De verdeling ervan baseert zich op patiëntengebonden criteria, los van het feit of ze in een openbare of een privé-ziekenhuis zijn opgenomen. Ik kan dan ook niet aanvaarden dat men zegt dat de zogenaamde sociale factoren zijn bedoeld om de onderfinanciering van de ziekenhuizen selectief op te lossen.

Ten derde, wat is de concrete procedure en timing voor het verder onderzoek via het Kenniscentrum? Het federaal Kenniscentrum moet de studie die steunt op de gegevens geleverd door de ziekenhuizen zelf, wetenschappelijk valideren. De eerste stap is voor ons heel belangrijk: de wetenschappelijke validatie. De regering heeft zich politiek geëngageerd en zal rekening houden met de conclusies van deze validering bij de budgetopmaak van 2005. Het Kenniscentrum zal met deze timing rekening houden.

Ten vierde, bevestigt de minister dat pas vanaf 2005 een begin kan worden gemaakt met het oplossen van deze onderfinanciering, vermits in de begroting van 2004 hiervoor geen bijkomende middelen zijn voorzien? Ik zal uw stelling nuanceren, mijnheer Goutry. Ik heb de validering van het rapport niet afgewacht en ik heb bij de begrotingsopmaak van 2004 voor de sector alvast 34,8 miljoen euro vrijgemaakt. Hiermee wordt de verdere toename van de onderfinanciering gestopt en wordt een eerste, zij het beperkte stap gezet naar een herfinanciering. Ook de bijkomende injectie van 14 miljoen euro voor een bredere terugbetaling van medisch materiaal zal het ziekenhuisbudget ontlasten.

Ten vijfde, vreest u niet dat de situatie dramatisch zal worden en dat er ernstige problemen kunnen ontstaan met een terugslag op de betaling van het personeel?

Als de onderfinanciering zo verder groeit, vormt deze inderdaad een reële bedreiging voor het financiële evenwicht van de ziekenhuizen. Dit bedreigt ook de toegankelijkheid voor de patiënten en hiervoor ben ik zeer gevoelig. Het risico bestaat dan dat de financiële tekorten resulteren in een hogere factuur voor de patiënten. Dit bedreigt ook de verhoudingen tussen beheerders en zorgverleners. Het risico bestaat dat de financiële nood resulteert in een grotere druk op de honoraria en op de loonmassa. We moeten dit probleem dus ernstig nemen, maar men mag niet uitsluiten dat naast de onderfinanciering ook de interne organisatie van het ziekenhuis mee verantwoordelijk is voor de financiële moeilijkheden. Ik zal niet ontkennen dat het voor ziekenhuizen steeds moeilijker wordt om een budgettair evenwicht te vinden. Toch wil ik opmerken dat niet alle ziekenhuizen deficitair zijn. Men mag dus niet een soort van gemiddelde lijn trekken tussen bakens, want feitelijk zijn de omstandigheden in verschillende ziekenhuizen zeer verschillend.

prise en compte de facteurs sociaux dans le financement des hôpitaux publics n'a pas pour objectif de résoudre, de façon sélective, le sous-financement structurel.

Les données contenues dans le rapport Tasiaux sont fournies par les hôpitaux eux-mêmes et doivent à présent être avalisées par le Centre fédéral d'expertise. Le gouvernement en tiendra compte pour confectionner le budget 2005. Je n'ai cependant pas attendu ce budget pour déjà prendre quelques mesures : j'ai dégagé un montant de 34,8 millions d'euros pour freiner l'aggravation du sous-financement et franchir une première étape sur le plan du refinancement. Le montant additionnel de 14 millions d'euros affecté au remboursement plus large du matériel médical doit être envisagé dans ce contexte.

Il est évident que le sous-financement structurel risque en définitive de nuire au bon fonctionnement des hôpitaux. Au sein des établissements confrontés à de graves problèmes budgétaires, des pressions sont naturellement exercées sur les honoraires du personnel et donc indirectement sur la facture dont doit s'acquitter le patient. L'organisation interne de l'hôpital influe également sur la situation financière. Cela explique peut-être en partie la raison pour laquelle certains hôpitaux, à l'inverse de certains autres, ne parviennent jamais à maintenir leur budget en équilibre.

09.03 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de minister, wat ik alleszins waardeer in uw antwoord is dat u de problemen onderkent. Dat is

09.03 Luc Goutry (CD&V): Le ministre reconnaît le problème et il

mogelijks het begin van een zinvolle discussie en van een oplossing. Als er zelfs geen overeenstemmende analyse zou zijn, weten we helemaal niet waarop we mikken.

U spreekt over de interne organisatie van ziekenhuizen. Uiteraard zal dit zeker ook een rol spelen. Het intrigeert mij evenwel een beetje, omdat u op een bepaald ogenblik sprak over de versoepeling van de normen. De gegevens die ik daar soms over zie, zijn zo weinig geijkt of gevalideerd dat ik mij soms afvraag op welke gegevens we ons dan baseren om wat te zeggen. Wat wordt dan concreet bedoeld met de interne organisatie van ziekenhuizen? Zou het dan niet veel beter zijn om op basis van een plan aan te duiden op welk vlak de ziekenhuizen beter moeten scoren. Dit zou ons informatie verstrekken zodanig dat we weten waar de maatregel intern, alsmede op het vlak van de organisatie, moet worden toegepast. Mij is dat soms niet helemaal duidelijk; ik vind het soms een beetje een doodoener.

De opsteller van het rapport-Tasiaux kent uiteraard de materie. Wellicht heeft hij zich volledig gebaseerd op de gegevens van Volksgezondheid. Hij heeft het over 14,6 miljard Belgische frank.

09.04 Minister **Rudy Demotte**: Daarover wens ik u even te onderbreken. Betrokkene baseert zich niet op de gegevens van Volksgezondheid, maar op de gegevens van de ziekenhuizen zelf. Ze hebben zelf hun gegevens overgemaakt en deze moeten thans worden gecontroleerd. Wetenschappelijk gezien begrijpt u dat ik deze gegevens niet zonder meer kan aanvaarden vermits zij door de instellingen werden verstrekt.

09.05 **Luc Goutry** (CD&V): Het is wel op basis van die gegevens dat de ligdagprijs wordt betaald. Het is op basis van de wijze waarop de toepassing van de normen worden weergegeven op de borderellen van de ziekenhuizen, dat de ligdagprijs wordt uitbetaald. Dat zijn volgens mij toch de gegevens waarop de heer Tasiaux zich baseert.

Het zou toch onbegrijpelijk zijn dat hij die onderfinanciering alleen nagaat op basis van cijfers die de ziekenhuizen hem geven en dat hij de eigen cijfers van Volksgezondheid – het is toch een werkgroep – er niet mee zou vergelijken om zo te zien wat in feite de juiste proporties zijn.

09.06 Minister **Rudy Demotte**: Wat er eigenlijk gebeurt is dat de werkgroep-Tasiaux zich baseert op nationale barema's. Die schalen worden natuurlijk niet in alle ziekenhuizen zo gebruikt. Er zijn ziekenhuizen die bijvoorbeeld extralegale voordelen aan hun personeel bieden en dat kan de werkgroep-Tasiaux a priori niet controleren. Wij moeten nu een soort samenvatting maken van de verschillende gegevens waarover wij beschikken en die laten bestuderen door een wetenschappelijk comité, hier het Kenniscentrum.

09.07 **Luc Goutry** (CD&V): Ik herhaal – wij zullen elkaar wel goed begrepen hebben – dat elk ziekenhuis hoe dan ook elk jaar aangifte moet doen van de toepassing van de personeelsnormen, die allemaal zijn vastgelegd per kenletter. Zij moeten een bepaalde norm halen en zij moeten invullen hoe zij met het personeel dat zij voorhanden

s'agit bien évidemment d'un premier pas dans la bonne direction.

Le ministre a indiqué que le sous-financement des hôpitaux était également lié à leur organisation interne. Sur quels éléments fonde-t-il une telle déclaration?

N'est-ce pas une bonne raison pour élaborer un plan visant à améliorer l'organisation des hôpitaux?

Je présume que le rapport Tasiaux se base également sur des informations émanant du département de la Santé publique?

09.04 **Rudy Demotte**, ministre: Ce document repose sur des données communiquées par les hôpitaux eux-mêmes. C'est pourquoi une vérification complémentaire desdits renseignements par le centre d'expertise s'impose.

09.05 **Luc Goutry** (CD&V): Je suppose qu'en définitive, la situation est pire que ne le laissent supposer les chiffres du rapport.

Le budget supplémentaire que le ministre entend débloquer dès à présent sera principalement réservé aux prestations techniques alors que le sous-financement concerne surtout les frais de personnel.

hebben normpersoneel aanwerven. Op basis daarvan wordt een van de grootste kosten in de BTW, te weten de personeelskosten doorberekend in de ligdagprijzen. Dat is de formule.

Het is op basis van die gegevens dat men tot dat besluit komt. Wat u zegt, is dat natuurlijk kan blijken, wanneer men effectief op het terrein gaat kijken hoe de normen worden toegepast, dat men daar tot belangrijke vaststellingen kan komen in tegenstelling tot wat vandaag door de ziekenhuizen wordt aangegeven. Dat is natuurlijk de bedoeling van de inspectiediensten die regelmatig naar de ziekenhuizen gaan en die daar toch zouden moeten kunnen nagaan of de normen effectief worden ingevuld zoals wordt voorgeschreven. Maar goed, u zegt: wij gaan de gegevens vergelijken met andere gegevens, waarnaar u waarschijnlijk nog moet enquêteren want ik heb geen weet van andere gegevens die zouden bestaan op dit ogenblik, tenzij men werkelijk ziekenhuis per ziekenhuis gaat doorlichten om te zien waar die mensen effectief werken. Dan zou men zien waar het verschil mogelijk zit inzake de structurele onderfinanciering. Nu, mijn pronostiek is dat de situatie mogelijk nog slechter is. Het zou kunnen dat het verschil meer is dan 14,6 miljard is. Ik denk niet dat wij daar zoveel marge hebben, maar goed.

Ten slotte, zegt u dat u voor 2005 ten minste in 1,3 miljard voorzien is. Dat is inderdaad juist. Dat is al iets maar dat geld gaat vooral naar technische prestaties terwijl ik de indruk heb dat de kosten inzake de structurele onderfinanciering vooral in de personeelskosten zitten. Ik denk dat het ene het andere niet volledig zal egaliseren.

Wij wachten dus verder af. Mijn volgende vraag gaat trouwens over het Kenniscentrum. Wellicht verneem ik dan wanneer men precies klaar zal zijn met de studie. U zegt, mijnheer de minister, dat u ze verwacht tegen eind dit jaar zodat u maatregelen kunt nemen in 2005.

09.08 Minister **Rudy Demotte**: Ik begrijp het. Ik wil er alleen op wijzen dat die 36 miljoen euro aan de lonen besteed worden. Er staat een precieze bepaling in ons budget dat dit geld naar de lonen moet gaan.

09.08 **Rudy Demotte**, ministre: Ces 36 millions d'euros serviront à payer les salaires.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 **Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de werking van het Kenniscentrum" (nr. 1116)**

10 **Question de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le fonctionnement du centre d'expertise" (n° 1116)**

10.01 **Luc Goutry** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit is een korte vraag omdat ze meer documentair van aard is.

10.01 **Luc Goutry** (CD&V): La loi-programme de 2002 prévoyait la création d'un centre d'expertise fédéral chargé de collecter diverses données et statistiques, et de s'en servir comme point de départ de certaines études et rapports qui devront à leur tour servir à élaborer la politique à mettre en oeuvre. Ce centre d'expertise pourra également être chargé de multiples missions.

Collega's, in de programmawet van december 2002 werd een belangrijk deel ingeschreven en goedgekeurd over een Kenniscentrum. Wij hebben dat niet goedgekeurd, maar de meerderheid wel. De meerderheid heeft toen een Kenniscentrum laten oprichten en heeft daarvoor een organiek kader gemaakt. De bevoegdheden van dat Kenniscentrum zijn wettelijk zeer breed bepaald. U kent onze kritiek daarop, we hebben die kritiek toen goed geargumenteed. We hebben daarover gezegd wat wij dachten en ik ga dat niet herhalen.

De bevoegdheden van het Kenniscentrum zijn volgens mij zodanig breed dat het zou kunnen dat men de vis verdrinkt. De voornaamste doelstelling is tenslotte dat men probeert om zoveel mogelijk gegevens en statistieken samen te brengen om zo snel mogelijk beleidsbepalende en beleidsvoorbereidende informatie te kunnen verstrekken. Als ik hoor wat er allemaal naar het Kenniscentrum zal vloeien – de medische aansprakelijkheid die we ondertussen reeds geauditeerd hebben, de opdracht voor de onderfinanciering van ziekenhuizen en dergelijke meer – dan moet ik absoluut een vraag stellen aan u, mijnheer de minister.

Hoe staat het momenteel eigenlijk met de werking van het Kenniscentrum? Er is daar een bestuurder, namelijk dokter Ramaekers. Wij hebben met hem kennis kunnen maken naar aanleiding van de bespreking van de medische aansprakelijkheid. Is die werking reeds daadwerkelijk gestart? Hoe is het Kenniscentrum momenteel samengesteld? Beschikt het reeds over personeelsleden? Welke hoedanigheid hebben zij? Hoeveel zijn het er?

De vraag is vooral of er reeds een jaarprogramma werd opgemaakt voor het Kenniscentrum. Welke projecten werden er voorzien voor het lopende jaar? Welke projecten werden er reeds voorzien voor de komende jaren? Op die manier kunnen wij ook voelen of het wel haalbaar is en of de boot niet overladen wordt.

Voorzitter: Annelies Storms.

Présidente: Annelies Storms.

10.02 Minister **Rudy Demotte**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Goutry, op uw eerste vraag kan ik u antwoorden dat het opstarten van het Kenniscentrum momenteel op schema zit. Op 16 oktober 2003 werd – ruim binnen de voorziene termijn – het managementplan van de algemene directie goedgekeurd door de raad van bestuur. Op diezelfde dag besliste de raad van bestuur over de onderwerpen van het eerste jaarprogramma – voor 2004 – van het kenniscentrum.

Ik kom aan uw tweede vraag. Ik kan u meedelen dat het definitieve personeelsplan werd goedgekeurd op de vergadering van de raad van bestuur van december. Een deel van de personeelsleden zijn experts die tijdens de zomermaanden getransfereerd werden uit de federale overheidsdiensten of uit het RIZIV. Dat gebeurde volgens het koninklijk besluit van 16 mei 2003 betreffende de overdracht van personeelsleden naar het federale Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg.

De algemene directie is begin december via Selor gestart met een reeks van vacatures van experts. Het zijn een arts-expert, een expert in economische analyse, een expert in sociologische analyse, een expert in data-analyse, een juridisch expert en een expert in kennismanagement. De algemene directie deelde me mee dat er een grote respons is op deze vacatures en dat ze momenteel de verdere selectieprocedures aan het finaliseren is voor al deze kandidaturen.

Ik heb zonet geantwoord op uw derde vraag. Het zou te veel tijd vergen om alle onderwerpen die in de loop van 2004 in uitvoering van het jaarprogramma worden opgestart in detail toe te lichten. Voor meer informatie verwijs ik u naar de website van het Kenniscentrum.

Où en est aujourd'hui le fonctionnement de ce centre d'expertise?

Comment ses effectifs ont-ils été constitués?

Un programme annuel a-t-il déjà été établi?

Une liste de projets a-t-elle déjà été dressée?

10.02 **Rudy Demotte**, ministre: Le lancement du centre d'expertise se passe comme prévu. Le 16 octobre 2003, le conseil d'administration a approuvé un plan de management présenté par la direction générale. Le même jour, le conseil d'administration a également décidé quels seraient les thèmes du programme annuel 2004.

Le plan de personnel définitif a été approuvé au conseil d'administration de décembre. Une partie des membres du personnel se compose d'experts issus du SPF ou de l'INAMI, détachés conformément à l'arrêté royal du 16 mai 2003. Au début du mois de décembre, la direction générale a commencé à déclarer des emplois d'experts vacants par l'intermédiaire du Selor. Ces déclarations de vacances n'ont pas suscité l'engouement. La direction générale est actuellement en train de finaliser les procédures de sélection

Ik geef u de adressen: www.kenniscentrum.fgov.be of www.centredexpertise.fgov.be. Ik overloop even de eerste reeks van onderwerpen die momenteel reeds opgestart zijn.

Het eerste studieonderwerp betreft de analyse van de geobserveerde medische praktijk in de ziekenhuizen en een verduidelijking van de afwijkingen in de geobserveerde praktijk die niet aan de hand van medische of sociale redenen verklaard kunnen worden. Deze analyses kunnen dienen tot een nieuwe ijking van de medische praktijk. De eerste studies zijn: het gebruik van antibiotica, cholecystostomie en myocardinfarct.

Het tweede studieonderwerp betreft het klinische pad antenatale zorgen, dit is de bepaling van de "highlines" die een optimale opvolging van de zwangerschappen zullen ondersteunen.

Het derde studieonderwerp is een model inzake kostenevolutie. In deze studie wordt de haalbaarheid van een econometrisch model nagegaan aan de hand waarvan de evolutie van de diverse uitgavenposten gecontroleerd en geraamd kan worden. In dit model komen zowel exogene als endogene variabelen als verklarende factoren aan bod.

Het vierde studieonderwerp is de evaluatie van het systeem van de referentiebedragen. Dat is een omvangrijke materie. Dit is een onderzoek naar de geopperde kritieken en een voorstel tot uitvoerbare verbeteringen bij de volgende berekeningen.

Het vijfde studieonderwerp gaat over de alternatieve financiering van bloed en bloedproducten. Deze studie onderzoekt de mogelijkheid van alternatieve financieringsmethoden van bloed en daarvan afgeleide producten in het licht van, enerzijds, de risico's die verbonden zijn aan transfusies en, anderzijds, de bestaande omvangrijke productiekosten. Hierbij wordt een doelmatige aanwending van deze producten vooropgesteld, in overeenstemming met de regels van een goede medische praktijk.

Het zesde studieonderwerp – dat ad hoc door mijzelf werd ingediend – is de inzameling van gegevens met het oog op een volksgezondheidsbeleid ten aanzien van medische fouten en therapeutische risicoaansprakelijkheid. Het is de bedoeling een zo precies mogelijke inschatting te maken van de financiële impact. Dit werd vorige week toegelicht in de hoorzitting over dit onderwerp in het Parlement. Ik kom daarop dus niet meer terug, ik denk dat alles al gezegd is.

Voor 2005 werd het jaarprogramma nog niet bepaald. De procedure om voorstellen van onderwerpen te verzamelen wordt gedurende de volgende maanden opgestart. De raad van bestuur zal vervolgens het jaarprogramma voor 2005 kunnen vastleggen.

10.03 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de minister, als ik het zo hoor, is het programma toch wel een serieuze opgave. Dit had ik ook wel verwacht en vandaar dat het aantal studies die het centrum behandelt, toch moet worden beperkt. Als ik zie dat er wat moeilijkheden zijn om onder meer experts te werven, dan zou dit centrum wel eens een wachtkamer kunnen worden. Dit zou zeer

suivantes pour toutes les candidatures.

Enumérer tous les projets lancés en 2004 demanderait trop de temps. Je renvoie à cet égard au site internet du centre d'expertise.

Les projets de recherche développés sont les suivants : l'analyse de la pratique médicale observée dans les hôpitaux, le développement d'itinéraires cliniques pour les soins prénataux, l'étude de l'évolution des dépenses de santé, l'évaluation du système des montants de référence, le financement alternatif pour le sang et les dérivés sanguins, la collecte de données pour la conduite d'une politique de santé publique à l'égard des aléas thérapeutiques.

Le programme annuel pour 2005 n'est pas encore établi.

10.03 Luc Goutry (CD&V): Le programme que le centre d'expertise doit réaliser est très chargé. J'espère que le centre ne va pas se muer en salle d'attente. Le problème du sous-financement

dwaas zijn omdat er onderwerpen zijn waarvoor beslissingen noodzakelijk zijn. Dit geldt onder meer voor de onderfinanciering van de ziekenhuizen, de antibiotica en andere zaken die misschien van secundair belang zijn. Het geldt echter vooral voor die zaken waarvoor rechtszekerheid, budgetzekerheid en mensen nodig zijn. Daar kunnen wij toch niet te lang mee wachten. Dit past binnen uw bevoegdheid en verantwoordelijkheid.

Ik vraag mij tevens af of wij geen middel moeten zoeken naar hoe collega Avontroodt – het is jammer dat zij hier nu niet is want zij is lid van het Kenniscentrum – in de toekomst aan communicatie kan doen. Is het de bedoeling dat zij ons vertegenwoordigt vermits zij de vertegenwoordiger is van het Parlement? Zal zij hier geregeld haar vertegenwoordigingsopdracht waarnemen en ons inlichten over de stand van zaken? Zullen wij bepaalde bekommernissen met haar kunnen meegeven zodat deze daar ook vertaald worden? Misschien is dit toch iets dat wij zullen moeten bekijken.

10.04 Minister **Rudy Demotte**: Ik wil enkel zeggen dat het Kenniscentrum over een zeer interessant instrument mag beschikken, met name de outsourcing. Indien men op korte termijn niet over de nodige experts kan beschikken, dan kan het Kenniscentrum altijd aan faculteiten of groepen van experts advies vragen. Dat moest hier toch gezegd worden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Luc Goutry** aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de deconventietrend van de huisartsen" (nr. 1135)
- de heer **Koen Bultinck** aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de oproep tot deconventie van een aantal artsenverenigingen" (nr. 1156)

11 **Questions jointes de**

- **M. Luc Goutry** au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la tendance au déconventionnement des médecins généralistes" (n° 1135)
- **M. Koen Bultinck** au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'appel au déconventionnement lancé par un certain nombre d'associations de médecins" (n° 1156)

11.01 **Luc Goutry** (CD&V): Mijn vraag handelt over de trend naar deconventionering die vooral bij de Vlaamse huisartsen kan worden vastgesteld. Althans dat leid ik af uit mijn gegevens die zich hoofdzakelijk beperken tot de Vlaamse huisartsen.

Een en ander heeft te maken met het tweejarig akkoord dat vorig jaar werd gesloten in de Medicomut. Ik heb er mij daags na het akkoord in het Parlement bij de begrotingsbesprekingen vrij gemoedelijk over uitgelaten, omdat ik dacht dat er toch wel gedeeltelijk tegemoetgekomen werd aan de verzuchtingen van de huisartsen, zij het gefaseerd. Inderdaad, de realisering van de eis om de honoraria te verhogen tot respectievelijk 20 en 30 euro is gespreid over een aantal jaren. Tot mijn eigen verwondering blijkt de onvrede vooral bij de Vlaamse huisartsen toch groter te zijn en heeft ze niet alleen betrekking op de honoraria. Misschien is het wel belangrijk om even verder te kijken naar wat er aan de hand zou kunnen zijn.

Ik deel de scepsis – maar dat is hier niet onmiddellijk aan de orde – en de twijfel van de huisartsen over de manier waarop de factuur van

des hôpitaux requiert d'urgence une solution. Cette matière ressortit à la compétence du ministre qui dispose des moyens pour la régler. Puisque notre collègue Avontroodt est membre du centre d'expertise, elle pourrait éventuellement informer le Parlement sur l'état d'avancement de ses travaux.

Pourrions-nous, en tant que membres de la commission, lui demander de relayer nos préoccupations auprès du centre?

10.04 **Rudy Demotte**, ministre: Le centre d'expertise dispose de l'*outsourcing* des facultés et des experts.

11.01 **Luc Goutry** (CD&V): Fin de l'année dernière, un accord a été conclu entre les médecins et les mutualités. Les médecins généralistes flamands sont mécontents. Ils sont convaincus qu'au-delà de l'augmentation des honoraires il convient avant tout de s'atteler à structurer les soins de première ligne. D'aucuns s'interrogent sur le coût de la facture à partir de 2006. Le statut social des médecins n'a fait l'objet d'aucune amélioration. Il n'a pas été tenu compte de consensus Nord-Sud. Le *Artsenkrant* révèle que des actions de déconventionnement sont organisées un peu partout. De

de honoraria vanaf 2006 – het gaat om 4 miljard – zal kunnen worden betaald. Op kruissnelheid kost de maatregel niet weinig en ik denk dat herschikkingen zich dan opdringen, des te meer omdat de eerstelijng gezondheidszorg wordt versterkt.

Er is vooral ontevredenheid, omdat er blijkbaar geen enkele of toch onvoldoende verbetering werd aangebracht aan het sociaal statuut van de artsen en omdat er bij de andere punten geen rekening werd gehouden met de zogenaamde noord-zuid-consensus. Naar ik verneem zou er her en der deelgenomen worden aan een georganiseerde deconventieactie. Ik baseer mij op informatie uit onder meer de Artsenkrant. Zo raden 90 huisartsenkringen in Vlaanderen, gespreid over de verschillende provincies, hun leden een deconventionering aan. De vraag is natuurlijk hoeveel artsen uiteindelijk effectief zullen deconventioneren, aangezien ze dat individueel moeten melden.

Ik hoop alvast dat de tariefzekerheid voor de patiënt gewaarborgd kan blijven, want dat is belangrijk. Daarom heeft men ook een akkoord opgesteld. Misschien is het vermetel niet te luisteren naar de vraag achter de vraag. Het pleit voor een zekere moed van de Vlaamse huisartsen dat ze hun eisen breder formuleren dan alleen het eigen financieel plaatje. Ze zeggen dat ze echt een doorbraak willen, ook op het vlak van de structurering van de eerstelijng gezondheidszorg. Ze willen echt nadenken over de toekomst van hun beroep als huisarts. Ze willen daar echt verandering in zien. Enigszins tot mijn verwondering is er nu de minste weerstand van de Franstalige huisartsen, niettegenstaande ze vroeger de eersten waren om allerhande acties aan te stoken en ze zich het meest rabiata opstelden. Blijkbaar hebben zij zich akkoord verklaard met de belofte dat tegen 2006 het honorarium tot 20 respectievelijk 30 euro zou worden verhoogd. Ik vind de houding van de Vlaamse huisartsen moediger, omdat ze zeggen dat er meer is dan het financieel aspect. Ze hebben ook vragen over de herstructurering van hun beroep, over de toekomst en de uitbouw van hun beroep enzovoort. Ik vind dat daaraan toch ook aandacht moet worden besteed. Vandaar mijn vragen.

Mijnheer de minister, uiteraard zult u weet hebben van de georganiseerde acties bij de huisartsen. Kunt u ook begrip opbrengen voor de eisen en de verzuchtingen van de huisartsen, zelfs wanneer het om niet-financiële eisen gaat?

Bevestigt u dat bij deconventie het gevaar op tariefonzekerheid groter wordt?

Welke maatregelen overweegt u om de ontevredenheid op een goede manier te kanaliseren na de dialoog – in dat verband waren er ook veel opmerkingen – met het oog op een constructief overleg met de huisartsen?

11.02 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ten eerste, u zal zich ongetwijfeld herinneren dat ik naar aanleiding van mijn begrotingsbetoog reeds even heb verwezen naar het nieuwe tarievenakkoord. Wij hebben allemaal akte kunnen nemen van het vrij grote verzet – tegen alle verwachtingen in – dat vanuit Vlaamse artsenverenigingen ontstaat.

telles actions mettent en péril l'accord tarifaire. Le patient pourrait en faire les frais et le modèle de concertation classique pourrait s'en trouver ébranlé.

Le ministre peut-il comprendre les exigences et les aspirations des médecins généralistes?

Perçoit-il le risque d'insécurité tarifaire en cas de déconventionnement massif?

Quelles mesures envisage-t-il de prendre pour apaiser le mécontentement des médecins généralistes?

11.02 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): L'accord tarifaire se heurte à de nombreuses objections de la part des médecins généralistes. La surcharge administrative est trop importante. Il est relativement peu éthique d'accorder une

Ten tweede, mijnheer de minister, ik denk dat de bezwaren grosso modo gekend zijn. Ik wil die toch nog eens zeer kernachtig samenvatten. De artsen klagen nog altijd over teveel administratieve overlast. Zij hebben het blijkbaar moeilijk met opslag in ruil voor aanpassing van het voorschrijfgedrag. Zij zeggen zeer duidelijk dat dit vrij onethisch is. Ik geef u mee, mijnheer de minister, dat zelfs een aantal stoute tongen beweren dat u door die tariefverhoging een vrij handige oplossing hebt gevonden voor uw eigen Waalse kiezerskorps omdat uitgerekend in Wallonië het aantal huisbezoeken merkkelijk hoger ligt dan in het Noorden van het land. Een aantal stoute tongen in de medische pers beweren dat ook daar het klassieke verhaal nog maar eens speelt. Ik ben hier alleen boodschapper van wat men beweert.

Ten derde, er gaat toch nog altijd veel te veel aandacht naar de technische geneeskunde en veel te weinig naar de eerstelijngeneeskunde.

Ten vierde, men zegt dat er van een echte herwaardering van de eerstelijngeneeskunde nog altijd niet echt sprake is.

Wij hebben akte kunnen nemen, mijnheer de minister, van het feit dat u begin februari een pleidooi bent beginnen houden voor wat ik zou durven omschrijven als een zachte echelonnering. U hebt voorgesteld om vanaf 2005 een eerste raadpleging bij een specialist gratis te maken als men gepasseerd is via de huisarts.

Ik heb een aantal concrete vragen, mijnheer de minister. Bestaat er een risico voor de tariefzekerheid? Ik denk dat het voor de patiënten cruciaal is dat we daar wat zicht op krijgen. Hoe is als minister uw eerste reactie op die vrij ruime trend tot deconventie? Wat zijn de initiatieven die u reeds genomen hebt? Welk overleg is er al gepleegd? Hoe ver staan we om dat ongenoegen trachten weg te nemen?

11.03 Minister **Rudy Demotte**: Ik heb inderdaad uit de pers vernomen – maar niet alleen uit de pers – dat vier Vlaamse huisartsenorganisaties oproepen tot deconventie.

Het nationale akkoord artsen-ziekenfondsen – het zogenaamde Medicomut-akkoord – biedt belangrijke perspectieven inzake de verdere herwaardering van de honoraria van de huisartsen. Het kondigt ook initiatieven aan om oplossingen te vinden voor de andere structurele problemen inzake huisartsgeneeskunde.

Daarnaast neem ik ook zelf initiatieven. Ik kan op uw vraag over de data duidelijk antwoorden. Op de plenaire vergadering van de gezondheidsdialoog van 25 januari heb ik een aantal maatregelen aangekondigd.

Ik had al lang op voorhand gezegd dat ik tijdens de plenaire vergadering waarin de gezondheidszorg zou worden besproken en die omstreeks 15 januari moest plaatsvinden – dat gebeurde wat later – enkele maatregelen zou aankondigen. Ik heb daarvoor gekozen omdat ik dat alleen enkele weken na de Medicomut-akkoorden kon aankondigen. Ik had gezegd dat ik een echt overleg wenste met de verschillende actoren. Ik kon dus niet op voorhand een globaal pakket maken met structurele en niet-structurele maatregelen. Ik had

augmentation en contrepartie d'une adaptation du comportement prescripteur. La médecine technique fait toujours l'objet d'une attention excessive, tandis que la médecine de première ligne n'est pas véritablement revalorisée. Début février, le ministre a toutefois plaidé pour la première fois pour un échelonnement modéré.

Le ministre reconnaît-il les risques en matière de sécurité tarifaire?

Comment réagit-il à l'appel au déconventionnement?

Quelles mesures le ministre a-t-il déjà prises pour remédier au mécontentement?

11.03 **Rudy Demotte**, ministre: J'ai également dû apprendre par la presse que quatre organisations de médecins généralistes placent pour le déconventionnement.

L'accord médico-mutualiste offre des perspectives en matière de revalorisation financière des médecins généralistes et propose des solutions aux problèmes structurels. J'ai moi-même annoncé des mesures lors de la dernière réunion organisée dans le cadre du dialogue santé, le 25 janvier. Je souhaitais attendre au préalable les résultats des accords.

J'ai toujours dit que je ne me satisfaisais pas uniquement de mesures en matière d'honoraires. Si les médecins de famille

duidelijk gezegd dat ik niet tevreden zou zijn met maatregelen die alleen over honoraria zouden gaan.

Om eerlijk te zijn, ik heb van verschillende huisartsen gehoord dat zij de herwaardering niet het belangrijkste vinden. Toch vinden zij het belangrijk om, ook door de herwaardering, erkend te worden. Daarvan blijf ik nu nog steeds overtuigd.

Het zou ook niet eerlijk zijn te denken, te laten denken of te laten zeggen dat ik akkoord zou gaan met een eenvoudige oplossing die erop neerkomt dat de huisartsen een beetje meer geld krijgen, waardoor de problematiek opgelost is. Dat heb ik nooit gezegd. Ik herhaal dat er structurele hervormingen nodig en belangrijk zijn. Die hervormingen zullen nog komen.

Wat betreft mijn betrekkingen met de verschillende huisartsenverenigingen, kan ik het volgende zeggen. Ik had contact met slechts één Waalse vereniging, maar ik ontmoette wel de voorzitter van alle Vlaamse verenigingen, namelijk van het VHP, van het SVH, van het UHAK. Kortom iedereen dus. Ik ontmoette hen niet alleen om beleefd over die materies te discussiëren, maar ook om tot een soort van dialoog te komen en informatie uit te wisselen. Mijn doel was en is nog steeds dat wij mekaar kunnen verstaan. Ik betreur het bijgevolg dat die actie wordt ondernomen zonder dat de resultaten van de vergadering van 25 januari gekend zijn. Voor mij is dat een soort veroordeling die ik niet kan begrijpen.

Er is sprake van een deconventie in een bepaalde streek of in heel het land indien ten minste 40% van de huisartsen en specialisten of 50% van één van beide groepen het akkoord weigert. Indien dat het geval is, is er geen tariefzekerheid gewaarborgd. Dan kan ik als minister eventueel tarieven opleggen.

Rond 19 februari zal gekend zijn hoeveel artsen toegetreden zijn tot het akkoord. We moeten nog een beetje wachten. Uw vraag komt een beetje te vroeg en niet te laat.

Ik heb een aantal kringen bezocht. Directe contacten tussen de minister en de kring zijn, mijns inziens, belangrijk. Uit mijn contacten met huisartsen stel ik vast dat huisartsen meestal zeer genuanceerd zijn. Ik ken geen huisartsen die extremist of radicaal zijn. Zij doen hun werk met veel overtuiging en steken veel energie in hun beroep. Men kan gerust spreken van concurrentie tussen de verenigingen. Dat is niet nieuw. Er bestaat een soort concurrentie tussen de verenigingen. We moeten ons ervoor hoeden dat deze concurrentie niet leidt tot een soort radicalisme. Men moet rekening houden met verschillende zaken. We hebben reeds bewezen en zullen dat in de toekomst nog aantonen dat we klaar zijn voor een nieuwe definitie van de rol van de huisartsen. Niemand zal me tegenspreken dat de eerstelijnszorg zeer belangrijk is in ons land. Ik heb goed naar de huisartsen geluisterd. Ik spreek niet graag over echelonnering. Ik sta wel achter het concept maar begrijp dat het begrip zelf reacties uitlokt omdat het een soort hiërarchie tussen de artsen en de specialisten induceert. Ik gebruik liever de term "ideaal zorgtraject". Indien een patiënt door zijn huisarts doorverwezen wordt naar een specialist is dit een goede zaak voor elke partij. Dit geldt in de eerste plaats voor de patiënt. Het is, mijns inziens, niet logisch dat een patiënt naar een specialist loopt. Natuurlijk verliest de huisarts eraan als hij in het raam van de GMD

n'estiment pas que la revalorisation constitue le point le plus important, ils souhaitent toutefois être reconnus.

J'ai rencontré les présidents des associations flamandes VHP, SVAH et UHAK. Non seulement pour mener une discussion, mais aussi pour obtenir des informations et mener un véritable dialogue. Voilà pourquoi je déplore que cette action soit entreprise sans que les résultats de la réunion du 25 janvier soient connus.

Il y a un déconventionnement lorsque 40 pour cent des médecins de famille et des spécialistes ou 50 pour cent de l'un de ces deux groupes refusent l'accord. Dans ce cas, il n'existe pas de sécurité tarifaire et je peux, en tant que ministre, imposer moi-même des tarifs. Vers le 19 février, nous saurons combien de médecins adhèrent à l'accord.

Pour un patient, avoir des contacts avec un médecin généraliste ou avec des cercles de médecins généralistes, ce n'est pas du tout la même chose. Les cercles sont moins nuancés dans leur approche du patient et ils se concurrencent, ce qui les pousse parfois à adopter une attitude radicale.

Il convient de redéfinir le rôle du médecin généraliste. Personnellement, je parle plus volontiers de parcours thérapeutiques idéaux. Tout le monde en profite : le généraliste est revalorisé, le patient ne doit pas nécessairement se précipiter chez un spécialiste qui pratique des honoraires prohibitifs et le spécialiste peut se concentrer sur le traitement de pathologies plus graves.

een patiënt niet kan behandelen. Zelfs de specialisten verliezen omdat ze tijd moeten besteden aan zeer eenvoudige pathologieën en minder tijd hebben voor meer ingewikkelde pathologieën, waardoor zij aan expertise inboeten.

11.04 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de minister, dit is een lang verhaal waarover moeilijk in het kader van een vraag kan worden gediscussieerd. Tot nader order beschikken we echter over geen andere mogelijkheid. We kunnen natuurlijk het initiatief nemen daarover verder na te denken. Dit is voor mij toch een signaal. Ik wil geen polemieken uitlokken, maar ik vind zeggen dat de Vlamingen protesteren en de Walen braaf zijn geen argument. Dit is niet altijd een goed teken.

11.04 Luc Goutry (CD&V): Il s'agit à mes yeux d'un signal. Les médecins généralistes ont tendance à chercher à se positionner dans le cadre des soins de première ligne. L'appel au déconventionnement ne doit à mon avis pas être considéré comme un acte hostile, mais plutôt comme une forme de dialogue et une manière de tenter de mieux se profiler.

11.05 Minister Rudy Demotte: (...)

11.06 Luc Goutry (CD&V): Precies daarom. Het is niet altijd een goed teken, in de ene, noch in de andere richting. Ik heb dat ook aangegeven.

11.06 Luc Goutry (CD&V): En sa qualité de gestionnaire des dossiers médicaux, le médecin généraliste peut jouer un rôle essentiel dans les soins de première ligne.

We kunnen er niet naast kijken dat er een trend is dat huisartsen meer en meer hun eigen plek zoeken in het zorglandschap. Zij vinden zich niet altijd meer in onderhandelingen en in de gezamenlijke standpunten van specialisten en huisartsen. Zij zeggen meer en meer dat zij ook een speciale taak op de eerstelijns hebben.

Trouwens, mijnheer de minister, u had het over structuren om via toelagen en andere incentives ervoor te zorgen dat huisartsen aan elkaar worden gelinkt, dat wachtdiensten worden gecreëerd enzovoort. Zij gebruiken deze situatie ook om aan te tonen dat diepgaander moet worden nagedacht over hetgeen waarmee men bezig is. Echelonnering bijvoorbeeld is weer symptomatisch. Het zal wel belangrijk zijn, maar het zou toch goed zijn deze materie aandachtig en volledig op te volgen.

Mijnheer de minister, ik wil u de volgende raad geven. Ik zou dit niet als vijandig bestempelen, maar als een signaal voor verder overleg. Dit is immers een dynamiek die nooit af is. Het is niet omdat er een dialoog is, dat men kan zeggen dat het probleem opgelost is. Ik vind het goed dat men zich duidelijker profileert en dat men een betere plaats zoekt in de eerstelijns. Ik denk zelfs dat er een geweldig goed instrument is voor de huisarts dat we moeten bekijken, met name het globaal medisch dossier. Het lijkt mij zeer interessant. Wanneer huisartsen dit goed aanpakken en de beheerder worden van alle informatie, spelen zij volgens mij een onmisbare rol op de eerstelijns en hoeven zij wat dat betreft geen concurrentie te vrezen. Inzake het globaal medisch dossier is er natuurlijk geen doorbraak. De arts mag nog altijd slechts 18 euro aanrekenen voor het beheer van het globaal medisch dossier, terwijl er 25 euro werd gevraagd.

11.07 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw vrij uitgebreide en degelijk onderbouwde antwoorden. Het mag wel eens worden gezegd dat wij dit als parlementsleden appreciëren.

11.07 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Le ministre n'est-il pas heurté par le fait que cet appel a été lancé sans même que l'on ait

Het moet voor u, politiek gezien, bijzonder pijnlijk zijn dat die grote deconventietrend en -oproep er nu komt en dat men de resultaten van die gezondheidsdialoog niet afwacht. Als politicus weet u zeer goed dat in het kader van perceptie en public relations de gezondheidsdialoog een belangrijke oefening voor u was. Er kwamen vanuit verschillende hoeken zeer diverse commentaren. Dat uitgerekend de huisartsen met scherp schieten nog voor het resultaat bekend is, moet voor u bijzonder pijnlijk zijn.

Een tweede element dat mij bijzonder is bijgebleven uit uw antwoord is de vaststelling die wij als parlementsleden ook maken, met name het feit dat er verschil is wanneer men artsen persoonlijk ontmoet en wanneer men hun vertegenwoordigers ontmoet. U weet dat zeer goed en een aantal collega's hebben dat ook al gezegd. Dienaangaande ligt er een wetsvoorstel op tafel dat werd ingediend door onze fractie en een aantal andere fracties.

Het fundamentele schoentje wringt bij de organisatie van de artsenverkiezingen, waarbij men nu nog altijd de huisartsen verplicht zich in te werken in een groter geheel van samenwerkingsverband met specialisten. Dat is gedeeltelijk ook de verklaring waarom wij de huisarts op de eerste plaats moeten zetten. Dan zal het misschien gemakkelijker zijn om een deel van de problemen via discussie op te lossen.

Mijnheer de minister, over de grond van de zaak is er over alle partijgrenzen heen een consensus. Het mag echter niet bij woorden blijven. Het is niet voldoende om de huisartsen een financiële herwaardering te geven. Er moet ook een zogenaamde morele herwaardering komen voor hen, zodanig dat de intellectuele aktes opnieuw voor vol en ernstig worden genomen. Dat is een werk dat wij samen, u als minister en wij als parlementsleden, in deze commissie tot een goed einde moeten brengen.

Voorzitter: Yvan Mayeur.

Président: Yvan Mayeur.

11.08 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer de voorzitter, er werden twee belangrijke vragen gesteld door de collega's over een onderwerp waarover eigenlijk een dieper debat in de commissie zinvol zou zijn.

Ik dacht, mijnheer de minister, dat u de resultaten van de gezondheidsdialogen zou voorleggen, waarbij dit zeker een van de punten is die daarin aan bod komen. Ik zou willen vragen om die uitgebreide discussie bij die gelegenheid, mijnheer de voorzitter, te kunnen voeren.

11.09 Minister Rudy Demotte: Het is voor mij duidelijk dat we hier in de commissie de concrete resultaten van de gezondheidsdialogen bespreken.

De **voorzitter:** Ik heb een voorstel gekregen van de voorzitter van de bevoegde commissie in de Senaat, mevrouw Van de Castele, om begin april een gemeenschappelijke commissie te houden.

attendu les résultats du dialogue sur la santé.

A notre avis, le problème se situe au niveau des syndicats de médecins. Le médecin généraliste est en effet obligé de s'y affilier.

Une revalorisation financière ne suffit pas. Le ministre et le Parlement doivent également se préoccuper de la revalorisation morale.

11.08 Yolande Avontroodt (VLD): A mes yeux, un débat approfondi s'impose en la matière. Il pourrait peut-être avoir lieu à l'occasion de la présentation des résultats des dialogues santé.

11.09 Rudy Demotte, ministre: Le but est en effet que nous examinons les résultats des dialogues santé au sein de cette commission.

Le **président:** Mme Van de Castele m'a proposé d'organiser une réunion commune avec la commission du Sénat. Cette

réunion se tiendrait fin avril.

11.10 Minister **Rudy Demotte**: Na de paasvakantie.

De **voorzitter**: Dat is dus eind april.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "kinderpsychiaters in opleiding" (nr. 1185)

12 Question de Mme Greta D'hondt au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les pédopsychiatres en formation" (n° 1185)

12.01 **Greta D'hondt** (CD&V): Mijnheer de minister, het thema is vanmiddag al aangeraakt maar ik denk dat mijn invalshoek toch enigszins anders is. Men signaleert mij – en recent is gebleken dat het meer is dan een signaal, maar daar zal ik straks op terugkomen want daar is ook in het Vlaams Parlement over gesproken – dat er problemen zijn met de opleidingsmogelijkheden van kinderpyschiaters in opleiding.

Wij hebben de numerus clausus gehad en het afremmen van het aantal psychiaters zodat wij de jongste jaren in de situatie gekomen waren dat er in Vlaanderen maar drie of vier studenten meer afstudeerden in die richting. Nu zijn er weer een tien- of twaalf. Het probleem rijst nu van hun opleidingsmogelijkheden. Door de hele regelgeving – en ik bespaar de commissie de technische uitleg – waaraan de stageplaats en de stagemeester moeten voldoen blijkt nu dat die iets grotere groep – wat heet grotere groep, het zijn er met moeite tien of twaalf – met moeite een stageplaats vindt omdat het aantal ziekenhuizen dat in aanmerking komt om de stages te begeleiden te klein is.

Dat heeft tot gevolg dat - zo zegt men mij - ongeveer de helft van de kinderpyschiaters in opleiding een jaar langer moet doen over zijn opleiding omdat een deel ervan verplicht is zijn stage over twee in plaats van een jaar te spreiden. Het zal uw kind maar wezen, wanneer u met heel wat financiële inspanningen uw zoon of dochter die studies laat doen en dan moet vaststellen dat hij of zij over het stagejaar twee jaar moet doen omdat er niet genoeg ziekenhuizen zijn waar dat mag.

Natuurlijk is dat op dit ogenblik een probleem inzake opleiding, maar zo dreigt er ook een probleem te ontstaan inzake tewerkstellingsmogelijkheden na het einde van de studies. Volgens de documentatie die ik erop nageslagen heb is het feit dat er weinig stageplaatsen zijn te wijten aan de financiering in de psychiatrie en in het bijzonder in de kinderpyschiatrie.

Mijnheer de minister, sinds het opstellen van mijn vraag heb ik het verslag gekregen van de vraagstelling door meerdere collega's in het Vlaams Parlement over die materie aan de in Vlaanderen terzake bevoegde minister. Zij hebben daar ook gewezen op de noodzaak samen overleg te plegen. Ik lees u letterlijk wat collega Van Cleuvenbergen in het Vlaams Parlement gezegd heeft tegen de minister: "Mevrouw de minister, u zit regelmatig in de interministeriële conferentie met de bevoegde federale minister. Het is belangrijk dat de problematiek van de toegang tot stageplaatsen wordt bekeken. Dat

12.01 **Greta D'hondt** (CD&V): Il semble qu'il y ait des problèmes en ce qui concerne la formation des pédopsychiatres. Le nombre de pédopsychiatres qui terminent leur formation chaque année en Flandre est passé de trois/quatre à dix/douze. De ce fait, ils éprouveraient des difficultés à trouver une place de stage, ne fût-ce qu'en raison du fait que les stages et les maîtres de stage doivent satisfaire à des conditions strictes. Environ la moitié des pédopsychiatres en formation seraient actuellement forcés de répartir leur stage sur deux ans, ce qui entraîne bien entendu une charge financière supplémentaire pour les parents. On craint également que ne surgissent des problèmes au niveau des perspectives d'emploi au terme des études.

Lors des débats sur cette question au Parlement flamand, on a souligné la nécessaire concertation avec l'échelon fédéral, qui est responsable du financement. Le ministre est-il au courant du problème?

Les informations dont le ministre dispose confirment-elles le fait que l'augmentation du nombre de pédopsychiatres en formation a engendré un manque de places de stage, obligeant ainsi les intéressés à répartir leur stage sur deux ans?

Cela va-t-il se traduire également par des problèmes d'emploi?

is, denk ik, heel belangrijk zodat ook stage kan worden gelopen in de centra waarvoor wij..." – in casu: de Gemeenschappen – "...bevoegd zijn. Dit geldt voor de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg maar ook voor de MPI's en voor de voorzieningen voor personen met een handicap. Ook daar zijn kinder- en jeugdpsychiaters op hun plaats maar zij kunnen er geen stage lopen." Zij kunnen daar evenmin stage lopen en doen dus geen ervaring op.

Dat bewijst, mijnheer de minister, dat er aan beide kanten, federaal en in de deelstaten, een meer dan grote bekommernis terzake bestaat. Vandaar dat ik mijn vraag als volgt geformuleerd heb.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van deze situatie? Is het volgens uw informatie ook zo dat er meer kinderpsychiaters in opleiding zijn dan plaatsen voor stagebegeleiding in de ziekenhuizen, waardoor een deel van de studenten verplicht is om een jaar langer te studeren? Bevestigt of ontkent u dat dit ook tot tewerkstellingsproblemen zou kunnen leiden na het beëindigen van de studies? Welke maatregelen overweegt u te nemen, federaal of in samenspraak met uw collega's van de deelstaten?

12.02 Minister **Rudy Demotte**: Mevrouw D'hondt, u raakt hier aan een zeer gevoelige materie. Als federaal minister kan ik mij moeilijk uitspreken over de manier waarop de Gemeenschappen hun bevoegdheden uitoefenen.

Technisch gezien heeft in de faculteit geneeskunde steeds een selectieprocedure bestaan om kandidaat-specialisten en kandidaat-huisartsen te selecteren. Het aantal kandidaat-specialisten per faculteit mocht het aantal financieel beschikbare mandaten niet overschrijden. Het is aan de faculteiten geneeskunde om de selectie te maken. Het verschil is dat de faculteiten geneeskunde van de twee Gemeenschappen de selectie nu op een gecoördineerde wijze zouden moeten organiseren. Na deze procedure zullen de faculteiten geneeskunde laten weten welke kandidaat-specialisten en kandidaat-huisartsen zijn geselecteerd. Mevrouw D'hondt, ik weet ook dat de wil tussen de twee Gemeenschappen bestaat om die procedure te volgen en ik hoop dat zij dat zullen kunnen doen.

12.03 **Greta D'hondt** (CD&V): Mijnheer de minister, het was zeker niet mijn bedoeling om u uitspraken te laten doen over niet-federale bevoegdheden. In het dossier van de stages is er echter een niet-onbelangrijke kwestie die wel federaal is en dat is de financiering door het RIZIV van de artsen-specialisten. Als het budget zo krap is, ook voor de instellingen waaraan de artsen verbonden zijn, schiet de tijd – tijd is geld – en het geld erbij in om ook ruimte te maken voor de begeleiding van die aankomende kinderpsychiaters. Daarom stel ik deze vraag aan u. De rest is een zaak van de Gemeenschappen. Momenteel zijn er weinig kinderpsychiaters in functie. De Gemeenschappen hebben geoordeeld dat men slechts stage kan lopen in welbepaalde instellingen en niet in andere.

Waar men het wel kan doen, is de financiering van de bestaande kinderpsychiaters zo nipt, dat men gewoon geen ruimte vrij kan maken – zegt men mij – om aan degelijke begeleiding te doen. Als er

Le ministre compte-t-il prendre des mesures, éventuellement en concertation avec les entités fédérées?

12.02 **Rudy Demotte**, ministre: En tant que ministre fédéral, je ne puis faire de déclarations sur la manière dont les Communautés exercent leurs compétences. Dans les facultés de médecine, une procédure de sélection est prévue depuis toujours pour les spécialistes. La règle était que le nombre de candidats spécialistes sélectionnés par faculté ne pouvait dépasser le nombre de places financièrement disponibles. Les facultés de médecine viennent de coordonner cette sélection. Après la sélection, les noms des candidats sélectionnés seront rendus publics. Je suis convaincu que les Communautés ont la volonté de suivre cette procédure.

12.03 **Greta D'hondt** (CD&V): Je ne cherche pas du tout à pousser le ministre à faire des déclarations sur des compétences non fédérales. Mais le financement par l'INAMI est une matière fédérale. Et ce financement serait si étriqué que le temps et l'argent nécessaires manqueraient pour encadrer les pédopsychiatres qui seront diplômés sous peu. Le reste, c'est effectivement l'affaire des Communautés. Il y a peu de pédopsychiatres en fonction. Or ils sont les seuls à pouvoir assurer l'accompagnement. D'ailleurs, les

dan, gelukkig eigenlijk voor de geestelijke gezondheidszorg en voor de kinderen, een verdubbeling – wat is een verdubbeling, als we nog maar over tien of twaalf spreken! – van de kinderpsychiaters in opleiding is, kan men daar dus geen ruimte voor maken. Dat is waarom ik eigenlijk tot hier kwam, om u dat te vragen.

Communautés ont décidé que les stages ne peuvent être organisés que dans certains établissements et pas dans d'autres.

12.04 **Minister Rudy Demotte:** Ik kan natuurlijk mijn standpunt niet verder uitleggen, maar misschien een indicatie. Men wenst de kinderpsychiaters te steunen. Hoe kunnen we dat doen? Bijvoorbeeld door het creëren van K-bedden. Men heeft hier, wat betreft de K-bedden, al veertig bedden gecreëerd. Men moet ook weten dat men als federale overheid niet de specialisten per specialiteit financiert. Ze worden beschouwd als specialisten en worden daarvoor gefinancierd. Het is echt een moeilijk debat binnen de faculteiten, tussen de faculteiten en tussen de faculteiten van de twee Gemeenschappen. Ik heb al enkele keren de voorzitters van de faculteiten van de twee Gemeenschappen kunnen ontmoeten wat betreft de numerus clausus. Natuurlijk, de vraag – hoe zal ik dat uitleggen – van de immunisering van de kinderpsychiaters was een van de vragen die wij besproken hadden. Waarom? Omdat het er precies om ging om niet alleen te weten hoe men de faculteit zou kunnen motiveren om studenten de opleiding te doen volgen, maar ook – als het gebeurt – hoe men tussen de faculteiten en de Gemeenschappen de vijftientig kinderpsychiaters zou kunnen verdelen.

12.04 **Rudy Demotte, ministre:** Une piste éventuelle en vue de soutenir la pédopsychiatrie pourrait consister en l'augmentation du nombre de lits K. J'attire par ailleurs l'attention sur le fait que le financement des spécialistes ne s'opère pas par spécialité. La question de l'immunisation des pédopsychiatres a été évoquée lors de mes entretiens avec les facultés de médecine.

12.05 **Greta D'hondt (CD&V):** Mijnheer de minister, ik ga hier niet verder op in. Het creëren van K-bedden is uiteraard een mogelijke oplossing. De K-bedden die men bijvoorbeeld in Vlaanderen beloofd heeft, zijn op dit ogenblik al ingevuld met degenen die nog op de wachtlijst stonden. Bovendien, als men de wachtlijsten van kinderen in Vlaanderen ziet – ik denk dat het eigenlijk over heel het land is, maar ik heb de cijfers van Vlaanderen – in de kinderpsychiatrie, dan zijn de tien bijkomende K-bedden – ook deze die de Vlaamse minister beloofd heeft – ruim onvoldoende. Maar goed, dat is een debat dat men nog eens diepgaander zal moeten voeren, ook met u.

12.05 **Greta D'hondt (CD&V):** La Flandre compte de longues listes d'attentes pour les enfants présentant des troubles psychiatriques : les dix lits K supplémentaires sont insuffisants. Par conséquent, les établissements chargés de l'accompagnement des pédopsychiatres en formation devront bénéficier de moyens supplémentaires, car ils n'accepteront pas d'effectuer cette tâche sans être rémunérés.

Ik wil hier toch benadrukken dat wij, in het kader van onze federale bevoegdheid, moeten blijven instaan voor de financiering van de opleiding van kinderpsychiaters. De ziekenhuizen die thans kinderpsychiaters ter beschikking hebben en die voor hun opleiding moeten instaan, zullen anders nooit bereid gevonden worden om, zoals bij Justitie, pro deo te werken voor de opleiding van de nieuwe kinderpsychiaters die wij zo broodnodig hebben.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "legionellapreventie" (nr. 1219)
- de heer Mark Verhaegen aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de legionellapreventie" (nr. 1481)

13 **Questions jointes de**

- Mme Yolande Avontroodt au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la prévention contre la légionellose" (n° 1219)
- M. Mark Verhaegen au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la prévention de la légionellose" (n° 1481)

13.01 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, eind november 2003 waren er in Frankrijk ten gevolge van de veteranenziekte een aantal zieken maar ook een aantal overlijdens te tellen. Wij hebben zelf twee jaar geleden in Kapellen ook een kleine legionellabesmetting gekend. Het gevolg was dat er op Vlaams niveau een wetgevend initiatief werd genomen, waarbij een aantal verplichtingen werd opgelegd aan de publiek toegankelijke plaatsen.

Mijnheer de minister, ik wil u toch het lijstje geven, waarbij u voor twee niveaus betrokken bent. Op dat lijstje staan ziekenhuizen, bejaardentehuizen, hotels, en andere. Vooral bij de eerste twee – ziekenhuizen en bejaardentehuizen – bent u heel sterk betrokken. De voorzitter kent heel goed de constraints die dat meebrengt. Die zijn niet min.

Ik weet niet of de twee besluiten in de twee Gemeenschappen gelijk zijn. Het Vlaamse besluit betreft echter vooral voorzorgsmaatregelen en desinfectiemaatregelen op thermische basis – en enkel en alleen op thermische basis. Wat dat betreft, is de wetenschap ook geëvolueerd. Er zijn een aantal andere, niet chemische maar elektrolytische desinfectie technieken mogelijk.

Mijnheer de minister, daarvoor komen we bij het tweede luik van uw bevoegdheid of van de federale bevoegdheid. De erkenning van de technieken is een federale bevoegdheid. Dat is alleszins wat ik heb gelezen in een brief van de Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn en Gezondheid, waarin staat dat de desinfectiemethoden voor water een erkenning van de federale overheid nodig hebben. Ik heb de brief hier. Ik wil hem wel geven. Het is een brief van de Vlaamse minister bevoegd voor de volksgezondheid.

Mijnheer de minister, daarom kom ik bij u aankloppen. Op welke basis geeft u de erkenning voor de desinfectiemethoden? De procedure die vandaag bestaat, is immers niet risicovrij, heel omslachtig en heel duur, niet alleen voor openbare besturen, maar vooral en in termen van volksgezondheid, voor ziekenhuizen en rusthuizen.

Als er dan andere desinfectiemethoden zijn, moeten ze uiteraard op een wetenschappelijke basis gefundeerd zijn. Ik zal de laatste zijn om dat tegen te spreken. Om de methoden te kunnen voorleggen, moeten de onderzoekers echter ook de kans krijgen om de studies te laten valideren.

Mijnheer de minister bevoegd voor Volksgezondheid, daarom is mijn vraag aan u informatief en dubbel. Op welke basis waakt u over de Volksgezondheid inzake legionella? Baseert u zich op het legionellabesluit op Vlaams niveau of op de legionellabesluiten in het Waalse landsgedeelte?

De **voorzitter**: En in Brussel.

13.02 Yolande Avontroodt (VLD): En in Brussel.

Ten tweede, op welke manier geeft u een erkenning voor de desinfectiemethoden?

13.01 Yolande Avontroodt (VLD): En France, plusieurs personnes sont décédées après avoir contracté la légionellose. Dans notre pays également, plus précisément à Kapellen, un cas de légionellose a été détecté. C'est la raison pour laquelle des mesures préventives ont été prises au niveau flamand pour les endroits accessibles au public. L'arrêté flamand prévoit principalement des mesures de précaution et de désinfection thermique. Dans l'intervalle, des techniques de désinfection électrolytiques ont également été mises au point. Toutes les techniques de désinfection de l'eau destinée à la consommation humaine doivent être approuvées par les autorités fédérales.

Sur quelle base le ministre veille-t-il à ce que la santé publique soit préservée dans le cadre de l'application des arrêtés régionaux sur la légionellose?

Comment le ministre agrée-t-il les méthodes de désinfection?

Dat is wat ik lees in de brief van de Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn en Gezondheid.

Ik meen dat het wel nuttig is om hierover duidelijkheid te creëren. Als de twee besluiten verschillend zijn – ik weet dat niet en ik suggereer dat ook niet – is er toch zeker een optimalisatie mogelijk.

13.03 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de problematiek is al duidelijk geschetst door collega Avontroodt. Ik denk dat ik een korte vraag zal hebben. Ik hoop dan ook enkele minuten tijdskrediet te krijgen voor straks, want dan ga ik een langere vraag stellen.

Ik wil nog even verwijzen naar het legionellabesluit van de Vlaamse regering van 22 november 2002, dat vooral preventieve maatregelen oplegt voor publiek toegankelijke plaatsen. Daarmee bedoelt men plaatsen waar per dag meer dan 10 personen kunnen worden blootgesteld aan een mogelijke besmetting. Het begrip publiek toegankelijke plaatsen wordt in Vlaanderen heel ruim bekeken, dat is misschien wel interessant om weten. Het gaat van klinieken, verzorgingsinrichtingen, sportinfrastructuur tot tandartspraktijken en kapsalons, waar activiteiten gebeuren waarbij aërosols in de lucht kunnen worden vrijgelaten.

In Vlaanderen moeten tegen 2013 al die nieuwe structurele maatregelen voldoen aan de eisen die in het besluit van de Vlaamse regering staan. Tegen 10 januari van dit jaar moesten die installaties al zijn gemeld aan de burgemeester, moest een watervoorzieningsplan worden voorgelegd, zouden er regelmatige evaluaties moeten gebeuren enzovoort. Recentelijk waren er wel enkele versoepelingen voor de instellingen met een laag risico, zoals voor douches in sportcomplexen.

De problematiek is belangrijk genoeg, niet alleen in het noorden van het land, maar voor al onze inwoners. Ik wil u hier kort een drietal vragen stellen.

Ten eerste, waarom krijgen de inrichtingen met een laag risico een jaar uitstel?

Ten tweede, vond er overleg plaats tussen u en uw Vlaamse collega van Welzijn? Ik herhaal wat ook collega Avontroodt heeft gezegd, namelijk dat de ontsmettingsmethode van water tot de federale bevoegdheden behoort.

Ten derde, hebt u zicht op de toestand in Wallonië? Is er ook in Wallonië een dergelijk maatregelenpakket zoals in Vlaanderen?

De **voorzitter**: En hetzelfde voor de Brusselaars.

13.04 Minister Rudy Demotte: Mijnheer de voorzitter, ik kom tot de eerste vraag. Is er inzake deze problematiek overleg met de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen? Er bestaat inderdaad een samenwerking op regelmatige basis tussen, enerzijds, de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu en, anderzijds, de Gewesten en de Gemeenschappen met betrekking tot het uitwisselen van medische gegevens.

13.03 Mark Verhaegen (CD&V): Mme Avontroodt a clairement exposé le problème. L'arrêté du 22 novembre 2002 du gouvernement flamand mentionne des lieux où au moins dix personnes sont susceptibles d'être contaminées quotidiennement. Dès lors, la notion de 'lieu public' revêt un caractère très large et inclut également les salons de coiffure ainsi que les cabinets dentaires.

Toutes les installations existantes devront satisfaire aux nouvelles normes structurelles pour le 10 janvier 2013. En outre, elles devaient être signalées au bourgmestre et un plan de gestion de l'approvisionnement en eau devait être arrêté pour le 10 janvier 2004. Les institutions présentant un faible risque de contamination sont soumises à des règles moins strictes.

Il s'agit d'un problème primordial pour l'ensemble du pays.

Pourquoi les établissements présentant un faible risque de contamination bénéficient-ils d'un report d'un an?

Le ministre s'est-il concerté avec sa collègue flamande en charge du Bien-être à cet égard?

Qu'en est-il en Wallonie?

13.04 Rudy Demotte, ministre: Le SPF Santé publique coopère régulièrement avec les Régions et les Communautés et des données médicales sont échangées. A l'exception de la commercialisation de désinfectants, les autorités fédérales ne sont pas

De andere aspecten van de problematiek van de legionellapreventie vallen niet onder onze bevoegdheid, met uitzondering van het op de markt brengen van desinfecteermiddelen.

Wat de tweede vraag betreft, ik ben er inderdaad van op de hoogte dat er systemen van chemicaliënvrije waterdesinfectie bestaan. Voor Vlaanderen is het besluit van de Vlaamse regering van 22 november 2002 betreffende de primaire preventie van de veteranenziekte in voor het publiek toegankelijke plaatsen van toepassing. Voor de bestaande installaties moet een beheersplan opgesteld worden binnen de 12 maanden na het van kracht worden van het voornoemde besluit. Voor nieuwe installaties moet voor de eerste ingebruikname een beheersplan opgesteld worden dat een beschrijving, een risicoanalyse en preventiemaatregelen bevat.

Ik citeer verder uit het voornoemde besluit: "Koudwatervoorziening moet aan de volgende eisen beantwoorden:

De temperatuur van het water moet steeds lager zijn dan 25°C;

De installatie moet enkel leidingdelen bevatten waarin doorstroming mogelijk is.

Warmwatervoorziening moet aan de volgende eisen beantwoorden:

1. de temperatuur van het water moet steeds minstens 55°C bedragen;
2. de installatie mag enkel leidingdelen bevatten waarin doorstroming mogelijk is;
3. de productie van het warm water moet zo gebeuren dat er in het warmwaterproductietoestel nergens zones voorkomen die niet minstens éénmaal per etmaal op 60°C worden gebracht.

De verdeling van het warm water moet gebeuren op de volgende wijze:

- a. De temperatuur van het water bij vertrek van de verdeelleiding aan het warmwaterproductietoestel moet steeds minstens 60°C bedragen. In de warmwaterleidingen die op temperatuur worden gehouden door middel van een circulatiesysteem, moet de temperatuur van het water bij het einde van de terugvoerleiding minstens 55°C bedragen. In de warmwaterleidingen die op temperatuur worden gehouden door middel van een ander systeem dan een circulatiesysteem, mag de temperatuur op geen enkel punt lager zijn dan 55°C".

In het voornoemde besluit wordt dus niet gesproken over de chemische desinfectiemethode. Terloops vestig ik graag uw aandacht op het feit dat het op de markt brengen van desinfectiemiddelen zoals reeds gezegd een federale bevoegdheid is. In de specifieke context van een legionellapreventie lijkt mij een juiste temperatuurregeling van de watervoorziening vanuit ecologisch en praktisch oogpunt de meest aangewezen oplossing.

Voor dat laatste zijn echter de Gemeenschappen en Gewesten bevoegd.

Legionella is een infectie die wordt overgedragen door het inhaleren van water dat besmet is met legionellaspeciën. Deze bacteriën zijn normaal aanwezig in oppervlaktewater. Stagnatieplaatsen van warm water zijn hun favoriete schuilplaats. Ze worden vaak gevonden in

compétentes pour la prévention de la légionellose.

Je sais qu'il existe plusieurs systèmes de désinfection de l'eau sans recours à des produits chimiques.

En Flandre, l'arrêté du 22 novembre 2002 règle la prévention primaire de la légionellose dans les endroits accessibles au public. Pour les installations existantes, un plan de gestion doit être mis en œuvre dans un délai de 12 mois prenant cours à l'entrée en vigueur de l'arrêté. Dans le cas de nouvelles installations, le plan doit être défini préalablement à la première mise en service. Il doit comprendre un descriptif, une analyse des risques et des mesures de prévention.

L'arrêté définit très précisément les critères auxquels les approvisionnements en eau chaude et froide doivent satisfaire. La législation ne mentionne toutefois pas la désinfection chimique. S'il est question de contamination par la légionellose, un juste réglage de la température de l'approvisionnement en eau me paraît la meilleure solution, tant d'un point de vue écologique que d'un point de vue pratique. Cette matière ressortit toutefois à la compétence des Communautés et des Régions.

La légionellose se transmet par l'absorption d'eau contaminée par des bactéries de légionelle. Ces bactéries sont présentes dans les eaux de surface. Elles prolifèrent de préférence dans des endroits où l'eau chaude stagne. Et on les trouve souvent dans des circuits de distribution d'eau et divers systèmes aquatiques.

La maladie peut se manifester sous une forme épidémique et est responsable d'un taux de mortalité de 20 %. Les patients âgés et les patients dont l'immunité est réduite font partie des groupes à risque. Il

waterverdelingcircuits en in watersystemen. Het gaat dan over koeltorens, airconditioning, verstuivers, luchtbevochtigers en dergelijke meer.

De ziekte kan zich voordoen in epidemische vorm en kent een hoge mortaliteit, tot 20%. Risicopersonen zijn oudere patiënten en patiënten met beperkte immuniteit, namelijk hiv-patiënten en personen die corticoïden innemen. Ook personen met vroegere longaandoeningen en rokers vormen een risicogroep. Dit verklaart waarom instellingen met een laag risico uitstel krijgen in de huidige richtlijnen. Risicopatiënten bezoeken immers niet al te vaak deze instellingen. De bovenvermelde risicopersonen vindt men vooral terug in een ziekenhuisomgeving.

Ik kom nu aan het Waalse Gewest. Het Waalse Gewest heeft heel recent ook een besluit uitgevoerd. Er zijn normen in verband met legionella die door dit besluit gerespecteerd moeten worden. Er mogen niet meer dan 1.000 legionellabacteriën aanwezig zijn in 1 liter water. Er wordt echter niet gespecificeerd over welke soort legionella het gaat. Dit besluit geeft dus niet de mogelijkheid om 100% zeker te zijn dat niemand zal ziek worden. Er zijn immers soorten legionella die agressiever zijn dan andere.

Men kan zeer goed een toestand hebben met slechts 200 legionellabacteriën in 1 liter water en toch personen hebben die hierdoor aan legionellose lijden. Het besluit zou moeten gewijzigd worden. Ik laat de verantwoordelijkheid voor deze zaak echter over aan mijn collega van het Waalse Gewest.

13.05 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit is een vrij belangrijke aangelegenheid, ook voor u als minister van Volksgezondheid. Ik blijf echter toch wel een beetje op mijn honger. In welke mate bent u als federaal minister van Volksgezondheid betrokken geweest bij de beide besluiten vermits u bevoegd bent voor de erkenning van de desinfectiemethode voor water om legionella te voorkomen? Ik vind dit essentieel. Hierop moet een wetenschappelijk gebaseerd antwoord komen. Dit moet omdat er ook in het koudwatercircuit een biofilm aanwezig blijft waarin men stelt dat er ook mogelijkheden van legionellabesmetting overblijven.

U zou, vanuit wetenschappelijk standpunt, toch een richtlijn moeten kunnen voorleggen in het overleg tussen de beide Gemeenschappen, omdat er andere middelen zijn, op elektrolytische basis, die zeker voor de ziekenhuizen en rusthuizen, waarvoor u toch bevoegd bent, een meer duurzame methode zouden kunnen introduceren. Die methode zou ook veel minder ecologisch belastend zijn, omdat men niet verplicht is om naar zo'n hoge temperaturen te gaan of om het systeem van temperatuurbewaking in de hand te houden. Als u zegt dat dit het meest ecologisch verantwoord is, dan ben ik daar echt niet zo zeker van. Bijgevolg verzoek ik u om, op federaal niveau, de kwaliteitsvoorwaarden met betrekking tot de ontsmetting te willen herzien.

13.06 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, men heeft

s'agit des patients infectés par le VIH et des malades qui prennent des corticoïdes mais aussi des personnes souffrant d'affections pulmonaires et des fumeurs. Les établissements présentant un risque faible bénéficient d'un sursis parce que ce type de patients se font rarement soigner chez eux. Néanmoins, on trouve souvent les groupes à risque dans un environnement hospitalier.

La Région wallonne a récemment pris un arrêté qui impose des normes en matière de légionellose. C'est ainsi qu'il ne peut y avoir plus d'un millier de bactéries de légionellose dans 1 litre d'eau. Cet arrêté ne spécifiant pas le type de légionelle, il ne peut donc garantir à 100 % que nul ne tombera malade. Certains types sont plus nocifs que d'autres. Il faudrait modifier cet arrêté mais c'est à la Région wallonne qu'il appartient d'en décider.

13.05 Yolande Avontroodt (VLD): Je reste un peu sur ma faim. Dans quelle mesure le ministre a-t-il participé à la confection de ces deux arrêtés?

N'est-il pas compétent pour l'agrément de la méthode de désinfection de l'eau qui permet de prévenir l'émergence de la légionellose?

Cette question fondamentale requiert une réponse scientifique ! Il y a également dans le circuit d'eau froide, un biofilm qui permet l'apparition de la légionellose.

Le ministre devrait pouvoir édicter une directive proposant une méthode durable, par électrolyse par exemple, qui serait probablement bien moins préjudiciable pour l'environnement. Je demande au ministre de revoir au niveau fédéral les critères de qualité en matière de désinfection.

13.06 Mark Verhaegen (CD&V):

mij erop attent gemaakt dat in België ook het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bestaat. Geldt er op dat niveau ook een regeling?

La Région bruxelloise a-t-elle réglementé cette matière?

(...): Ja

13.07 Mark Verhaegen (CD&V): Dat had ik daarnet niet gehoord; ik hoorde slechts over een regeling voor Wallonië en Vlaanderen. In elk geval blijkt uit het antwoord van de minister dat er inderdaad verschillen zijn tussen het noorden en het zuiden van het land wat betreft de gezondheidsaanpak inzake legionairsziekte. Het lijkt mij belangrijk dat er overleg komt en dat in deze belangrijke materie de lat gelijk gelegd wordt en de violen gestemd worden.

13.07 Mark Verhaegen (CD&V): Quoi qu'il en soit, on constate des différences d'approche entre le Nord et le Sud. Une concertation est nécessaire afin d'aboutir à une harmonisation de la situation. En Flandre, les responsabilités sont lourdes à assumer au niveau local. Les salons de coiffure et les cabinets de dentistes doivent également respecter une procédure contraignante. Il faut en finir avec ces mesures draconiennes. La Flandre est la seule à prendre un canon pour tuer une mouche.

Ik stel vast – nu spreek ik als burgemeester – dat wij een zware verantwoordelijkheid op onze schouders krijgen in Vlaanderen. Wij voeren de opdracht uiteraard trouw uit, maar het gaat zelfs zover, ik heb het reeds aangehaald, dat ook kapsalons en tandartspraktijken die zware procedure moeten volgen met een beheersplan, een risicoanalyse en controlemaatregelen. De verantwoordelijkheid voor de besmetting rust dan nog op de schouders van de lokale overheid. Als er overleg komt, dan moet er aan die draconische maatregelen gesleuteld worden. Ik heb de indruk dat men in Vlaanderen als het ware met een kanon op een mug schiet, maar dat dit niet het geval is in de andere Gewesten. Het ware aangewezen de lat gelijk te leggen.

Le président: J'aimerais ajouter un mot rapidement pour la Région bruxelloise. L'Institut Bruxellois pour la Gestion de l'Environnement (IBGE) effectue des contrôles réguliers dans toutes les institutions qui mettent des appareils sanitaires à disposition du public, les institutions de soins, les maisons de repos et de soins, mais aussi les piscines. Il est vrai que, jusqu'à présent, la recommandation est d'augmenter la chaleur de l'eau, ainsi portée à plus de 60 degrés, pendant un laps de temps déterminé.

De voorzitter: Het Brussels Instituut voor Milieubeheer voert regelmatig controles uit in alle Brusselse instellingen die apparaten voor sanitair gebruik ter beschikking van het publiek stellen. Volgens de bestaande aanbeveling moet het water gedurende enige tijd tot boven 60 graden worden verwarmd. Die werkwijze blijkt echter niet te volstaan, want de bacteriën steken weer de kop op. Ik heb de instellingen die onder het Brusselse OCMW vallen gevraagd aandacht te besteden aan het hoge kalkgehalte van het water. Dat is immers een van de stoffen waarop de bacteriën zich vastzetten. Uit regelmatige controles is gebleken dat de legionellabacterie voortdurend aanwezig is in tal van Brusselse instellingen. Indien daar ruchtbaarheid wordt aan gegeven, zou overal paniek uitbreken.

Cependant, je suis insatisfait de ce procédé, car les bactéries reviennent. C'est pourquoi, pour les institutions du CPAS de Bruxelles, j'ai demandé que l'on fasse aussi un travail sur le calcaire qui est un des agents sur lesquels se fixent les bactéries. Tout ce travail doit encore être fait. Des contrôles sont régulièrement effectués. Cela permet d'identifier régulièrement des endroits à légionellose. Heureusement que ce n'est pas publié, car cela ferait paniquer tout le monde. Il y a de la légionellose en permanence dans beaucoup d'institutions.

13.08 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer de minister, volgens mij is dat inderdaad zinvol omdat de kosten om het op temperatuur te houden, met behoud van de biofilm waarin inderdaad een resterende besmettingsgraad aanwezig blijft, vrij aanzienlijk zijn. Men moet kunnen overwegen om die alternatieve methode toe te passen. De alternatieve methode is in Vlaanderen onmogelijk vermits het besluit

13.08 Yolande Avontroodt (VLD): Il faut envisager des méthodes de rechange, ce qui est impossible parce que l'arrêt maintient la base thermique. Par ailleurs, il vaudrait mieux de régler

dicteert dat het enkel op thermische basis kan. Om die reden heb ik mijn vraag gesteld aan de federale minister om de alternatieve methode minstens een kans te laten. Dit kan nuttig en zinvol zijn voor de drie regio's.

13.09 Minister **Rudy Demotte**: Ik las daarnet een technisch antwoord, maar ik zal het misschien wat nuanceren.

Men mag niet a priori zeggen dat een techniek die de Gewesten en Gemeenschappen mogen gebruiken, uitgesloten moet worden. Ik zal aan het Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid een verslag vragen met wetenschappelijke indicaties. Ik ben immers niet helemaal tevreden met het antwoord dat ik u daarnet heb voorgelezen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

14 Vraag van mevrouw **Annelies Storms** aan de minister van **Sociale Zaken en Volksgezondheid** over "de wet betreffende de rechten van de patiënt en het instellen van een ombudsfunctie in ziekenhuizen" (nr.1239)

14 Question de Mme **Annelies Storms** au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la loi relative aux droits du patient et l'instauration d'une fonction de médiation dans les hôpitaux" (n° 1239)

14.01 **Annelies Storms** (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag bevat twee aspecten die verband houden met de ombudsfunctie zoals die ingeschreven is in de wet op de patiëntenrechten. U weet ongetwijfeld dat bij koninklijk besluit van 8 juli 2003, nog ondertekend door uw voorganger, tegen 1 november 2003 elk ziekenhuis moest beschikken over een ombudsfunctie als voorwaarde voor de erkenning van het ziekenhuis.

Ik vraag mij af hoe het daarmee staat. Is dat al gerealiseerd in de ziekenhuizen? Heeft u er een zicht op hoeveel ziekenhuizen dat al gerealiseerd hebben? Zijn er ook al klachten binnengekomen bij die ombudsdiensten?

Ik heb ook vragen bij de onafhankelijkheid van die lokale ombudspersonen in de ziekenhuizen. Er is eigenlijk niet echt voorzien in een soort ontslagbescherming. Er is geen enkele manier van bescherming om die persoon op een totaal onafhankelijke manier zijn functie te kunnen laten vervullen.

Ook wordt er gevraagd om een huishoudelijk reglement per ziekenhuis op te stellen. Is er daarvoor een standaardformulier voorhanden? Indien niet, denkt u dat het opportuun is om in zo'n standaardformulier te voorzien teneinde ook aan die ombudsdiensten toe te laten zo onafhankelijk mogelijk te werken?

Het tweede aspect van mijn vraag gaat over de ombudsdienst die geïnstalleerd is door de wet op de patiëntenrechten bij de Federale Commissie 'Rechten van de patiënt'. Die dienst heeft eigenlijk twee bevoegdheden. De klachten van patiënten in verband met de uitoefening van hun rechten worden ofwel doorverwezen naar de ombudsfunctie ofwel, als er geen specifieke ombudsfunctie is, door die dienst zelf behandeld. Er was voorzien in zowel een Franstalige als een Nederlandstalige ombudspersoon, man of vrouw. Ik gebruik

ce problème pour les trois régions à la fois.

13.09 **Rudy Demotte**, ministre: Je souhaite nuancer ma réponse. Il ne faut pas exclure a priori une technique donnée. Je vais demander à l'Institut scientifique de la santé publique de rédiger un rapport afin que je dispose d'informations scientifiques à ce sujet.

14.01 **Annelies Storms** (sp.a-spirit): En vertu de l'arrêté royal du 8 juillet 2003, tout hôpital doit, pour pouvoir être reconnu, avoir créé une fonction de médiateur au plus tard le 1er novembre 2003. Combien d'hôpitaux satisfont-ils déjà à cette obligation?

Le médiateur a-t-il déjà recueilli des plaintes?

Comment son indépendance est-elle garantie?

Le médiateur bénéficie-t-il d'une protection contre le licenciement?

Le ministre introduira-t-il un formulaire type de règlement d'ordre intérieur?

La loi du 22 août 2002 prévoit la création d'une fonction de médiateur auprès de la Commission fédérale "Droits du patient". Du côté francophone, une médiatrice a déjà été nommée, mais la désignation d'un médiateur ou d'une médiatrice se fait attendre du côté flamand. Pourquoi n'a-t-on pas donné plus de publicité à la vacance d'une

liefst het woord “persoon” om de neutraliteit te behouden. Bij koninklijk besluit van 7 juli 2003 was de Franstalige ombudspersoon, in dat geval een vrouw, al benoemd. Er is echter nog geen Nederlandstalige ombudspersoon benoemd bij mijn weten, niettegenstaande de patiëntenwet eigenlijk al van toepassing is sinds 6 oktober 2002. Er kan dus wel een probleem optreden met de behandeling van klachten.

Daarom heb ik een aantal zeer specifieke vragen.

Waarom werd er geen bekendheid gegeven aan de openstelling van die functies, zowel wat de Nederlandstalige als de Franstalige ombudsfunctie betreft?

Hoeveel sollicitaties zijn er inmiddels binnengekomen voor die Nederlandstalige ombudsfunctie?

Welke selectieprocedure is er daarvoor vastgelegd?

Tegen wanneer is de indiensttreding van die Nederlandstalige ombudsfunctie eigenlijk voorzien?

Is er een bepaalde verloning in het vooruitzicht gesteld? Wordt er rekening gehouden met de anciënniteit?

Mijnheer de minister, u weet ongetwijfeld dat het arrest van de Raad van State van 10 december 2003 het koninklijk besluit van 16 mei 2003 dat de samenstelling van de Federale Commissie “Rechten van de patiënt” regelt, heeft geschorst. Zorgt deze schorsing voor een vertraging inzake de benoeming van de Nederlandstalige ombudspersoon omdat de federale commissie belast is met de voordracht van die ombudsfunctie? Graag kreeg ik nog antwoord op een vraag die ik weliswaar niet schriftelijk gesteld heb maar toch belangrijk is. Wat gebeurt er met de Nederlandstalige klachten zolang er geen Nederlandstalige ombudspersoon is benoemd?

14.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, de vraag van mevrouw Storms handelt over de ziekenhuisbemiddelingsdiensten zoals ze in de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van patiënten worden vooropgesteld.

Ten eerste, u herinnert er terecht aan dat de ziekenhuizen en de overlegplatformen voor geestelijke gezondheid sinds 1 november 2003 over een bemiddelingsdienst moeten beschikken. Naar aanleiding hiervan heeft de vice-voorzitter van de Federale Commissie “Rechten van de patiënt” op 31 oktober 2003 aan alle ziekenhuizen – algemene en psychiatrische – en aan de overlegplatforms voor geestelijke gezondheid een brief gestuurd. Tot op heden heeft de Franstalige bemiddelaar van de federale bemiddelingsdienst “Rechten van de patiënt” een zeer behoorlijk aantal gegevens over de lokale bemiddelaars ontvangen.

Ten tweede, in deze fase is het aantal klachten dat de ombudsfunctie in de ziekenhuizen heeft ontvangen nog onbekend. In dit verband herinner ik eraan dat deze ombudspersonen jaarlijks aan de federale commissie een activiteitenverslag moeten voorleggen dat zich over een kalenderjaar uitstrekt. Begin januari 2004 had de federale bemiddelingsdienst zestig klachten ontvangen.

fonction de médiateur auprès de ladite Commission fédérale?

Combien de candidatures ont-elles été déposées pour la fonction de médiateur néerlandophone?

Quelle est la procédure de sélection? Quand espère-t-on pouvoir engager quelqu'un?

Quel sera son traitement? La nomination est-elle retardée par l'arrêt du Conseil d'Etat du 10 décembre 2003?

Quel sort sera réservé aux plaintes déposées par des néerlandophones tant que le médiateur néerlandophone n'aura pas été mis en place?

14.02 **Rudy Demotte**, ministre: Les hôpitaux et les plates-formes de concertation pour les soins de santé mentale devaient en effet disposer d'un service de médiation pour le 1er novembre 2003. Le président de la commission fédérale pour les droits du patient a adressé un courrier à tous les établissements le 31 octobre. Le nombre de plaintes qui ont été traitées par la fonction de médiation n'est pas encore connu. Par année civile, un rapport doit être remis à la commission fédérale. Début janvier 2004, on dénombrait soixante plaintes. L'indépendance de la fonction de médiation est essentielle. Je me montrerai particulièrement attentif à cet égard, et j'ai déjà chargé mon administration de compléter

Ten derde, de problematiek van de onafhankelijkheid van de ziekenhuisbemiddelaars is een essentieel punt. Wat de toegankelijkheid betreft, is het voor de patiënten een niet te verwaarlozen voordeel dat de bemiddelaar zijn functie binnen het ziekenhuis zelf uitoefent. Ik zal de nodige aandacht besteden aan de eerste echo's die de federale bemiddelingsdienst terzake zullen uitzenden. Ik heb mijn administratie reeds de opdracht gegeven voorstellen te formuleren om de koninklijke besluiten inzake de lokale bemiddelingsdiensten te vervolledigen.

Het is de bedoeling om de regels te preciseren die betrekking hebben op de onafhankelijkheid van de ziekenhuisbemiddelaars. Vermits de samenstelling van de commissie 'Rechten van de patiënt' door de Raad van State werd geschorst, heeft men het aangekondigde model van reglement van de bemiddelingsdiensten niet kunnen meedelen aan de instellingen. Via de administratieve circulaire van 12 januari 2004 heeft men dit aan de ziekenhuizen laten weten. In deze fase is het dus aan de ziekenhuizen om hun reglement op te stellen, zich hoofdzakelijk steunend op de termen van de reglementering waarvan sprake.

Wat de benoeming van de Nederlandstalige bemiddelaar betreft kan ik het volgende zeggen. Ten eerste, de wetgeving over de rechten van de patiënt bepaalt dat de federale bemiddelaars op voorstel van deze commissie benoemd worden door de minister die Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft. Ten tweede, vijf personen hebben zich kandidaat gesteld voor de functie van Nederlandstalig federaal bemiddelaar. Ten derde, na een onderhoud met de betrokken kandidaten heeft de Federale Commissie 'Rechten van de patiënt' besloten twee kandidaten in aanmerking te nemen en mij de taak te geven om één van beiden uit te kiezen en te benoemen. Ten vierde, het dossier betreffende de kandidaten voor de betrekking werd aan de Inspectie van Financiën voorgelegd.

Ik zal ervoor zorgen mijn beslissing betreffende de aanduiding van één van de kandidaten zeer spoedig te nemen. De bezoldiging van de bemiddelaar wordt vastgesteld op basis van de barema's die verbonden zijn aan de bezoldiging van het personeel van de administratie, in dit geval van een adjunct-adviseur.

Ten vijfde, in de mate waarin de federale commissie haar advies over de kandidaturen voor de betrekking van Nederlandstalig bemiddelaar voor de beslissing van de Raad van State heeft verstrekt, spreekt het voor zich dat ik met dit advies rekening houd.

14.03 Annelies Storms (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik vind het wel een beetje spijtig dat er blijkbaar nog niet echt een zicht is op het aantal ziekenhuizen dat al voldaan heeft aan de verplichting om de ombudsfunctie in te stellen. Ik hoop dat de Nederlandstalige ombudspersoon zo snel mogelijk wordt aangesteld, want uiteindelijk is dat wel het sluitstuk van de wet op de patiëntenrechten en kunnen patiënten al sedert 6 oktober 2002 klacht indienen. Ik hoop dat daar wat spoed wordt achtergezet.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

les arrêtés royaux existants dans ce domaine.

A présent que la composition de la commission pour les droits du patient a été suspendue par le Conseil d'Etat, le modèle de règlement pour les services de médiation n'a pas pu être communiqué aux établissements. Les hôpitaux devront provisoirement établir leur règlement eux-mêmes, en tenant compte des règles applicables.

La commission fédérale pour les droits du patient a sélectionné deux personnes parmi les cinq candidats à la fonction de médiation néerlandophone. Je n'en désignerai qu'une. Le dossier a été transmis à l'inspection des Finances et je prendrai ma décision sous peu. La rémunération est déterminée en fonction des barèmes qui s'appliquent au personnel de l'administration; elle se situe au niveau de conseiller adjoint. Il va de soi que je tiens compte de l'avis de la commission.

14.03 Annelies Storms (sp.a-spirit): Il est dommage que le ministre ne sache pas combien d'hôpitaux respectent l'obligation. J'espère que la désignation d'un médiateur néerlandophone ne traînera pas.

15 Vraag van mevrouw Annelies Storms aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de schorsing van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 houdende de benoeming van de voorzitter, zijn plaatsvervanger en de leden van de Federale Commissie "Rechten van de patiënt" door de Raad van State" (nr. 1240)

15 Question de Mme Annelies Storms au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la suspension par le Conseil d'Etat de l'arrêté royal du 16 mai 2003 portant nomination du président, de son suppléant et des membres de la commission fédérale "Droits du patient"" (n° 1240)

15.01 Annelies Storms (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ook deze vraag is ingegeven door mijn bekommernis om de wet op de patiëntenrechten op het terrein toepasbaar en afdwingbaar te maken.

U weet ongetwijfeld dat l'Association francophone d'Institutions de Santé – AFIS – een verzoekschrift had ingediend bij de Raad van State tot schorsing van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 waarbij de voorzitter, zijn plaatsvervanger en de leden van de Federale Commissie "Rechten van de Patiënt" werden benoemd. Op 10 december 2003 heeft de Raad van State deze schorsing effectief uitgesproken. Voor zover ik juist ben ingelicht, heeft de Raad van State nog geen uitspraak gedaan over het verzoekschrift tot nietigverklaring.

Het schorsingsarrest zou tot gevolg hebben dat de werkzaamheden van de Federale Commissie volledig stilliggen. Ook de werking van de ombudsdienst komt daardoor in het gedrang. Het was immers precies de Federale Commissie die ervoor moest zorgen dat de federale ombudsdienst bekendheid kreeg bij het brede publiek en dat de dienst vlot bereikbaar was. Ik zei daarnet al dat het ook de Federale Commissie is die de Nederlandstalige en Franstalige ombudspersoon moet voordragen aan u voor verdere benoeming.

Ik wil u een aantal vragen stellen wat betreft die schorsing. Ten eerste, kunt u bevestigen dat de werking van de Federale Commissie effectief stilligt? Welke maatregelen zult u nemen om ervoor te zorgen dat de commissie zo snel mogelijk weer kan werken? Zult u de Commissie nu, of zo snel mogelijk, opnieuw samenstellen of zult u wachten tot de Raad van State een uitspraak heeft gedaan over het verzoekschrift tot nietigverklaring? Binnen welke termijn denkt u dat een beslissing wordt genomen? Zult u voor de aanduiding van de voorzitter en de leden van de Federale Commissie overleg plegen met de belangenorganisaties van patiënten, beroepsbeoefenaars, ziekenhuizen en verzekeringsinstellingen? Dat blijkt toch uit het arrest. Uw voorganger heeft blijkbaar nagelaten dat te doen.

Ik vraag mij eveneens heel concreet af wat precies de gevolgen zijn van het schorsingsarrest op de werking van de ombudsdienst? Wat gebeurt er met de klachten die nu worden ingediend bij de ombudsdienst? Heeft het schorsingsarrest met betrekking tot de samenstelling van de Federale Commissie enig negatief effect? Ten slotte heb ik nog een heel juridische vraag. Heeft de schorsing van het koninklijk besluit inzake de samenstelling van de Federale Commissie gevolgen voor de benoeming van de Franstalige ombudsvrouw? Daarover bestaat volgens mij rechtsonzekerheid omdat die benoeming gebeurde op voordracht van de Federale Commissie. Ik heb zopas van u vernomen dat zij ook een voordracht hebben gedaan voor de Nederlandstalige ombudspersoon.

15.01 Annelies Storms (sp.a-spirit): Le 10 décembre 2003, le Conseil d'Etat a suspendu la nomination du président, de son suppléant et des membres de la Commission fédérale "droits du patient", à la suite d'une plainte de l'Association Francophone d'Institutions de Santé. Le Conseil d'Etat doit encore se prononcer sur le recours en annulation. A la suite de cette suspension, la commission est totalement à l'arrêt. Le fonctionnement du service de médiation est également menacé: c'est la commission qui assure la diffusion de l'action du service de médiation et qui en garantit l'accessibilité. C'est également la commission qui présente au ministre la candidature du médiateur ou de la médiatrice néerlandophone et francophone en vue de sa nomination.

Quelles mesures le ministre prend-il afin de permettre à la commission fédérale de fonctionner correctement dans les meilleurs délais?

La commission va-t-elle être reconstituée ou le ministre attend-il le verdict d'une éventuelle annulation?

Pour la désignation du président et des membres de la commission, le ministre se concertera-t-il avec toutes les organisations de patients, de praticiens du monde hospitalier et des mutuelles?

Quelle est la conséquence de l'arrêt de suspension sur le fonctionnement du service de médiation en général, et, en particulier, sur la désignation de la médiatrice francophone, qui est

nommée sur proposition de la commission fédérale?

15.02 Minister **Rudy Demotte**: Ten eerste, ik bevestig effectief dat de werkzaamheden van de Federale Commissie "Rechten van de patiënt" tegenwoordig zijn opgeheven krachtens het arrest van de Raad van State van 10 december 2003 dat de benoeming schorst.

Ten tweede, ik zou zo vlug mogelijk de nieuwe Federale Commissie "Rechten van de patiënt" willen oprichten, er evenwel zorg voor dragend de voorwaarden die in het advies van de Raad van State van 10 december 2003 worden geuit, wel degelijk te respecteren. In eerste instantie zal ik de Confederatie van Belgische Ziekenhuizen, het Intermutualistisch College, het Vlaams Patiëntenplatform en de Ligue des Usagers de Soins consulteren. Dit zijn overkoepelende organisaties die alle ziekenhuizen, ziekenfondsen en patiëntenverenigingen vertegenwoordigen.

Ten derde, de vernietiging van het besluit op de benoeming van de commissie heeft geen invloed op de werking en de samenstelling van de federale ombudsdienst. Deze zal verder functioneren. Het is overigens van essentieel belang dat de betrokken dienst zijn werk voortzet dat in het kader van de aandacht voor de patiënten en van het eventueel herstel van de dialoog tussen de actoren van de therapeutische relatie, is aangevangen.

Ten vierde, dit arrest zal geen invloed hebben op de aanstelling van de Franstalige federale ombudspersoon. De benoeming van de bemiddelaarster op voorstel van de Federale Commissie "Rechten van de patiënt" werd gedaan door mijn voorganger op Volksgezondheid, met name de heer Jef Tavernier. De voortzetting van de uitoefening van de functie van de bemiddelaarster is overigens in overeenstemming met het beginsel van de continuïteit van de openbare dienst. In deze optiek zal ik ook een Nederlandstalige federale ombudspersoon benoemen.

15.03 **Annelies Storms** (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, mijn vraag was vooral ingegeven door bezorgdheid voor de afdwingbaarheid van de rechten die in de patiëntenrechtenwet zijn gestipuleerd. Ik hoop dat ook die federale commissie daar snel opnieuw op poten komt, want die heeft nog een belangrijke functie te vervullen inzake bekendmaking van de wet. Ik denk dat daar nog heel wat aan schort en dat er nog heel wat verbeteringen mogelijk zijn. Dat is toch een belangrijke taak voor die commissie. Ik hoop dat die snel zal zijn samengesteld.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

16 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Luc Goutry** aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de erkenning van het beroep van tandprothesist" (nr. 1242)
- mevrouw **Hilde Dierickx** aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "denturisten" (nr. 1522)

16 **Questions jointes de**

- **M. Luc Goutry** au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la reconnaissance de la profession de prothésiste dentaire" (n° 1242)
- **Mme Hilde Dierickx** au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les

15.02 **Rudy Demotte**, ministre: Il est exact que le Conseil d'Etat a suspendu la nomination du président, de son suppléant et des membres de la commission fédérale "Droits du patient", de sorte que les activités de la commission sont actuellement au point mort. Je souhaite créer une nouvelle commission le plus rapidement possible en tenant compte des éléments contenus dans l'arrêt suspensif. A cet effet, j'organiserai évidemment une large concertation avec les organisations qui défendent les intérêts de tous ceux qui sont concernés par cette problématique.

L'arrêt suspensif n'influence nullement le fonctionnement du service fédéral de médiation ni la nomination de la médiatrice francophone. Je pourrai d'ailleurs nommer prochainement un médiateur néerlandophone.

15.03 **Annelies Storms** (sp.a-spirit): J'espère que la commission fédérale sera à nouveau opérationnelle le plus rapidement possible. Elle revêt, en effet, une importance essentielle.

denturologistes" (n° 1522)

16.01 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn vraag zeer kort maken.

Het is eigenlijk ook een technische vraag over het dossier van de al dan niet erkenning van het beroep van tandprothesist of denturist. Dit dossier sleept al vele jaren aan. Het gaat eigenlijk over de wijziging van het artikel 3 van het koninklijk besluit nr. 78 waardoor tandprothesisten als volwaardige zorgverstrekkers zouden worden aanzien. Dit zou hun moeten toelaten om bepaalde handelingen, die verder gaan dan wat ze nu doen, te kunnen verstrekken.

Vorig jaar november informeerde collega Verherstraeten bij uw voorganger naar een stand van zaken in het dossier. Het beroep is in nogal wat andere Europese landen wel erkend. De vraag is of het niet nuttig zou zijn om met het oog op de eenmaking van Europa ook in ons land in deze erkenning te voorzien.

Graag uw standpunt daarover, mijnheer de minister. Wat is de stand van zaken in het dossier? Wordt er mogelijks tijdens deze legislatuur terzake nog een wetgevend initiatief genomen?

16.02 Hilde Dierickx (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag is gelijkaardig. Ik wou toch wijzen op het verschil in kwalitatief hoogstaande tandheelkundige zorg in België en in andere Europese landen. Ik begrijp natuurlijk de druk vanuit de Oost-Europese landen waar het beroep van prothesist toegelaten is. Zij hopen dat zij met de uitbreiding van de Europese Unie met 10 landen ook in ons land hun beroep zullen kunnen uitoefenen.

Ik hoop echter dat het beroep van tandprothesist niet zal worden erkend, om de reden die ik heb aangehaald, namelijk het kwalitatief hoogstaande karakter. Ik meen ook dat er drie belangrijke redenen zijn waarom geen erkenning in België nodig is. Ten eerste, er is een vlotte toegang tot prothesische verzorging. Door verbeterde mondhygiëne en tandverzorging daalt ook het aantal tandprothesedragers. Ten tweede, de prijs-kwaliteitverhouding in België is goed. Er is een hoge tevredenheidsgraad over prothesebehandelingen die door de tandarts worden uitgevoerd. Trouwens, uit onderzoek bij mensen die een prothese dragen die in illegale omstandigheden werd gemaakt door een tandprothesist, blijkt dat die gebitten duurder zijn. Ten derde, de opleiding zelf van een prothesist of tandarts. Mondverzorging en therapieën bij patiënten moeten voorbehouden blijven aan tandartsen. Zij hebben daarvoor de nodige academische, wetenschappelijke, klinisch praktische opleiding gekregen.

Een prothese maken is natuurlijk wat meer dan een afdruk van de mond nemen. Klinisch onderzoek en anamnese geven dikwijls een beeld van de algemene gezondheidstoestand of de toestand van de mond in het bijzonder. Pathologieën kunnen via klinisch onderzoek vroegtijdig worden opgespoord en behandeld. Dit kan alleen door een tandarts of een arts. Dit kan niet gebeuren door een tandtechnicus die een zeer beperkte opleiding heeft gekregen in de strikt medische materie; ook al heeft die prothesist vlug een EHBO-cursus gevolgd.

Ik hoop dat de minister de moed heeft om de wet niet te wijzigen. Het

16.01 Luc Goutry (CD&V): Le dossier relatif à la reconnaissance éventuelle de la profession de prothésiste dentaire ou de denturologiste est en souffrance depuis des années. Cette reconnaissance requiert de modifier un arrêté royal.

Où en est ce dossier?

Le gouvernement prendra-t-il une initiative en vue de cette reconnaissance?

16.02 Hilde Dierickx (VLD): Nul doute qu'après l'élargissement de l'Union, les prothésistes dentaires est-européens exerceront volontiers en Europe occidentale. Toutefois, j'espère que cette profession ne sera pas reconnue en Belgique compte tenu de la qualité nettement supérieure des soins dentaires dans notre pays. Trois arguments de poids militent en faveur de la non-reconnaissance. L'accès à ce type de soins est très aisé et l'amélioration de l'hygiène buccale a pour effet que le nombre des porteurs de prothèse diminue constamment. Le rapport qualité-prix des traitements de prothèse par les dentistes est excellent. Outre des connaissances techniques, ce type de traitement nécessite un savoir médical que seuls les dentistes détiennent et peuvent garantir.

Le ministre envisage-t-il, oui ou non, la reconnaissance de la profession de prothésiste dentaire?

is natuurlijk begrijpelijk – u zult me van corporatisme beschuldigen –, maar ik meen toch dat ik voldoende redenen heb om aan te tonen dat een prothese best door een tandarts gemaakt wordt.

Le **président**: Je tiens à préciser que M. Chastel, président de la commission des Pétitions de la Chambre, nous a transmis officiellement une pétition qui lui avait été adressée, relative à la reconnaissance de la profession de "denturiste".

16.03 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, de erkenning van een nieuw beroep kan niet los worden gezien van de huidige context, noch van de multidisciplinaire context. Aldus past het na te denken over de gevolgen die de erkenning van een nieuw beroep kan hebben op de bestaande beroepen en op de kwaliteit van het resultaat voor de patiënt in kwalitatieve en financiële termen.

Zoals u weet, zijn volgens de geldende wetgeving de interventies in de mond van de patiënt voor de houders van het diploma van tandarts bestemd. Derhalve is het binnen het huidig kader niet mogelijk dit werkterrein voor andere beroepen open te stellen, zonder dat eerst een wetwijziging wordt doorgevoerd. Dit kan alleen als er ernstige motieven bestaan op het vlak van de kwaliteit en de haalbaarheid van tandprothesen. De kwaliteitszorg betreft niet alleen de realisatie van de tandprothesen, maar eveneens de verbinding met het steunpunt waar de tandarts momenteel nog borg voor staat. Dat heeft des te meer belang in het geval van vaste prothesen.

Die standpunten worden niet alleen door de representatieve tandartsverenigingen verdedigd, maar tevens door de internationale FDI World Dental Federation. De erkenning door andere landen van het beroep van tandprotheticus heeft niet tot gevolg dat België ertoe wordt gedwongen een soortgelijk standpunt over te nemen. Niettemin heb ik het federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg ermee belast mij in het kader van de prothesen en implantaten een studie met betrekking tot de tandprothese voor te bereiden. Zodra men mij de resultaten van de studie zal hebben meegedeeld, zal ik met mijn medewerkers over de gepaste maatregelen overleggen.

16.04 **Luc Goutry** (CD&V): Mijnheer de minister, u zegt niet of u al dan niet een initiatief zult nemen voor een wijziging van het koninklijk besluit van 1978. U zult dat dus eerst laten onderzoeken door het Kenniscentrum.

Ik heb nog twee overwegingen. Ik respecteer natuurlijk alle beroepen. Voor mij zijn er twee argumenten die u niet hebt weerlegd. Ten eerste, men beweert dat de tandprothesisten het goedkoper kunnen doen dan tandartsen, namelijk 20% goedkoper. Dat is toch een argument voor de patiënt. Ten tweede, in de meeste landen in Europa is het beroep wel erkend. De vraag rijst waarom dan niet bij ons. Die twee argumenten vind ik toch belangrijk. Als ze worden ontkracht, zal ik mijn standpunt moeten herzien, maar tot nader order zijn ze heel valabel.

16.05 **Hilde Dierickx** (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik verneem dat de minister de deur op een kier laat. Ik vertrouw erop dat de minister een wijze beslissing zal nemen.

16.03 **Rudy Demotte**, ministre: Toute reconnaissance d'une nouvelle profession dans le secteur médical doit se faire en tenant compte du contexte, et notamment à la lumière des professions connexes déjà existantes et de l'impact qualitatif et financier pour les malades. Dans l'état actuel de la législation, les dentistes sont les seuls à pouvoir pratiquer des interventions buccodentaires. L'élargissement de cette autorisation à une autre profession nécessite donc une modification de la loi. Le fait que la profession de prothésiste dentaire soit reconnue ailleurs, ne signifie nullement que notre pays est obligé de suivre cet exemple. A ma demande, le Centre fédéral d'expertise des soins de santé étudiera le problème. Cette étude servira ensuite de base pour assurer le suivi de ce dossier.

16.04 **Luc Goutry** (CD&V): Le ministre ne dit pas tout. Il y a, à mes yeux, deux arguments qui plaident en faveur d'une reconnaissance: les prothèses dentaires placées par un denturologiste coûtent en moyenne 20 pour cent moins cher que celles posées par le dentiste et dans de nombreux pays, la profession a été reconnue.

16.05 **Hilde Dierickx** (VLD): Je constate que le ministre laisse la porte ouverte aux prothésistes dentaires. Je fais confiance à sa sagesse et je suis convaincue qu'il prendra la décision adéquate dans

ce dossier.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

17 Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de regeling inzake klinische psychologie, orthopedagogie en seksuologie" (nr. 1243)

17 Question de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la réglementation en matière de psychologie, d'orthopédagogie et de sexologie cliniques" (n° 1243)

17.01 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, tijdens de bespreking van de beleidsnota hebben wij de minister al gevraagd naar de stand van zaken in het dossier. Enkele leden die er de vorige legislatuur ook al bij waren, zoals de heer Mayeur en de heer Bultinck, kennen het dossier zeer goed. Wij hadden toen ei zo na een regeling tot stand gebracht inzake de erkenning van de klinische psychologen, orthopedagogen en seksuologen, zodat er geen misbruiken kunnen ontstaan, er een zekere bescherming is van de beroepstitel en er tegelijk een soort garantie is voor wie hun hulp vraagt.

Collega's, tijdens de vorige legislatuur kon dit dossier niet afgewerkt worden, omdat er geen consensus was binnen de meerderheid. Het dossier sleept lang aan en is ook niet zo goed gecoacht door de sectoren. Er was nogal wat tegenspraak. Op de duur wisten wij niet meer wie als spreekbuis optrad.

Mijnheer de minister, de kwestie is belangrijk. Omdat u niet onmiddellijk hebt geantwoord of een en ander wordt voortgezet, heb ik de volgende vragen. Ten eerste, wordt er momenteel gewerkt aan een nieuw ontwerp of moet er een initiatief komen van het Parlement?

Ten tweede, werd er voorafgaandelijk overleg gepleegd met onder andere psychologen en opleidingsinstellingen zoals universiteiten?

Ten derde, indien u overweegt om een ontwerp in te dienen, hebt u er dan al enig zicht op wanneer dat zou gebeuren?

17.02 Minister Rudy Demotte: Mijnheer de voorzitter, ik ben inderdaad van plan om een wetontwerp betreffende de geestelijke gezondheidszorgberoepen, met name de psychologen, de seksuologen en orthopedagogen, in te dienen.

Het overleg met de beroepsorganisaties heeft een aanvang genomen en zal nu worden voortgezet. Nadat het ontwerp geëvalueerd zal zijn op basis van de doelstelling die men nastreeft, en de reacties die men vaststelt, zal het worden ingediend.

17.03 Luc Goutry (CD&V): Ik begrijp dus dat u, ten eerste, van plan bent het werk voort te zetten en, ten tweede, dat u nu overleg aan het plegen bent met mensen op het terrein. U zegt dat het daarvan zal afhangen of u dan al dan niet een wetsontwerp zult indienen. Dat begrijp ik niet goed. Ik dacht dat het overleg al gericht was op het tot stand brengen van een wetsontwerp, maar dat u vooraf wil overleggen met de sector. Laat u het al of niet indienen afhangen van de reacties uit de sector? Zo had ik het begrepen uit uw antwoord.

17.01 Luc Goutry (CD&V): Lors de la discussion de la note de politique générale, nous avons interrogé le ministre sur l'état d'avancement du dossier de la reconnaissance des psychologues, orthopédagogues et sexologues cliniques.

Travaille-t-on actuellement à un nouveau projet ou une initiative doit-elle émaner du Parlement?

Les catégories professionnelles et les établissements d'enseignement ont-ils été consultés?

Quel est le calendrier envisagé par le ministre?

17.02 Rudy Demotte, ministre: J'ai l'intention de déposer un projet de loi relatif aux professions énumérées dans le cadre des soins de santé mentale. La concertation avec les organisations professionnelles a débuté et se poursuit. Au terme de l'évaluation des objectifs du projet et de la collecte des réactions, le projet sera déposé au Parlement.

17.03 Luc Goutry (CD&V): Le ministre poursuit le travail et la concertation. Subordonne-t-il le dépôt aux réactions du secteur?

17.04 Minister **Rudy Demotte**: Ik moet natuurlijk rekening houden met de verschillende meningen van de beroepsorganisaties. Wanneer ik kennis heb van de verschillende standpunten, zal ik een wetsontwerp indienen. Het zal, rekening houdend met de verschillende adviezen, een erkenning tot stand brengen van de verschillende disciplines die ik genoemd heb.

17.04 **Rudy Demotte**, ministre: Je dois tenir compte de l'avis de différentes organisations professionnelles. Dès l'instant où je disposerai de ces avis, je déposerai le projet.

17.05 **Luc Goutry** (CD&V): Er komt dus een ontwerp dat zal rekening houden met de verzuchtingen van de sector. Dat is natuurlijk een zeer goede intentie. Het belangrijkste is dat er eindelijk een regeling tot stand kan komen in deze sector. Wij zien het ontwerp met ongeduld tegemoet en wij zullen ons te gepasten tijde inspannen om er een goed werkstuk van te maken.

17.05 **Luc Goutry** (CD&V): Dans son projet, le ministre tiendra donc compte du secteur. Le plus important est qu'une réglementation soit effectivement élaborée. Nous y collaborerons activement.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

18 **Samengevoegde vragen en interpellaties**

- de heer **Koen Bultinck** aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de financiering van de BSE-testen" (nr. 1244)
- mevrouw **Yolande Avontroodt** aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de financiering van de BSE-testen" (nr. 1281)
- de heer **Mark Verhaegen** tot de minister van Financiën, tot de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en tot de minister van Middenstand en Landbouw over "de financiering van de BSE-testen" (nr. 214)
- de heer **Koen Bultinck** tot de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en tot de minister van Middenstand en Landbouw over "de financiering van de BSE-testen" (nr. 221)

18 **Questions et interpellations jointes de**

- **M. Koen Butinck** au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le financement des tests ESB" (n° 1244)
- **Mme Yolande Avontroodt** au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le financement des tests ESB" (n° 1281)
- **M. Mark Verhaegen** au ministre des Finances, au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique et à la ministre des Classes moyennes et de l'Agriculture sur "le financement des tests ESB" (n° 214)
- **M. Koen Bultinck** au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique et à la ministre des Classes moyennes et de l'Agriculture sur "le financement des tests ESB" (n° 221)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid)
(La réponse sera fournie par le ministre des Affaires sociales et de la Santé publique)

18.01 **Koen Bultinck** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, u zult zich ongetwijfeld herinneren dat ik u een tijdje geleden, te weten op donderdag 22 januari in de plenaire vergadering ondervroeg over de financiering van de BSE-tests. Iets vroeger had ik u reeds ondervraagd over het feit dat het FAVV nu zelf in de plaats van een aantal private labo's de tests zou gaan uitvoeren, wat voor de overheid financieel een goede zaak moest kunnen zijn. Dat neemt niet weg, mijnheer de minister, dat wij nog altijd met het probleem zitten dat de financiering van de BSE-tests wel degelijk voor flink wat onrust in de sector zorgt.

18.01 **Koen Bultinck** (VLAAMS BLOK): Le financement des tests ESB suscite une vive inquiétude dans le secteur de la viande. A ce jour, ces tests ont toujours été préfinancés par les autorités et il en a coûté 60 millions d'euros. Aujourd'hui, on veut instaurer un remboursement par différents sous-secteurs. Pourquoi cette nouvelle procédure, qui est en fait rétroactive?

Wat is de stand van zaken, mijnheer de minister? Tot nu toe werd immers door de overheid de BSE-tests geprefinancierd. Daar was grosso modo een bedrag van 60 miljoen euro mee gemoeid. In eerste orde wil men nu dat allerlei deelsectoren overgaan tot een terugbetaling ervan. Dat is een eerste element dat zeer belangrijk is

Le Conseil des ministres du 19 décembre 2003 a instauré une taxe de solidarité sur la viande à la

inzake die hele problematiek. Ik stel een eerste vraag, daar direct bij aansluitend, mijnheer de minister. Waarom – want dat is toch vrij cruciaal – worden wij hier geconfronteerd met een eigenlijk toch retroactieve regeling? Het was een prefinanciering waar de overheid zeer lang voor gezorgd heeft maar nu zou men vragen die terug te betalen.

Ik kom tot de regeling die uitgewerkt is in de Ministerraad van 19 december 2003, waardoor een soort solidariteitsheffing wordt opgelegd voor iedere kilo vlees die het slachthuis verlaat. Aldus – wij kunnen niet om de vaststelling heen – wordt er een heffing geheven op het vlees van ook kalveren, varkens en pluimvee. U weet zeer goed, mijnheer de minister – daar gaat het tweede deel van het debat over – dat uitgerekend die sectoren met de hele BSE-problematiek technisch gesproken eigenlijk geen uitstaans hebben. U zult zich nog levendig mijn uitspraak herinneren, toen in de plenaire vergadering. Ik zei toen: “mijnheer de minister, wij interpellieren u meestal met de vraag noord-zuid-transfers af te schaffen maar hier dreigt u – aangezien de pluimveesector en de varkenssector uitgesproken Vlaamse sectoren zijn – in plaats van transfers af te schaffen er nieuwe te gaan invoeren”.

Wel hebben wij acte moeten nemen van het feit dat de sector een tijdje geleden eindelijk met een eerste eigen voorstel voor de dag gekomen is. Heel snel hebt u, tijdens het vragenuurtje in de Senaat, aan onze collega's laten weten dat u voor dat eerste alternatief van de sector niet gewonnen was en dat het wat u betrof eigenlijk onbespreekbaar was.

Mijnheer de minister, af en toe maken wij nog eens mee dat acties op het terrein direct resultaat opleveren. Het positieve van de tweede reeks acties, die van vorige week woensdag, is dat bij u als bevoegd minister toch eindelijk de bereidheid ontstaan is de sector de gelegenheid te geven een nieuw eigen voorstel uit te werken en dat eventueel te bespreken. Ik wil toch even – want ook dat is niet onbelangrijk – verwijzen naar de uitspraken van uw Vlaamse collega van Leefmilieu die aan de sector zeer duidelijk beloofde dat hij het dossier op het overlegcomité zou brengen als de federale regering niet bereid zou zijn de beslissing die op 19 december genomen werd te herzien.

Mijnheer de minister, in een volgend element wijs ik ook op de uitspraken van de gewezen gedelegeerd bestuurder van het Federaal Voedselagentschap. Ze zijn niet onbelangrijk. Hij stelde dat, als men ten minste de moed zou hebben gehad om een veel duidelijkere regionalisering van de hele landbouwmaterie door te voeren, het BSE-probleem en de financiering waarmee we nu geconfronteerd worden, louter een zaak van Volksgezondheid geweest zou zijn, een en ander veel duidelijker afgelijnd zou zijn en we niet met de problemen zouden zitten waarvoor we nu staan.

Mijnheer de minister, er zijn toch enkele fundamentele elementen waarmee rekening moet worden gehouden. Het is u ook zeer goed bekend, mijnheer de minister, dat de landbouwsector niet alleen in een harde concurrentiestrijd gewikkeld is, maar ook geconfronteerd wordt met heel wat problemen, als gevolg waarvan het in die sector zeer slecht gaat. Ik verwijs uitdrukkelijk naar de pluimvee- en varkenssectoren die moesten afrekenen met allerlei opeenvolgende

sortie de l'abattoir. Cette taxe s'applique également à la viande de veau, de porc et de volaille. Techniquement, ces secteurs n'ont rien à voir avec le problème de l'ESB. Ce mécanisme crée un nouveau flux financier de la Flandre vers la Wallonie.

Le ministre a refusé de prendre en considération la première proposition du secteur. Après les actions du 4 février 2004, le ministre a accepté que le secteur formule une nouvelle proposition susceptible de servir de base aux négociations. L'ancien administrateur délégué de l'AFSCA a fait observer qu'une régionalisation poussée de l'Agriculture aurait pu éviter ces problèmes.

Le Conseil d'Etat a-t-il déjà rendu un avis sur le projet d'arrêté royal du 19 décembre 2003?

Où en est la concertation avec les secteurs?

Le ministre estime-t-il qu'il faudrait tenir compte de la compétitivité réduite des entreprises agricoles lors du débat sur le financement des tests ESB?

Pourquoi les autorités ne sont-elles plus disposées à financer les tests ESB par les moyens généraux?

voedselcrisisen. Die twee sectoren dreigen door de concurrentie met het buitenland nog meer in de problemen te komen.

Mijnheer de minister, daarom heb ik vier zeer concrete vragen. Is er ondertussen een advies van de Raad van State gekomen op het ontwerp van koninklijk besluit van 19 december jongstleden?

Wat is op dit moment de stand van zaken wat het overleg met de betrokken sectoren betreft?

Vreest u niet dat een vermindering van de concurrentiepositie voor de landbouw- en de vleessector een belangrijk element is en dat we het in het debat over de financiering van de BSE-tests moeten meenemen?

Mijnheer de minister, ten slotte, waarom – dit blijft de fundamentele vaststelling – is de overheid niet bereid om de financiering van de BSE-tests te blijven betalen uit algemene middelen, zoals in het verleden?

18.02 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, men spreekt wel eens over de donkere dagen voor Kerstmis. 19 december 2003 is – tot nader order – zo'n zwarte dag voor de gehele vleessector. De Ministerraad liet met dat koninklijk besluit de sector opdraaien voor de opsporing van de overdraagbare encephalopathieën bij runderen, BSE met andere woorden. Dat gebeurde toen zonder overleg. Wij vinden dat dit als kerstgebaar wel kan tellen.

Er komt een retributie ten laste van de rundveehouders en een solidariteitsbijdrage voor alle veeteeltsectoren. De regeling botste op zodanig veel kritiek, dat duizenden vertegenwoordigers uit de landbouwsector uit alle uithoeken van vooral Vlaanderen reeds tweemaal massaal de straat op zijn getrokken.

We mogen zeker niet vergeten dat het bij die mensen diep zit. Sinds het einde van de jaren '90 worden zij geconfronteerd met de ene crisis na de andere. Er was de varkenspest, het dioxineschandaal, de crisis inzake BSE, dat uit Engeland van over het water overwaarde, en de vogelpest die uit Nederland kwam.

We mogen ook niet vergeten dat onze veetelers alle noodzakelijke inspanningen geleverd hebben en nog leveren om de consument te beschermen tegen BSE en tegen de mogelijke besmetting met de menselijke variant, de ziekte van Creutzfeldt-Jakob. Elk risicomateriaal wordt vooraf verwijderd. De hersenen, het ruggenmerg en andere risicomaterialen worden allemaal vooraf secuur verwijderd. We kunnen ons dus eigenlijk niet van de indruk ontdoen dat de voedselveiligheid dankzij onze mensen uit de veeteelt aan de top staat, maar dat de financieringsaanpak zoals die nu voorligt, een echte flop is.

Zoveel is duidelijk. Ik wil dit niet afdoen als oppositietaal, wel integendeel. Het was de bekommernis van de agrariërs op de BSE-manifestatie van de vleessector in Geel. Daar waren ook twee Vlaamse volksvertegenwoordigers van de VLD aanwezig. Zij hebben de boeren hun steun betuigd en met mooie woorden verklaard dat de maatregel die destijds genomen werd in de bewuste Ministerraad van

18.02 Mark Verhaegen (CD&V): Le 19 décembre 2003, le Conseil des ministres a décidé, en l'absence de toute concertation, de répercuter le coût des tests ESB sur le secteur de la viande. Une rétribution à charge des éleveurs bovins et une cotisation de solidarité à charge de tous les secteurs de l'élevage de bétail seront instaurées. Cette décision a débouché sur deux actions du secteur qui, depuis les années nonante, erre d'une crise à l'autre. Grâce aux professionnels du secteur de l'élevage de bétail, la sécurité alimentaire est optimale. En revanche, le financement est un échec sur toute la ligne.

La mesure du 19 décembre 2003 sortit des effets particulièrement négatifs pour la Flandre. Nous espérons que le gouvernement respectera l'engagement qu'il a pris le 30 décembre 2001, c'est-à-dire de ne pas répercuter les coûts de l'ESB sur le secteur. Le ministre s'est entretenu avec onze organisations représentatives du secteur. Ce geste est tout à son honneur mais il est tardif et laisse un goût de trop peu. Le ministre demande au secteur de développer un système de financement alternatif dans le cadre duquel les coûts seraient répartis entre le traitement, la

19 december, eigenlijk niet goed was en voor Vlaanderen zeer negatief.

Wij hopen dat uw collega's rond de regeringstafel dezelfde verontwaardiging zullen uiten zodanig dat hier nog een aanpassing kan gedaan worden. Voor ons is alleszins het belangrijkste dat daar gerechtigheid geschiedt en dat het engagement van de regering uitgevoerd wordt zoals het verwoord werd op 30 december 2001, namelijk dat, ondubbelzinnig, de lasten van de BSE-tests nooit ofte nimmer op de sector mogen verhaald worden.

Mijnheer de minister, u hebt een delegatie uit de veeteelt en met name de coalitie van 11 organisaties uit de landbouwsector aanhoord. Zij danken u daarvoor. Ik vind het zeer sportief dat u dit doet. Vandaag is er echter nog een gevoel van "te laat en te weinig". Dit kan nog verholpen worden. Ik ben van mening dat u nog altijd orde op zaken kan stellen en ik hoop dat u dit ook zal doen.

U vraagt aan de vleessector een alternatief financieringsvoorstel uit te werken, waarbij de kosten moeten verdeeld worden tussen de verwerking, de distributie en de consument. Ik zal echter aantonen dat de heffing die door Europa alleen voor Belgisch vlees mag en om het even waar in de keten geheven wordt, in een open markt altijd tot gevolg zal hebben dat de Belgische boer een lagere prijs krijgt.

Sta mij toe de argumentatie op te bouwen ten opzichte van het in de Ministerraad genomen besluit van 19 december. Ik hoop dan ook dat dit naar de prullenmand zal verwezen worden.

Een eerste punt is dat de factuur ondragelijk hoog wordt. De sector moet immers de opgebouwde schuld uit het verleden afbetalen. Het gaat hier om 60 miljoen euro. Ik denk dat u dit niet kan maken. De sector zou immers gestraft worden voor een vorm van onbehoorlijk bestuur van een regering die 3 jaar de tijd gehad heeft om een degelijke regeling uit te werken en die gedurende 3 jaar geknoeid en getreuzeld heeft. De factuur met een soort van retroactieve belasting doorschuiven naar de sector - en u mag zo meteen antwoorden - vinden wij een complete aberratie.

Een tweede punt is het ontworpen koninklijk besluit dat alle realiteitsgevoel mist. Artikel 9 zegt dat slachthuizen de heffing kunnen doorrekenen aan hun afnemers. Iedereen in de sector - en ik heb er heel wat gezien - zegt dat dit zo niet werkt en dat dit onmogelijk is. Slachthuizen staan in concurrentie met bijvoorbeeld buitenlandse slachthuizen en op de internationale Europese vleesmarkt geldt de wet van de laagste prijs.

Zij zullen dus retributie en taks nooit kunnen doorrekenen aan de distributie. De verhoogde kosten voor het slachthuis zullen dientengevolge onvermijdelijk resulteren in een afwenteling naar beneden. Dat betekent dus een lagere prijs voor de boer.

Ten derde, de voorgestelde regeling is ook onaanvaardbaar, omdat ze een heel merkwaardige, bijna misplaatste solidariteit oplegt. Alleen in België moeten ook de varkens-, pluimvee- en kalversectoren mee betalen, terwijl ze in feite geen jota te maken hebben met de hele BSE-zaak.

distribution et le consommateur. Toutes les propositions auront pour effet de réduire le prix que l'éleveur belge obtiendra.

La facture de 60 millions d'euros est excessive. Le secteur se voit pénalisé par la mauvaise gestion des pouvoirs publics. La loi autorise les abattoirs à facturer les frais mais, dans la pratique, la concurrence avec les abattoirs étrangers les en empêche.

Par ailleurs, la Belgique est le seul pays à imposer une solidarité malvenue aux secteurs du porc, du veau et de la volaille, c'est-à-dire des secteurs exclusivement flamands. Les secteurs du porc et de la volaille ont déjà suffisamment souffert de l'interdiction des farines animales, une mesure pour laquelle l'Etat belge n'a pas prévu d'indemnités.

La cotisation de santé entraîne une distorsion de concurrence qui se traduira par un repli sur les abattoirs étrangers avec, à la clef, des milliers d'emplois menacés. Les abattoirs sont transformés sans concertation préalable en une sorte de bureau d'encaissement. Ils supportent les charges administratives et la responsabilité financière.

En Belgique, les prix des tests ESB sont excessivement élevés et les résultats ne sont disponibles que trente heures après l'abattage. La libre concurrence devrait pouvoir jouer pour faire baisser les prix. Les résultats doivent être communiqués plus rapidement.

Le secteur de la viande garantit déjà la sécurité alimentaire. Les tests ESB ne sont en réalité que des contrôles supplémentaires dont la Santé publique supporte le coût. Qui plus est, depuis 2003, l'Europe fait en sorte que la Belgique intervient dans ce coût à hauteur de 40 euros.

Collega's, er is slechts één antwoord. De varkens- en pluimveehouderijen zijn voor meer dan 90% Vlaamse sectoren. Andermaal blijkt, zoals al werd aangehaald door de heer Bultinck, de solidariteit in één richting te gaan. Dat is onze perceptie.

De heer Bultinck heeft ook gezegd dat veel had kunnen worden voorkomen als de Staatshervorming verder zou zijn doorgevoerd. Wanneer de economische sector van de landbouw mee zou zijn geregionaliseerd, zou de hele BSE-affaire louter een zaak van Volksgezondheid zijn geweest. Er zou dan geen mogelijkheid bestaan om uit te wijken naar andere subsectoren van de landbouwsector.

We mogen trouwens ook niet vergeten dat de varkens- en pluimveehouderij al ruim hun aandeel van de gevolgen van de BSE-problematiek hebben betaald. Zo kregen ze te kampen met de verstrekende gevolgen van de dierenmeelban, waarbij er moest worden overgeschakeld van veevoeder op basis van dierenmeel naar veevoeder op basis van plantaardige eiwitten. Die ban werd zowel in België als in Europa ingevoerd, maar bij ons gebeurde dat zonder enige financiële tegemoetkoming van de overheid. Er was zelfs geen overgangsregeling.

Ten vierde, de gezondheidsbijdrage, zoals ze door de regering werd uitgewerkt, vinden we concurrentievervalsend. Ze zal ertoe leiden dat de verschillende veeteeltsectoren zullen uitwijken naar buitenlandse slachthuizen. Een dergelijke regeling benadeelt sterk de eigen productie en de Belgische slachthuizen en brengt duizenden arbeidsplaatsen in gevaar.

Ten vijfde, de voorgestelde regeling legt de financiering van de BSE-testen integraal ten laste van de slachthuizen. De slachthuizen worden zonder voorafgaande consultatie ingeschakeld als een soort pro deo incassobureau en dragen dan ook de administratieve lasten, de werkingslasten en de financiële verantwoordelijkheid die heel zwaar is. Voor kleine vergissingen worden immers exorbitant zware sancties opgelegd.

Ten slotte zijn er ook de buitensporig dure prijzen van de BSE-testen. Sedert drie jaar laten privé-labo's zich hiervoor rijkelijk betalen. De kostprijs van de testen is nergens zo hoog als in België, ook vandaag nog. De regering moet dringend maatregelen nemen om het wanbeleid ongedaan te maken. Ik heb begrepen dat de minister daar zeker aan werkt.

Ook werd mij gemeld dat het lang duurt alvorens de resultaten worden meegedeeld. Ook hier spant ons land de kroon. Het duurt tot meer dan 30 uur na het slachten alvorens de resultaten bekend zijn. Daardoor wordt de sector met extralasten opgehadeld en zal de concurrentiepositie van de Belgische slachthuizen verder worden aangetast.

De slachthuissector vraagt zelf de keuze te hebben met welk – uiteraard geaccrediteerd – labo zij mogen en kunnen samenwerken. Hier moeten we dus zeker de vrije markt laten spelen.

De kern van mijn betoog – daarmee sluit ik af – is dat het hier eigenlijk over extracontroles gaat. De vleeskolom garandeert al op een performante wijze de voedselveiligheid. Ik heb dat trachten aan te

En conclusion, les coûts ne peuvent être répercutés sur le secteur de la viande ni sur le consommateur. Il est exclu de lever des taxes supplémentaires.

Qu'en est-il de la rétroactivité de la réglementation, de la répercussion de la taxe sur les agriculteurs, de la perte de compétitivité, de l'impact sur les abattoirs, du prix des tests et de l'attente des résultats?

Quels sont les résultats de la concertation avec les Régions?

Quelles conclusions le gouvernement tire-t-il de l'avis du Conseil d'Etat? Quelle est la réaction du gouvernement vis-à-vis de la Commission européenne?

Qu'en est-il du protocole avec le secteur de la distribution?

tonen. Het gaat hier eigenlijk om supplementaire veiligheidstesten die een soort omniumverzekering bovenop een andere omniumverzekering zijn. Dat deze kosten dan ook moeten worden geput uit het budget van Volksgezondheid is voor mij een logische zaak. Bovendien mag en kan België vanaf 2003 per test 40 euro plus BTW bijleggen van Europa.

De kostprijs voor marktconforme tests zal, in vergelijking met de buurlanden, zeker gemakkelijk beneden die grens van 40 euro kunnen blijven als we die inspanningen doortrekken. Voor 1 januari 2003 waren er zelfs geen bepalingen die een interventie van de lidstaat verboden, waardoor de overheid eigenlijk alle kosten tot 31 december 2002 sowieso volledig ten laste kon nemen. De enige sluitende oplossing is en blijft het bekostigen van de BSE-onderzoeken met gemeenschapsgelden, zoals dat in andere Europese landen ook gebeurt, uiteraard in de mate waarin het door Europa is toegelaten.

Ik verwijs hier ook naar het amendement dat onze partij twee jaar geleden indiende.

De conclusie is eigenlijk dat noch de vleessector noch de consument op kosten mag worden gejaagd. Er mogen ook geen bijkomende of verdoken belastingheffingen of taksen worden geheven.

Mijnheer de minister, ik denk dat het geduld van de vleessector hier lang op de proef is gesteld. Het probleem sleept al lang aan, maar ik weet ook dat u een man van rede bent, een man van het platteland. U gaat dit zeker niet laten doorgaan.

Ik wil in mijn interpellatie een aantal heel concrete, korte vragen stellen.

Wat gebeurt er met de retroactiviteit van die ontworpen regeling, met de afwenteling van de belasting en de retributie op de boeren in verband met de solidariteitsregeling, met het verlies aan concurrentiekracht van de Belgische veeteelt en economie, met de impact van de regeling op de slachthuizen, met de prijzen die voor de BSE-tests worden aangerekend en met de wachttijden vooraleer er resultaten worden bekendgemaakt? Wat is het resultaat van het overleg dat ondertussen waarschijnlijk met de Gewesten is gevoerd? Welke conclusies trekt de regering uit het advies van de Raad van State en wat is de reactie van de Europese Commissie, als die al beschikbaar is?

Ten slotte, wat is de stand van zaken bij de aangekondigde uitwerking van een protocol met de distributiesector om de BSE-kosten ook stroomafwaarts door te rekenen?

Dat zijn mijn vragen.

18.03 **Yolande Avontroodt** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik kan eigenlijk heel kort zijn, want een deel van mijn vragen zijn achterhaald vermits inmiddels heel duidelijk is gebleken dat u wel overleg met de sector hebt gehad. Dit wil natuurlijk niet zeggen dat er een verhaal van solidariteit is, waarin ik mij echt kan vinden. De verschillende crisissen hebben keer op keer serieuze financiële inspanningen van de overheid gevraagd. Dat moet men ook

18.03 **Yolande Avontroodt** (VLD): Un volet de ma question initiale est dépassé. En effet, il y a déjà eu concertation avec le secteur.

Les pouvoirs publics ont déjà

durven zeggen, mijnheer Verhaegen. Er zijn de voorbije jaren ontzettende inspanningen geleverd vanuit de overheid naar de sector. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat men nu niet wordt geconfronteerd met de kostprijs van die BSE-tests, zolang we die nog moeten doen. Dit is inderdaad een verhaal van bijkomende lasten. Dat was aangekondigd. Dat is juist, maar de manier waarop en de solidariteit wordt intern niet zo goed gesmaakt.

Feit is dat de ganse vleessector het verwerpt, dat daar overleg nodig is en dat daar een uitweg mogelijk moet zijn. Ik denk trouwens dat u en de regering daartoe al een aanzet gegeven hebben gezien de ontwikkelingen na de betoging.

Mijnheer de minister, ik ben wel vragende partij – ook de heer Verhaegen heeft dat terecht gevraagd – voor een marktconforme prijs voor de BSE-tests. Het kan niet zijn dat dit op een niet-marktconforme manier gebeurt. Ik heb vroeger ook al de vraag gesteld naar de recuperatie van de BTW. Als men het onmiddellijk zou aanrekenen aan de bedrijven kunnen ze de BTW recupereren, wat nu niet het geval. Ik denk dat dit ook een piste is die bewandeld zou kunnen worden. Zoals we bij de dioxinecrisis gezien hebben en zoals we het nu weer zien is de grote zorg natuurlijk de concurrentiepositie. We hebben een klein land. De concurrentiepositie is wat dat betreft natuurlijk vlug in het gedrang qua import als het vlees goedkoper wordt omdat wij de veiligheid op deze manier garanderen. Dat is een bedreiging die natuurlijk de sector maar ook de consument niet ten goede komt. We worden dan geconfronteerd met, enerzijds, de veiligheidsmaatregelen en, anderzijds, de prijs. Ik vind wel dat veiligheid een prijs heeft. Los daarvan mag de concurrentie echter niet vervalst worden. Eigenlijk zijn mijn vragen heel duidelijk. Mijnheer de minister, op welke manier zult u met het resultaat van het overleg toch nog tot een compromis kunnen komen met de sector?

18.04 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal nog eenmaal herhalen dat ons voorstel geenszins beoogt de kosten van de BSE-tests te laten dragen door de veehouderij - ik moet het principe herhalen want het is belangrijk dat men dit duidelijk zegt - noch door de vleessector in het algemeen. Dit misverstand ligt misschien en zelfs waarschijnlijk aan de basis van het verzet van verschillende organisaties. Wij betwijfelen dat onze regeling een grote impact zal hebben op de veehouderij en de vleessector, te meer daar de landbouworganisatie geen bezwaar had tegen een eerder uitgewerkt voorstel - ik heb dat al gezegd in de plenaire vergadering – van eind 2002 dat gebaseerd was op identiek dezelfde uitgangsprincipes als de huidige regeling. Ik herhaal ze even. Het was een solidarisering van 100% - hier maar de helft - van alle vleessoorten.

Ten tweede, de kosten worden gedragen door de eindverbruiker van het vlees.

De hele sector, inclusief de veehouderij, schaarde zich achter deze ontwerpregeling. Wegens een aantal fundamentele bezwaren van de Europese Commissie moest dit voorstel worden aangepast. Bij de uitwerking van de huidige regeling werd echter niet geraakt aan de uitgangsprincipes waarover een akkoord werd bereikt. Het verschil was dat het hele stelsel georganiseerd werd door de distributiesector. Ik herhaal en beklemtoon dat de Europese Commissie dit verboden

fourni d'énormes efforts pour le secteur. La solidarité joue pleinement. Les tests représentent une charge supplémentaire pour le secteur. C'est pourquoi je demande un prix conforme au marché pour les tests ESB et la récupération de la TVA. La sécurité a un prix, mais il ne peut être question de fausser la concurrence.

Comment le ministre coulera-t-il dans un texte de compromis les résultats de la concertation avec le secteur?

18.04 **Rudy Demotte**, ministre: Je doute fortement que ladite réglementation ait une grande incidence sur les secteurs de l'élevage et de la viande. D'ailleurs, les organisations agricoles n'avaient aucune objection quant à la proposition datant de fin 2002 et qui est à présent reprise. Le principe demeure inchangé, sauf en ce qui concerne la solidarité. Les frais sont supportés par le consommateur final. Tous les secteurs ont approuvé la proposition mais celle-ci doit à présent être adaptée à la demande de l'Union européenne. La Commission européenne estime que le secteur de la distribution ne peut plus intervenir en la matière car cela entraînerait une distorsion de la concurrence.

Les discussions sont en cours

heeft en niet minister Demotte. De Commissie stelt dat de distributiesector geen rol meer mag spelen omdat op die manier de concurrentie wordt tegengegaan.

Ik kom tot het overleg met de sector. Ik wens erop te wijzen dat de discussies inzake de financiering van de BSE-tests reeds meer dan twee jaar aan de gang is. Gedurende deze periode heeft meermaals overleg plaatsgehad met de verschillende sectoren. Dit betekent echter niet dat er een consensus bestond. Dat zeg ik niet. Een consensus bereiken is heel moeilijk omdat de sectoren zeer corporatistisch reageren, niet alleen onderling maar zelfs binnen de sectoren. Voor de overheid is het zeer moeilijk een consensus te bereiken.

Op 15 januari 2004 heeft nogmaals overleg met de sector plaatsgevonden. Op dit overleg hebben wij ons geëngageerd om de dialoog met de sector gaande te houden. In de Ministerraad van 19 december 2003 werd beslist - u hebt hiernaar verwezen - dat de impact van onze financieringsregeling binnen de zes maanden na de inwerkingtreding geëvalueerd moet worden. In deze context is frequent overleg essentieel. Mijn medewerkers of ikzelf zullen de sector in de toekomst nog regelmatig ontmoeten. Ik meen dat het zelfs morgen moet gebeuren.

Een ander punt. De nieuwe regeling bepaalt dat de voorgestelde tarieven zullen worden aangepast op basis van de kostprijs van de BSE-testprocedures. Ik beklemtoon dat het over BSE-testprocedures gaat en niet alleen over de eigenlijke tests. Een testprocedure bestaat immers uit verschillende stappen en elke stap heeft een kostenplaatje. Indien de kostprijs kan dalen zijn we heel tevreden. Op dit ogenblik legt het FAVV de laatste hand aan de procedure om op korte termijn de kostprijs aanzienlijk te reduceren.

Momenteel wordt door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen een procedure gefinaliseerd om op korte termijn de kostprijs aanzienlijk te reduceren. Vorige vrijdag heb ik in de regering een voorstel gedaan om de tests op de markt te brengen. Zodoende ontstaat er concurrentie tussen de verschillende laboratoria. Ik had dat al aangekondigd en nu is het zover. Die concurrentie zal de prijzen doen dalen. Dat betekent niet dat dit voor ons genoeg is. Dit is volgens mij een dynamische procedure en de prijzen zullen in de toekomst nog dalen. Men mag echter de prijzen niet doen dalen met nadelige gevolgen voor de kwaliteit. Wat de mensen evenwel vragen, is een paradox. Zij vragen een hogere kwaliteit van verdediging tegen besmetting, maar zij wensen ook minder te betalen. We moeten eerlijk zijn en aan de mensen durven zeggen dat zij als consument moeten weten dat de overheid niet altijd mag tussenkomen en dat wij het stelsel niet op een zodanige wijze kunnen organiseren dat alle meerkosten verbonden aan de kwaliteit door de overheid worden betaald.

Wij moeten wat betreft de voedselketen steeds voorzichtiger zijn. Ons stelsel moet daarmee rekening houden. Wij hebben het vandaag over de BSE-tests en over één sector, met name de rundveesector. Bijna 50% van de rundveeteelt wordt gedaan in Vlaanderen en 50% in Wallonië. Ik weet niet hoeveel er aan rundveeteelt wordt gedaan in Brussel. We kunnen niet op voorhand zeggen dat morgen de pluimveesector of de sector van de varkensteelt niet te kampen zal

depuis deux ans déjà. Je n'ai jamais affirmé qu'il existait un consensus mais bien qu'une concertation permanente était nécessaire et celle-ci a effectivement lieu.

Lors du Conseil des ministres du 19 décembre 2003, il a été décidé d'évaluer l'incidence de la réglementation dans un délai de six mois à dater de son entrée en vigueur.

Je rencontrerai encore régulièrement des représentants du secteur.

Les tarifs seront adaptés en tenant compte du coût des procédures des tests ESB, pas seulement donc sur la base du coût du test proprement dit, dans la mesure où chaque étape de la procédure a un coût. L'AFSCA met actuellement la dernière main à une procédure qui devrait sensiblement réduire le coût.

La semaine dernière, nous avons décidé, en Conseil des ministres, d'autoriser la commercialisation des tests, ce qui devrait faire baisser les prix, la libre concurrence aidant. Il est évident que la qualité des tests ne peut pas être compromise. Il faut que le consommateur sache que les autorités ne peuvent pas toujours supporter tous les frais. Nous voulons diminuer les risques dans la chaîne alimentaire. S'il est aujourd'hui question de tests ESB pour les bovins, l'on ne peut exclure que demain, les secteurs avicole et porcin soient touchés par d'autres maladies. Aussi devons-nous mettre en place un système permettant d'intervenir rapidement et de financer ces mesures.

Etant donné que la dette contractée auprès du BIRB doit être apurée par le biais d'une partie des cotisations de santé, celles-ci seront plus élevées que les coûts des tests ESB au cours

hebben met besmetting en met ziekten waarvan wij nu nog geen weet hebben. Dat is een van onze bezorgdheden. Wij moeten dus niet alleen voor BSE-tests maar ook in het algemeen een stelsel opbouwen om in de verschillende sectoren vlug maatregelen te kunnen nemen en te kunnen financieren.

Ons voorstel voorziet erin dat de openstaande schuld bij het BIRB zal aangezuiverd worden via een deel van de gezondheidsbijdrage. De heer Verhaegen heeft het herhaald. De eerstkomende vijf jaar zal hierdoor het jaarlijks geïnde bedrag van de gezondheidsbijdrage hoger zijn dan de jaarlijkse reële kost van de BSE-tests. Deze meerkost wordt via het systeem van doorrekening betaald – dat is ons doel – door de consument.

Wat betreft de solidarisering, dient de volgende nuance te worden gemaakt. De retributie van 17 euro per test per rund is niet gesolidariseerd. Via de retributies werd reeds 25% van de kostprijs van de BSE-tests gedekt. Voor de gezondheidsbijdrage is de solidariteit met andere vleessectoren beperkt – ik heb dat al gezegd – tot 50%. Ik wens te herhalen dat het solidariteitsprincipe reeds voorzien was in het voorstel van mei 2002. De ganse vleessector, inclusief de veehouderij, schaarde zich toen achter dit voorstel. De Raad van State – dat was ook een vraag die gesteld werd – heeft geen principiële bezwaren geformuleerd - ik beschik dus nu over zijn advies – tegenover de uitgewerkte regeling. Hij heeft enkel gesteld dat het artikel dat betrekking heeft op een mogelijke verlaging van het bedrag van de retributie en de gezondheidsbijdrage ook bij wet moet worden bekrachtigd, zoals ook voor het ontwerp van KB het geval is. Ik hoop dat het zal gebeuren. Het is natuurlijk goed nieuws dat het gebeurt.

Het ontwerp van koninklijk besluit werd genotificeerd aan de Europese Commissie. De Europese Commissie heeft nog niet gereageerd. Overleg is gisteren opgestart met de sectoren die betrokken zijn in de doorrekening van de gezondheidsbijdrage tot aan de eindverbruiker. Het doel van dit overleg is tweedelig. Ten eerste, we wensen het principiële engagement van de betrokken sectoren dat in geen geval de gezondheidsbijdrage zal afgewenteld worden op de veehouder. Ten tweede, de praktische modaliteiten van de doorrekening worden uitgewerkt en vastgesteld in een protocol. Alle mogelijke garanties zullen worden ingebouwd om de landbouwsector te vrijwaren.

In dat overleg gaan wij verder dan wat was bepaald in de beslissing van de Ministerraad van 19 december 2003. Naast de distributiesector worden tevens de slachthuizen, de uitsnijderijen, de slaggers en de vleesverwerkende industrie betrokken in het overleg.

Wat de tegemoetkoming van de overheid betreft, kan ik het volgende zeggen. Men zegt dat een totale financiering door de overheid niet toegelaten is door Europa. De sector dient bijgevolg steeds een deel van de lasten te dragen. Ik herhaal nogmaals duidelijk dat wij wensen de kosten te doen dalen.

In 2001 heeft de federale overheid beslist om de kosten van de BSE-testen niet langer door de schatkist te laten dragen. Wij respecteren die beslissing.

des premières années. L'objectif est de répercuter les surcoûts sur le consommateur. La rétribution de 17 euros par test n'est pas solidarisée. Le principe de solidarité était déjà inscrit dans la proposition du mois de mai 2002 qui était soutenue par l'ensemble du secteur de la viande. Le Conseil d'Etat n'a formulé aucune critique à l'égard de la réglementation élaborée. Il a uniquement indiqué que l'article portant sur la possibilité de réduire la rétribution devait être sanctionné par une loi. Le projet d'arrêté royal a été notifié à la Commission européenne mais cette dernière n'a pas encore réagi. J'ai entamé une concertation avec les secteurs concernés en vue d'obtenir un engagement de principe selon lequel la cotisation de santé ne sera pas répercutée sur les éleveurs de bétail. Les modalités pratiques de l'imputation seront consignées dans un protocole.

Les abattoirs aussi bien que les ateliers de découpe, les bouchers aussi bien que les entreprises de transformation de la viande sont associés à la concertation.

L'Europe ne permet pas un financement total par les pouvoirs publics: le secteur doit en supporter au moins une partie. En 2001, le gouvernement a en outre décidé que le Trésor public ne supporterait plus le coût. Toutes les bêtes abattues doivent être soumises à une expertise vétérinaire et ces expertises ne sont pas davantage financées par les autorités publiques. Nous n'avons pas l'intention de remettre en question les systèmes de financement externe existant dans le cadre de la réglementation européenne. Je suis disposé à écouter toute autre proposition pourvu qu'elle n'implique pas que les pouvoirs publics doivent tout payer.

De uitvoering van de BSE-testen is een Europese verplichting.

Evenzo is het verplicht om alle geslachte dieren te onderwerpen aan een veterinaire keuring. Dat is eveneens een maatregel ter bescherming van de consument en deze wordt evenmin door de overheid gefinancierd.

Wij wensen alle bestaande externe financieringsstelsels in het kader van de Europese reglementering niet op de helling te zetten.

Als conclusie wil ik duidelijk stellen dat ik steeds bereid ben om te luisteren naar alternatieven. Het dienen echter wel werkzame voorstellen te zijn. Voorstellen waarbij de overheid alles betaalt, zijn dus niet aanvaardbaar.

18.05 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, uiteraard dank ik u beleefdheidshalve voor uw zeer uitgebreid antwoord.

Ik denk dat ik toch een uitdrukkelijk politieke “maar” moet formuleren. U formuleert een aantal zeer mooie principes. U zegt dat het geenszins de bedoeling is om de landbouwsector te treffen. Het risico van uw maatregelen is echter dat het er in de praktijk toch wel eens zou kunnen op neerkomen dat u die cruciale schakel, die productieschakel, de landbouwsector wel degelijk treft, als puntje bij paaltje komt. Ik wil daarvoor toch nog eens zeer uitdrukkelijk waarschuwen en u met aandrang verzoeken daaraan de nodige aandacht te schenken. Het is niet voldoende mooie principes te formuleren. Hoewel u zegt dat het niet de bedoeling is om de sector met nieuwe lasten op te zadelen is het risico zeer reëel is dat hij wel nieuwe lasten moet incasseren.

Ik hoop dat ik u er niet van moet overtuigen dat die sector het al zeer moeilijk heeft, zowel de landbouwsector als bij uitbreiding de hele vleessector. Door een opeenvolging van voedselcrisisen, die wij ook in de vorige legislaturen hebben meegemaakt, zit die sector nu al in zeer nauwe schoentjes. Daar kan werkelijk niets meer bij. Betrokkenen bevinden zich nu al ver onder het waterpeil wat de beleidsmogelijkheden op hun eigen bedrijven betreft.

Een tweede element is de bezorgdheid voor onze exportsector. Niet toevallig exporteren wij flink wat vleesproducten. De essentie is dat – in het kader van een vrije markt en de normale spelregels van vraag en aanbod – onze prijzen onrechtstreeks, door afgeleide maatregelen, stijgen en het gevolg is dan dat wij minder concurrentieel worden. Dat is de harde economische realiteit waar wij niet omheen kunnen. Dit kan niet de bedoeling zijn van de maatregel.

Ik neem akte van het feit dat u bereid blijft om met de sector te overleggen. U zegt ook dat u het voorstel dat zij tegen het einde van de week zullen doen wil bekijken. Ik ga er echter van uit dat het zeer moeilijk zal zijn om een consensus te vinden tussen de voorstellen van uw ministerie en die van de sector die, als ik goed ben geïnformeerd, een vrij duidelijk standpunt heeft.

Tot slot, ik betreur – het is jammer genoeg klassiek geworden – dat u bij de uitvoering van de retroactieve maatregelen blijft, namelijk dat de prefinanciering voor een belangrijk deel moet worden terugbetaald.

18.05 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Le ministre déclare qu'il n'entend pas toucher le secteur agricole mais les mesures prises aboutiraient en pratique à ce que l'agriculture soit bel et bien touchée. Les principes seuls ne suffisent pas. L'agriculture et tout le secteur de la viande se trouvent déjà en difficulté après plusieurs crises alimentaires successives.

La position concurrentielle de la Belgique me préoccupe également, étant donné que nous exportons beaucoup de viande. Je me réjouis de la volonté du ministre d'engager une concertation avec ce secteur mais, à mon sens, il ne sera pas aisé de parvenir à un consensus sur la base des propositions formulées par son département. Je regrette que le ministre maintienne la mesure rétroactive entraînant un remboursement du financement de la BRI. J'estime aussi que nous devrions mener un débat sur le financement de la sécurité alimentaire mais ce remboursement n'est à mon avis pas une bonne chose. Il est par ailleurs regrettable que l'Europe rejette la possibilité d'un financement par les autorités. Dans le cadre de ce dossier, la Belgique devrait hausser le ton au sein de l'Union européenne.

Dat is een retroactieve maatregel. Wij zullen dit blijven betreuren. Het verhaal van een solidarisering tussen de sectoren klinkt zeer mooi. Ik ben het met u eens dat wij ten gronde moeten debatteren over de hele financiering van de voedselcrisis en de voedselveiligheidsproblematiek, maar dat is nu niet het onderwerp van deze interpellatie. Het is echter niet goed om de niet direct betrokken sectoren, de pluimvee- en varkenssector, te verplichten om mee te betalen.

Mijnheer de minister, u kunt zwaaien met Europese spelregels die ons nu zouden verbieden om de BSE-tests 100% te betalen. Ik betreur dit. Wij blijven zeggen dat de BSE-tests in het kader van de voedselveiligheid voor 100% van de algemene middelen moeten worden betaald. Daarin blijven wij de sector steunen. Dat is de properste oplossing. Misschien moeten wij maar eens leren om in de plaats van altijd de vlijtigste leerling in de Europese klas te willen zijn ook eens met onze vuist op de Europese tafel te slaan en dit in vraag stellen. Europa mag niet altijd een excuus zijn om onpopulaire maatregelen te nemen.

Mijnheer de voorzitter, ik dien dan ook een motie in.

18.06 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de minister, uw antwoord stelt mij minder teleur dan het antwoord dat u gaf op de vraag op de dag van de boerenbetoging. U laat ditmaal ruimte en garanties voor de vleessector. Dat is een goede zaak. Het is ook goed dat u onderhandeld hebt met wat ik de coalitie van de elf landbouworganisaties noem. Zij zullen zeker een voorstel doen. Waarom doen zij een voorstel? Zij doen dat omdat zij met de rug tegen de muur staan..

Vermits de regering mordicus vasthoudt aan de beslissing dat het haar niets mag kosten - en de laatste woorden die u aanhaalde spreken daarbij boekdelen -, gaan de sectoren samen zoeken naar een oplossing om een sluitend systeem te vinden om deze kosten door te rekenen in de richting van de consument. Dit is wat vergelijkbaar met de invoering van de "vleestax". De sector stond toen ook met de rug tegen de muur, maar uiteindelijk is men tot een consensus gekomen. De overheid wenste toen ook haar verplichtingen niet na te komen.

Het doorrekenen van deze kosten zal zeker ook in ongenade vallen bij de horeca en de distributie. Ik heb de documenten van Fedis nagekeken. Men heeft de perceptie dat dit een soort van sluikse belastingverhoging is hoewel wij toch al in het koppeloton zitten van de belastingsdruk in Europa. Ik denk dus dat wij niet mogen toegeven om hier opnieuw een verdoezelde vleesheffing in te voeren, waarbij de consument uiteindelijk het gelag zal betalen. Ik sluit mij dus aan bij mijn vorige collega. Wij wensen enkel en alleen een sluitende overheidsfinanciering die werkt en zonder afwenteling, noch op de vleessector, noch op de consument. Alleen een dergelijke regeling kunnen wij goedkeuren en vandaar dat ik dus ook het voorbeeld van de heer Bultinck ter harte neem en een motie van aanbeveling wens in te dienen.

18.07 Minister Rudy Demotte: Ik kan hierop slechts kort reageren vermits wij vandaag nog veel werk hebben. Ik wens hierop toch twee dingen te zeggen.

18.06 Mark Verhaegen (CD&V): La réponse du ministre s'avère moins décevante que sa réaction le jour de la manifestation des agriculteurs. Il offre certaines garanties au secteur de la viande. Le dos au mur, les organisations agricoles lui soumettront certainement une proposition. Malheureusement, la décision selon laquelle les autorités ne prendront pas en charge le financement subsiste. Les organisations agricoles tenteront de développer un système où les coûts seront répercutés sur le consommateur. Or, un tel système n'emportera guère l'adhésion des secteurs de l'horeca et de la distribution et FEDIS a déjà qualifié cette piste de hausse d'impôt déguisée. Nous estimons que la seule et unique solution consiste à organiser un financement public adéquat, sans que les consommateurs ni les agriculteurs ne doivent en supporter les coûts.

18.07 Rudy Demotte, ministre: M. Bultinck craint que le système ESB actuel nuise à notre

Ten eerste, ik zou graag op het grondige argument van mijnheer Bultinck willen reageren, namelijk: wij zijn in een vrijmarkteconomie en indien wij het stelsel zo laten, zou dit onze competitiviteit kunnen aantasten. Dit hoor ik ook van de boerenorganisaties en van de vleessector. Als voormalig minister van Economie ben ik daarvan niet helemaal overtuigd. Men mag economie immers beschouwen als een zeer psychologisch spel dat door twee verschillende mechanismen kan werken. Het eerste noemt men de "pusheconomie".

Men heeft een product, men brengt het op de markt, en men hoopt dat er een vraag zal bestaan vanwege mensen die bereid zijn dat product te kopen. Dat is een "pusheconomie".

Daarnaast bestaat het concept van een "pulleconomie". Daar gaat het om producten die gevraagd worden door de consument. Ik heb het al oppervlakkig aangeraakt, maar ik heb daar nog geen redenering bij weergegeven. De consument is nu vragende partij om producten van een hogere kwaliteit te krijgen, dus: om veiliger vlees in zijn bord te krijgen. Een deel van de consumenten – men moet ook sociaal zijn – is bereid is meer te betalen om de kwaliteit te waarborgen. Wat is onze rol? Onze rol als Staat is natuurlijk niet op voorhand te zeggen: u gaat dit of dat produceren omdat dat beantwoordt aan de vraag van de consument. Dat heeft geen zin. Maar men moet er natuurlijk wel voor zorgen dat onze producten – in de voedselketen is dat toch heel belangrijk – aan hoge kwaliteitsvoorwaarden beantwoorden.

Ik ben dus niet a priori bang dat de prijzen voor ons een nadeel zouden zijn. De dioxinecrisis heeft hier in België al tot het tegenovergestelde geleid. Toen wij de dioxinecrisis moesten doormaken werden onze producten – volgens mij niet altijd terecht – beschouwd als slechte, besmette producten. Men heeft dus een groot marktaandeel verloren in het buitenland, in onze buurlanden en zelfs in Azië. Ik herinner mij nog dat Louis Michel een zeer actieve diplomatie moest voeren om ons deel van de markt daar te vrijwaren. Men mag hier dus niet een karikatuur maken door te zeggen dat dit automatisch onze competitiviteit zal aantasten. Ik kan dat argument begrijpen, maar ik zeg u dat dit moet genuanceerd worden.

Een tweede zaak die ik hier wil zeggen betreft wat u in uw vragen de retroactiviteit noemt. Dat is hier niet het principe. Men spreekt hier over een schuld. In 2001 was ik nog geen minister van Volksgezondheid en zelfs geen minister van Economie maar ik was in de Franse Gemeenschap bezig met het budget, ook een moeilijke oefening.

Destijds was ik in de Franse Gemeenschap bevoegd voor het budget, wat ook een moeilijke oefening was. In 2001 besloot onze regering dat men de testen niet meer door de BIRB mocht laten betalen.

We zijn thans in 2004 en u zei dat betrokkenen met de rug tegen de muur staan en dat er een oplossing uit de bus zal moeten komen. Welnu, wij stonden ook met onze rug tegen de muur want de BIRB had eigenlijk geen geld meer om de testen te betalen.

Ik geef u de situatie weer zoals ik ze heb ontdekt toen ik op het departement toekwam. Men moet de schuld kunnen betalen want het is niet mogelijk dat de overheid altijd voor de anderen betaalt. Ik weet

compétitivité. En qualité d'ancien ministre de l'Economie, je n'en suis pas convaincu. L'économie est un jeu psychologique qui fonctionne selon deux mécanismes possibles. Dans l'économie poussée par l'offre, un produit est lancé sur le marché, dans l'espoir que les consommateurs l'achèteront. Dans le cas de l'économie tirée par la demande, un produit fait l'objet d'une demande de la part des consommateurs. Aujourd'hui, les consommateurs sont demandeurs d'une viande de qualité et plus saine, et une partie des acheteurs est également disposée à déboursier davantage à cet effet.

Il n'incombe pas à l'Etat de déterminer ce qui doit être produit, mais de faire en sorte que nos produits satisfassent aux normes de qualité. Je ne pense donc pas que les prix constituent nécessairement un inconvénient. Pendant la crise de la dioxine, nos produits avaient déjà été mal considérés et notre part de marché à l'étranger avait considérablement diminué.

Je comprends l'opinion de M. Bultinck, mais il conviendrait de la nuancer.

Il n'est pas question de rétroactivité, mais d'une dette. Les pouvoirs publics ne peuvent pas toujours tout payer. Voilà des propos qui peuvent paraître libéraux, mais le gouvernement souhaite avant tout améliorer la qualité.

dat dit een beetje liberaal klinkt, maar in dit geval moet men durven zeggen dat het bedoeling is van de regering om een hoog kwaliteitsniveau te waarborgen. Men mag niet steeds de Staat hiervoor laten opdraaien.

18.08 Mark Verhaegen (CD&V): De voedselveiligheid is wat ons betreft al verzekerd. Men neemt dus een extra maatregel. Ons vlees is wereldwijd bekend als een product van topkwaliteit, dat is belangrijk.

U sprak ook even over de mogelijkheid dat het vlees duurder wordt. We moeten er echter rekening mee houden dat vlees in ieders bereik moet blijven. Het is een onderdeel van de voedingsdriehoek. Het is rijk aan essentiële voedingsstoffen en het is vooral belangrijk voor opgroeiende kinderen. Ik zou dus voorzichtig zijn om daarop bijkomende taksen te leggen.

18.08 Mark Verhaegen (CD&V): La question de la sécurité alimentaire est déjà réglée. Notre viande reçoit partout la meilleure appréciation en matière de qualité. Il s'agit donc d'une mesure supplémentaire qui est prise.

Le ministre a laissé entendre que la viande pourrait devenir plus chère. Or, la viande fait partie du triangle alimentaire. Elle contient de grandes quantités de nutriments essentiels pour les enfants. La viande doit donc demeurer une denrée accessible.

Motions Moties

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées. Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une première motion de recommandation a été déposée par MM. Koen Bultinck et Jan Mortelmans et est libellée comme suit:

“La Chambre,

ayant entendu les interpellations de MM. Mark Verhaegen et Koen Bultinck et la réponse du ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, demande au gouvernement

- de ne pas imposer de mesures rétroactives;
- de ne pas imposer de contribution aux secteurs qui ne sont pas directement concernés (les secteurs avicole et porcin);
- de privilégier le financement des test ESB par les moyens généraux.”

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Koen Bultinck en Jan Mortelmans en luidt als volgt:

“De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heren Mark Verhaegen en Koen Bultinck en het antwoord van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, vraagt de regering

- geen retroactieve maatregelen op te leggen;
- geen bijdragen op te leggen aan niet-direct betrokken sectoren (pluimvee- en varkenssector);
- de BSE-testen verder te financieren uit de algemene middelen.”

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par M. Mark Verhaegen et est libellée comme suit:

“La Chambre,

ayant entendu les interpellations de MM. Mark Verhaegen et Koen Bultinck et la réponse du ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, recommande au gouvernement

- de retirer le projet d'arrêté royal relatif au financement des tests ESB;
- de prévoir dans le cadre des directives européennes, un financement public pour les tests ESB;
- de veiller à une réduction drastique des frais liés aux tests ESB.”

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Mark Verhaegen en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heren Mark Verhaegen en Koen Bultinck

en het antwoord van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

beveelt de regering aan

- het ontwerp koninklijk besluit ter financiering van de BSE-testen in te trekken;
- binnen het kader van de Europese richtlijnen te voorzien in overheidsfinanciering voor de BSE-testen;
- erop toe te zien dat de kosten voor de BSE-testen drastisch verlagen."

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Hilde Dierickx et Anissa Tamsamani et par M. Eric Libert.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Hilde Dierickx en Anissa Tamsamani en door de heer Eric Libert.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Collega's, ik stel voor dat we de twee laatste vragen voor vandaag nemen, de vragen van de heren Muls en Mortelmans.

(...): Mijnheer de voorzitter, ik ken ook de tijd. U bent voorzitter van deze commissie. Als u 40 vragen plant na 15.00 uur, dan weten we ook wel dat we niet om 18.00 uur zullen gedaan hebben. Ik zou u eigenlijk willen vragen om daarmee in de toekomst rekening te houden, zeker als er interpellaties tussenzitten. We weten allemaal dat de minister – en dat is zeker niet negatief bedoeld – zeer uitvoerig antwoord geeft. Ik vind het eigenlijk een beetje gek. Nu wordt dat weer allemaal naar volgende week verschoven en de vragen van volgende week naar de week daarop. Zo hollen we de actualiteit achterna. Dat draagt niet bij aan het debat in dit Parlement. Dat is misschien de bedoeling. Ik kan toch veronderstellen dat men hier over actuele zaken mag praten en niet over zaken die voorbijgestreefd zijn.

De **voorzitter**: De leden hebben het recht om vragen te stellen. We kunnen maar tot 18.15 uur blijven. Het is genoeg voor vandaag.

(...): Ik aanvaard uw voorstel voor deze keer. Ik vraag dat u er in het vervolg rekening mee houdt.

De **voorzitter**: Als de leden hun vragen binnen twee minuten stellen en het antwoord van de minister ook binnen twee minuten kan worden gegeven, dan kunnen we op een namiddag 40 vragen stellen. Het is niet zo, spijtig genoeg.

We beginnen nu met de laatste vragen voor vandaag. Sorry, maar het is genoeg.

19 Samengevoegde vragen van

- de heer Walter Muls aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de lambikbrouwerijen in het Pajottenland en de Zennestreek" (nr. 1302)

- de heer Jan Mortelmans aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het voortbestaan van de authentieke lambiekbrouwerijen en geuzestekers" (nr. 1584)

19 Questions jointes de

- M. Walter Muls au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les brasseries de lambic du Pajottenland et de la vallée de la Senne" (n° 1302)

- M. Jan Mortelmans au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la survie des authentiques brasseries de gueuze lambic et des brasseurs de gueuze" (n° 1584)

19.01 Walter Muls (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik zal **19.01** Walter Muls (sp.a-spirit): proberen om kort te zijn. Mijnheer de minister, ik weet dat u vooral Bruxelles ne compte plus qu'une

een waterdrinker bent. Dat komt goed uit, want de vraag die ik u ga stellen, gaat over een product waarvan de basis voor 96% water is. Het gaat over de lambiek en over de ambachtelijke lambiek- en geuzebrouwerijen in het Pajottenland en in de Zennestreek. Onder de Zennestreek valt ook Brussel, want in Brussel is er ook nog één ambachtelijke geuzebrouwerij, namelijk Cantillon in Anderlecht.

Er heerst in die sector de laatste tijd heel wat ongerustheid. Een eerste ongerustheid hebt u reeds weggenomen. Dat ging over het gebruik van eiken vaten. Daarop hebt u reeds geantwoord dat dit nog mogelijk bleef.

Er is echter ook een tweede ongerustheid, met name dat betrokkenen thans worden geconfronteerd met strenge controles van het Voedselagentschap. Het is misschien een punt van verkeerde communicatie, maar zij hebben de indruk dat die strengere controles er recentelijk gekomen zijn omdat er een nieuwe Europese regelgeving in het vooruitzicht wordt gesteld. Deze zal echter pas op 1 januari 2006 in werking treden. In de sector had men het gevoel dat de strengere controles vooral daardoor kwamen.

Niet vorige vrijdag, maar de vrijdag daarvoor hadden betrokkenen een uitgebreid gesprek met de heer Vanthemsche van het Voedselagentschap, die hen gedeeltelijk heeft gerustgesteld. Betrokkenen lieten aan het Voedselagentschap weten dat zij er bijvoorbeeld niet mee gediend waren dat een bepaalde controleur door een journalist door het slijk gehaald werd. Het was een journalist die blijkbaar het probleem niet goed kende, maar die het nodig vond om een bepaalde controleur door het slijk te halen. De mensen van de sector hebben ook kunnen zeggen aan de heer Vanthemsche dat dit niet hun bedoeling was. Daarover bestaat er dus reeds duidelijkheid.

Zij blijven echter nog steeds met een aantal vragen zitten. Ten eerste, zijn die strengere controles van het FAVV effectief een gevolg van de toekomstige Europese regelgeving? Probeert het agentschap hierop te anticiperen?

Mijn tweede vraag betreft het procédé. Het specifieke terzake is dat het bier wordt gebrouwd – ik zou zeggen gekookt – en nadien wordt afgekoeld in open kuipen. Daarbij wordt dan een streekgebonden bacterie gevoegd waardoor men de spontane of wilde gisting krijgt. Hier bestaat natuurlijk de vrees dat er steriel zou moeten worden gewerkt en dat die kuipen zouden moeten worden afgesloten. Dan zou de bacterie zijn werk niet meer kunnen doen, hetgeen zou leiden tot een product dat te vergelijken is met deze van de grote brouwerijen. Ik zal geen namen noemen, maar een product van grote brouwerijen smaakt zoals een vers brood bij de bakker ten opzichte van een brood dat voorverpakt is in een grootwarenhuis. Ik zou ook kunnen zeggen dat het is als een mattetaart die u in Vloesberg of in Geraardsbergen koopt bij de bakker - of bij de boeren – tegenover een mattetaart van de GB.

Wat betreft dat punt is er de vraag of er door ons land bij de Europese Commissie uitzonderingen zijn gevraagd op de vorige richtlijn. Is het de bedoeling dat er uitzonderingen zullen worden gevraagd op de komende Europese regelgeving?

seule brasserie de gueuze artisanale. Les brasseurs artisans de gueuze et de lambic craignent pour l'avenir du secteur. Le ministre a déjà laissé entendre entre-temps que l'utilisation de fûts en chêne ne serait pas interdite. Les brasseurs s'inquiètent surtout des contrôles plus sévères qui seraient menés par l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire. La nouvelle réglementation européenne ne devrait pourtant entrer en vigueur qu'en 2006.

M. Vanthemse de l'AFSCA a pu quelque peu rassurer les brasseurs. Ceux-ci regrettent par ailleurs qu'un journaliste ait cru devoir traîner un contrôleur dans la boue. Telle n'était certainement pas l'intention.

Un certain nombre de questions subsistent toutefois. Les contrôles plus sévères de l'AFSCA sont-ils une conséquence de la future réglementation européenne?

Une deuxième question porte sur le procédé de fabrication. Les brasseurs artisans font bouillir la bière avant de la laisser se refroidir dans des cuves ouvertes. Ils y ajoutent alors une bactérie qui entraîne une fermentation spontanée. Les brasseurs craignent à présent devoir travailler en milieu stérile, ce qui les obligera à rapidement fermer les cuves. Leur produit risque dès lors de ressembler à une bière industrielle. Notre pays a-t-il demandé à la Commission européenne une dérogation à la directive de 1993? Des dérogations à la nouvelle réglementation seront-elles demandées?

19.02 Jan Mortelmans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik zal zeer bondig zijn. Ik heb u op 17 november van vorig jaar dezelfde vraag gesteld. Ik was eigenlijk niet van plan er nog op terug te komen omdat ik ook een reeks schriftelijke vragen aan u heb ingediend. U hebt ze misschien al beantwoord, ik moet ze alleszins nog eens bekijken. Omdat ik zag dat de heer Muls terecht ook bezorgd is om die problematiek vond ik het echter toch nodig om mij hier nog even bij aan te sluiten.

Ik heb uw mondeling antwoord nog eens nagekeken. Ik heb toen gezegd dat ik min of meer gerustgesteld was door uw antwoord. Nu, ik heb ondertussen ook nog contacten gehad met de mensen uit de bierwereld, de bierproevers, de mensen uit de verschillende verenigingen en ik heb er ook een aantal publicaties van gelezen. Zij zijn eigenlijk tot op de dag van vandaag nog altijd niet gerustgesteld. De heer Muls zegt dat de problematiek van de houten vaten zou zijn opgelost. Nu, zelfs over de problematiek van de houten vaten zijn de mensen uit de sector absoluut nog niet gerustgesteld. De betrokkenen zitten daar nog altijd met onzekerheden en zij twifelen eraan of zij in de toekomst nog houten vaten zullen mogen gebruiken, of zij het wort nog altijd onder de pannen van het dak zullen mogen laten rusten zodat de bacteriën daar op één nacht in kunnen komen en of het gebruik van hout op andere plaatsen waar dat nuttig kan zijn voor het brouwen van de lambiek en de geuze mogelijk blijft. Er zijn nog altijd ongerustheden bij die mensen.

Zij hebben twijfels omtrent de richtlijn 1993/43 EG en omtrent een nieuwe ontwerpverordening. Ik heb hier een stand van zaken. Ik weet niet of ze ondertussen al is aangenomen of niet maar ik vermoed het niet. Ik denk echter dat ze al in een vergevorderd stadium verkeert. Ik heb ze intussen ook eens afgeprint via internet. Er is een ontwerpverordening van het Europees Parlement en van de Raad inzake levensmiddelenhygiëne waar een aantal bepalingen in staan waarover de brouwers natuurlijk ongerust zijn.

Mijnheer de minister, ik zal niet verder uitweiden. We kennen de problematiek allemaal. Ik zou u eigenlijk maar één vraag willen stellen. Kunt u ons alstublieft een geruststellend antwoord geven zodat de traditionele lambiek en de geuze in de toekomst nog altijd kunnen worden gemaakt? Kunt u ons dat alstublieft bevestigen? Dat behoort tot ons patrimonium. Het is ook belangrijk ten opzichte van grote brouwerijen die allemaal met hun bieren de smaakvervlakking in de hand werken. Ik denk dat dit een sector is die heel hard geholpen moet worden. Die onduidelijkheid moet eigenlijk uit de wereld worden geholpen. Ik heb dus maar één vraag. Gaat u die uitzondering vragen? Moet die aangevraagd worden? Wanneer moet die aangevraagd worden? Ik zou daarover vandaag toch graag een klaar en duidelijk standpunt willen krijgen.

19.03 Minister Rudy Demotte: Mijnheer de voorzitter, collega's, het zal u van een bronwaterdrinker misschien verbazen dat ik veel belang hecht aan onze traditionele bieren. Dat is mijn antwoord vanuit mijn gevoel.

Ik kom tot mijn technisch antwoord.

In de brouwerijen voert het FAVV controles uit op de hygiëne op basis van de bepalingen van het koninklijk besluit van 7 februari 1997

19.02 Jan Mortelmans (VLAAMS BLOK): Le 17 novembre, je vous ai déjà posé une question sur le même problème. Entre-temps, le secteur se trouve toujours dans l'incertitude et ignore s'il peut utiliser des fûts en bois et si la bière peut être stockée sous les toits.

L'Union européenne a-t-elle déjà adopté la nouvelle proposition de règlement relative à l'hygiène des denrées alimentaires?

Le ministre peut-il confirmer que les gueuzes et les lambics traditionnels pourront continuer à être produits?

En d'autres termes, demandera-t-il une exception au règlement?!

19.03 Rudy Demotte , ministre: Bien que je consomme de l'eau minérale, le secteur de la bière artisanale me tient particulièrement à cœur.

Conformément à l'arrêté royal du 7 février 1997, qui vise à transposer une directive européenne,

inzake de algemene voedingsmiddelenhygiëne. Dit besluit is een omzetting van een Europese richtlijn. Gelet op het gevorderde uur bespaar ik u de nummers van de richtlijnen. Deze controles gebeuren via de normale procedure. De vrees van de sector betreffende een eventueel verbod van de activiteiten van bepaalde traditionele brouwerijen is volgens mij niet gerechtvaardigd en resulteert meer uit een misverstand van de betrokken partijen, inclusief de pers, dan uit een consequentie van een nieuwe Europese reglementering. Ik zal dat verduidelijken. De toekomstige Europese verordening zal trouwens niet van toepassing zijn voor 1 januari 2006.

Volgens de principes van de Europese reglementering moeten de controles onder meer op een gevarenanalyse gebaseerd zijn zodat deze controles evenredig zijn met de risico's. Nu volgt een belangrijke zin. Ik heb deze principes nogmaals aan het FAVV doorgezonden. Men moet deze principes niet naast zich neerleggen, men moet ze respecteren, maar zonder overdrijven.

Anderzijds moeten de brouwers een aantal regels van basishygiëne toepassen, die niet meer zijn dan principes van gezond verstand. Het gaat bijvoorbeeld over onderhoud, verwijdering van ongedierte, netheid van de lokalen enzovoort. In die zin zijn er zeker inspanningen te leveren. Dat gebeurt echter in overleg tussen het FAVV en de sector, om zo de problemen op te lossen en een compromis te vinden, in overeenstemming met de bovenvermelde principes. Ik blijf daarop heel aandachtig toekijken.

Op uw tweede vraag kan ik antwoorden dat er tot nu toe – ik onderstreep dat – geen officiële uitzondering op de nationale, Europese hygiënereglementering werd gevraagd voor de voedingssector, omdat de huidige en ook de toekomstige hygiënereglementering soepel genoeg is om de toepassing in de meeste productiecontexten, inbegrepen fabricage van bepaalde bierspecialiteiten op traditionele wijze, toe te laten.

Gezien de daarnet vermelde elementen en de huidige stand van zaken van de Europese ontwerpverordening, is het niet nuttig en zelfs onmogelijk om een dossier in te dienen bij de Europese Commissie om afwijkingen op of aanpassingen aan de vastgelegde hygiëne-eisen voor de sector van brouwerijen te vragen.

Ik ben dus heel genuanceerd geweest. Dat betekent dat men tot nu toe, in de huidige stand van zaken, over genoeg soepelheid beschikt om de kwaliteit van de productie – ik meen zelfs de traditionele productie – te garanderen.

19.04 **Walter Muls** (sp.a-spirit): Ik dank u, mijnheer de minister, voor uw antwoord.

Ik heb gemerkt dat mijn vraag het officiële nummer 1302 heeft meegekregen. Dit heeft een symbolische betekenis voor Vlamingen.

Uit de contacten die ik had met de mensen van de sector blijkt dat zij zeer open staan voor de controles van het FAVV. Zij hebben trouwens ten eerste geapprecieerd dat zij werden ontvangen door de heer Vanthemsche, maar ook de toezegging hebben gekregen dat in overleg met hen zal worden gesproken over waar zij in bepaalde gevallen investeringen moeten doen. Dit zijn voor hen moeilijke

l'AFSCA effectue des contrôles dans les brasseries dans le cadre de l'hygiène générale des denrées alimentaires.

La nouvelle réglementation européenne n'entrera pas en vigueur avant le 1er janvier 2006. Afin de toujours être proportionnels, les contrôles doivent reposer sur une analyse des risques. J'ai à nouveau communiqué les principes généraux en la matière à l'AFSCA en lui demandant de les appliquer sans exagération. Les brasseurs doivent respecter un certain nombre de règles de base fondées sur le bon sens. Une concertation entre l'AFSCA et le secteur devrait permettre d'aboutir à un compromis.

Je n'ai pas encore demandé officiellement de dérogation au règlement européen étant donné que la réglementation en matière d'hygiène s'avère suffisamment souple pour permettre la production de bières artisanales.

19.04 **Walter Muls** (sp.a-spirit): Les professionnels du secteur jugent les contrôles de l'AFSCA d'un œil bienveillant. Je demande cependant au ministre de veiller à uniformiser les contrôles dans l'ensemble du pays.

investeringen omdat het gaat over zeer kleine bedrijven.

Ik zou u toch willen vragen te willen toezien op het feit dat de controles uniform gebeuren over heel het land. Op dat vlak blijken een aantal gevoeligheden te bestaan. De controleur, die aan de ene kant van het land gaat controleren, gaat de algemene principes, die u hanteert, strenger bekijken. Daarmee heeft men geen enkel probleem, voor zover dezelfde strenge principes worden gehanteerd in andere regio's.

19.05 Minister **Rudy Demotte**: Ik hoor ook het tegenovergestelde. Ik zal erover waken dat men op dezelfde manier de verschillende brouwerijen controleert. Ik zal vanavond nog een brief sturen naar het FAVV.

19.05 **Rudy Demotte**, ministre: J'y serai attentif. J'enverrai ce soir même un courrier à l'AFSCA.

19.06 **Jan Mortelmans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

19.06 **Jan Mortelmans** (VLAAMS BLOK): Il est vrai que le secteur n'a aucun intérêt à ne pas être contrôlé mais il faut traiter chacun sur un pied d'égalité. La réglementation européenne m'inspire toutefois quelque inquiétude. J'ai cru comprendre que tout est réglé jusqu'en 2006. Mais que se passera-t-il au-delà de cette échéance?

Ik sluit mij, ten eerste, uiteraard ook aan bij de repliek van collega Muls. Ik denk dat de mensen uit de sector er geen enkel belang bij hebben om niet gecontroleerd te worden. Zij vinden het prefect dat zij gecontroleerd worden. Er moeten alleen zeer goede afspraken gemaakt worden, zodat iedereen over dezelfde kam wordt geschoren.

Ten tweede, de communicatie van het federaal ministerie moet op een correcte manier gebeuren, zodat daarover geen onduidelijkheid bestaat.

Ten derde, ik ben nog altijd niet gerustgesteld in verband met de Europee regelgeving. U zegt nu dat wij geen uitzondering moeten vragen. Op basis van de huidige reglementering misschien niet, maar als ik mij niet vergis – u hebt het zelf gezegd – is de nieuwe reglementering van toepassing vanaf 1 januari 2006. Wat gebeurt er dan? Volgens de gegevens in de ontwerpverordening zou er vanaf dan wel een uitzondering moeten worden gevraagd.

Ik ben gerustgesteld voor het eerste gedeelte, tot in 2006. Ik wil echter graag weten wat er daarna gebeurt.

19.07 Minister **Rudy Demotte**: Ik zal hierop antwoorden. In mijn nota staat dat de toekomstige Europese verordening trouwens niet van toepassing zal zijn vóór 1 januari 2006. Het zal dus later zijn.

19.07 **Rudy Demotte**, ministre: Le futur règlement ne sera pas d'application avant le 1er janvier 2006. Par ailleurs, tout comme c'est le cas de la réglementation actuelle, il sera suffisamment souple pour permettre la production de bières artisanales.

Ten tweede, ik lees verder uit mijn technische nota. De huidige en de toekomstige reglementering door de nieuwe verordeningen, voorziet in genoeg soepelheid om de toepassing in de meeste productiecontexten, inbegrepen de fabricage van bepaalde bierspecialiteiten, te waarborgen.

19.08 **Jan Mortelmans** (VLAAMS BLOK): Ik hoop dat het goed wordt genoteerd in het Integraal Verslag. Dat zal geen enkel probleem zijn, maar ik wil het toch nog eens grondig doornemen en bestuderen.

19.09 Minister **Rudy Demotte**: Wij kunnen hierop nog terugkomen, als dat nodig blijkt.

19.10 **Walter Muls** (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, ik zou willen zeggen dat collega Mortelmans en ikzelf u nu een goede geuze

betalen, maar ik heb gehoord dat u niet drinkt.

19.11 **Jan Mortelmans** (VLAAMS BLOK): In de koffiekamer hebben ze Cantillon.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 18.28 uur.

La réunion publique de commission est levée à 18.28 heures.